

**Riksdagens
bankfullmäktiges
berättelse
2014**

Helsingfors 2015

B 14/2015 rd

**RIKSDAGENS
BANKFULLMÄKTIGES BERÄTTELSE
2014**

**TILL
RIKSDAGEN**

HELSINGFORS 2015

ISSN 1237-4342 (tryckt)
ISSN 1796-9808 (webbpublikation)
EDITA PRIMA AB, HELSINGFORS 2015

Förord

Detta är bankfullmäktiges årliga berättelse till riksdagen enligt 11 § 1 mom. 4 punkten i lagen om Finlands Bank (27.3.1998/214).

Bankfullmäktiges berättelse till riksdagen för 2014 innehåller separata delar om Finlands Banks verksamhet och förvaltning (del I) och Finansinspektionens verksamhet och förvaltning (del II) under årets lopp. I berättelsens tredje del (del III) beskrivs i korthet vissa händelser som har ägt rum efter 2014.

Berättelsen bygger delvis på upptagna ämnen och presenterade fakta i Finlands Banks och Finansinspektionens årsrapporter (Finlands Banks årsberättelse 2014 och Finansinspektionens verksamhetsberättelse 2014) samt den rapport som Finansinspektionens direktion lämnar bankfullmäktige (Direktionens berättelse till bankfullmäktige om Finansinspektionens verksamhet 2014).

Publikationen har en mer överskådlig uppläggning än tidigare år. Den tar fasta på det förslag som ekonomiutskottet kommer med i sitt betänkande EkUB 12/2014 om att ECB:s olika roller, dels som penningpolitisk aktör, dels som tillsynsmyndighet i finanssektorn, ska skiljas åt. Därför har underkapitel 2.2 och 7.3 genomgått vissa ändringar. Ekonomiutskottets anmärkningar tas också upp i underkapitel 7.2 och 8.2.

Siffrorna i berättelsen baserar sig på de uppgifter som fanns tillgängliga i mars 2015.

Bankfullmäktiges sammansättning 2014

Vid ingången av 2014 bestod bankfullmäktige av följande personer:

Backman, Jouni, studerande i samhällsvetenskaper

Gustafsson, Jukka, magister i samhällsvetenskaper

Kalli, Timo, jordbrukare

Matikainen-Kallström, Marjo, diplomingenjör

Mäkipää, Lea, merkonom

Orpo, Petteri, politices magister

Ruohonen-Lerner, Pirkko, redaktör, vice notarie

Sipilä, Juha, diplomingenjör

Zyskowicz, Ben, juris kandidat.

Ordförande var *Ben Zyskowicz* och vice ordförande *Pirkko Ruohonen-Lerner*. Tredje medlem i arbetsdelegationen var *Timo Kalli* och extraordinarie medlem *Jouni Backman*.

Sedan *Jukka Gustafsson* och *Petteri Orpo* avgått från sina uppdrag valdes pedagogie magister *Jutta Urpilainen* och magistern i samhällsvetenskaper *Arto Satonen* till nya bankfullmäktigeledamöter vid fyllnadsval som förrättades av riksdagen den 17 juni respektive 12 september.

Vicehäradshövding *Anton Mäkelä* tjänstgjorde som bankfullmäktiges sekreterare och ekonomie doktor *Ari Hyytinen* som rådgivare.

INNEHÅLL

	Sida		Sida
FÖRORD	3	DEL II FINANSINSPEKTIONEN	
BANKFULLMÄKTIGES SAMMAN- SÄTTNING 2014.....	5	UNDER 2014.....	32
DEL I FINLANDS BANK 2014	9	Kapitel 5 Finansinspektionens uppgifter och bankfullmäktiges ställning	32
Kapitel 1 Finlands Banks uppgifter och bankfullmäktiges ställning	9	Kapitel 6 Omvärlden	32
Kapitel 2 Omvärlden	9	Kapitel 6.1 Finanssektorn i euroområdet	32
Kapitel 2.1 Den ekonomiska utvecklingen.....	9	Kapitel 6.2 Finanssektorn i Finland	33
Kapitel 2.2 ECB som penningpolitisk aktör.....	12	Kapitel 7 Finansinspektionens verksamhet 2014	34
Kapitel 2.3 Prisstabilitet och räntor i Finland	17	Kapitel 7.1 Finansinspektionens förvaltning	34
Kapitel 3 Finlands Banks verksamhet 2014	18	Kapitel 7.2 Finansinspektionens mål och måluppfyllelse 2014.....	34
Kapitel 3.1 Finlands Banks förvaltning	18	Kapitel 7.3 EU:s finansiella tillsyn och ECB som banktillsynsmyndighet	37
Kapitel 3.2 Finlands Banks verksamhet.....	18	Kapitel 8 Handlagda ärenden och bankfullmäktiges bedömning av dem...	41
Kapitel 3.3 Finlands Banks bokslut för 2014	26	Kapitel 8.1 Bankfullmäktiges berättelse för 2013 och Finansinspektionens åtgärder med anledning av den	41
Kapitel 3.4 Finlands Banks revisorer och revision	26	Kapitel 8.2 Bankfullmäktiges bedömning av Finansinspektionens verksamhet 2014	43
Kapitel 4 Handlagda ärenden och bankfullmäktiges bedömning av dem	27	DEL III HÄNDELSER EFTER 2014.....	45
Kapitel 4.1 Ärenden rörande förvaltningen och direktionen	27	BILAGA	
Kapitel 4.2 Fastställande av resultat- räkning och balansräkning samt förslag till vinstutdelning	27	Finlands Banks bokslut för 2014	47
Kapitel 4.3 Finlands Banks riskprofil	27		
Kapitel 4.4 Andra behandlade ärenden	31		

DEL I FINLANDS BANK 2014

Kapitel 1 Finlands Banks uppgifter och bankfullmäktiges ställning

Finlands Bank är en offentligrättslig inrättning som står under riksdagens garanti och vård.¹ Finlands Banks ställning definieras i Finlands grundlag. Bankens verksamhet regleras av stadgan för Europeiska centralbankssystemet samt lagen om Finlands Bank.

Som nationell centralbank och som en del av Europeiska centralbankssystemet (ECBS) är Finlands Banks primära mål att upprätthålla prisstabilitet. Den ska medverka i den penningpolitiska beredningen och genomföra den penningpolitik som fastställts av Europeiska centralbankens (ECB) råd. Finlands Bank ska också främja ett stabilt och effektivt betalnings- och finanssystem samt skapa förutsättningar för stabil ekonomisk tillväxt och sysselsättning. Till uppgifterna hör också operativa centralbanksuppgifter som att ha hand om bankernas betalningssystem och borgen för tillgång och säkerhet i kontantförsörjningen. Dessutom ska banken sörja för att det sammanställs och offentliggörs statistik som behövs för ECB:s verksamhet.

Finlands Bank övervakas av bankfullmäktige, som består av nio riksdagsvalda ledamöter. Bankfullmäktiges uppgifter indelas i tre delområden: övervakning, centrala förvaltningsuppdrag och andra uppgifter. Bankfullmäktige lämnar årligen en berättelse till riksdagen om Finlands Banks verksamhet och förvaltning samt om de viktigaste ärenden som fullmäktige har behandlat. Dessutom kan bankfullmäktige vid behov lämna riksdagen rapporter om genomförandet av den monetära politiken och Finlands Banks övriga verksamhet.

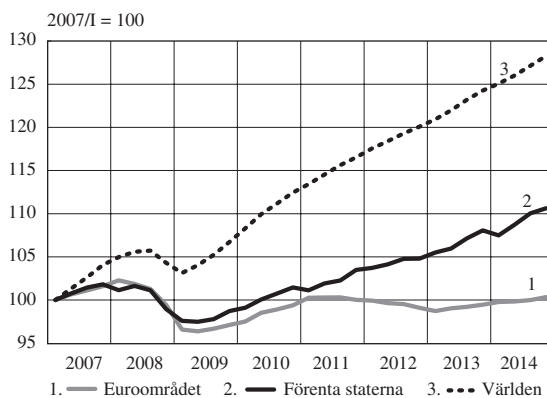
Kapitel 2 Omvärlden

Kapitel 2.1 Den ekonomiska utvecklingen

Den världsekonomiska utvecklingen

I början av berättelseåret väntades återhämtningen i världsekonomin fortsätta. Den reala tillväxten i Förenta staternas bruttonationalprodukt beräknas (utifrån tillgängliga förhandsuppgifter) vara 2,4 procent (diagram 1). Ekonomin i euroområdet utvecklades däremot inte lika positivt. Världshandeln fortsatte sin gynnsamma utveckling (diagram 2). Oljepriset sjönk snabbt, särskilt mot slutet av året (diagram 3). Också bland annat livsmedelspriserna sjönk.

Diagram 1.
Världens bnp

Källor: ECB och US Bureau of Economic Analysis.

¹ Finlands Banks årsberättelse finns på bankens webbplats på adressen www.finlandsbank.fi > Publikationer.

I likhet med tidigare år var penningpolitiken i industriländerna stimulerande hela året, eftersom de nationella centralbankerna höll sina styrrentor låga eller sänkte dem ytterligare (diagram 4). De okonventionella penningpolitiska åtgärder som börjat användas i och med krisen syntes fortsatt också i centralbankernas balansräkningar. I Förenta staterna fortsatte centralbankens balansräkning att öka, men i långsammare takt (diagram 5). Under 2014 steg aktiekurserna i såväl Förenta staterna och euroområdet som Japan (diagram 6). Eurons kurs försvagades i relation till amerikanska dollarn och brittiska pundet (diagram 7).

Diagram 3.
Världsmarknadspriser på råvaror

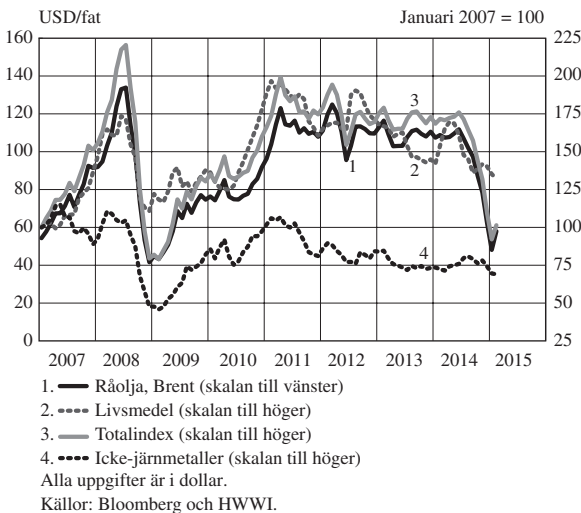

Diagram 5.
Centralbankernas balansräkningar

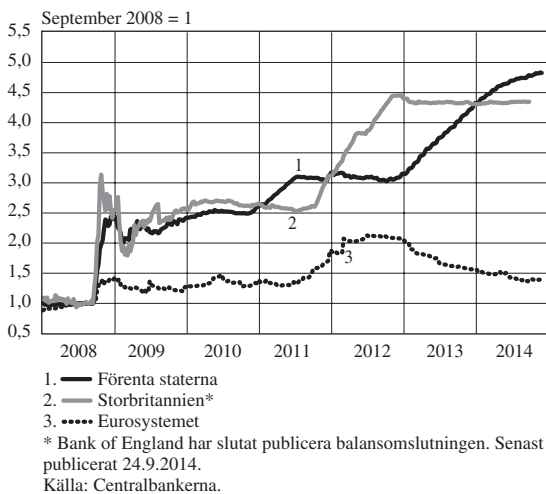

Diagram 2.
Världshandeln

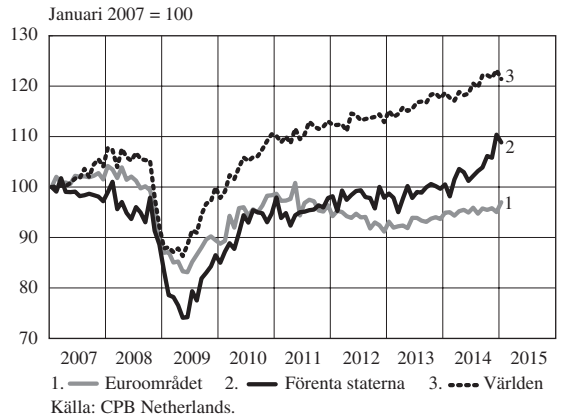

Diagram 4.
Centralbankernas styrrentor

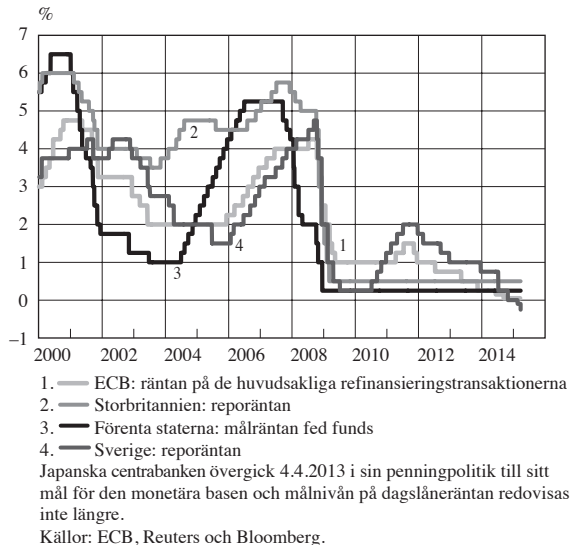

Diagram 6.
Börskursernas utveckling

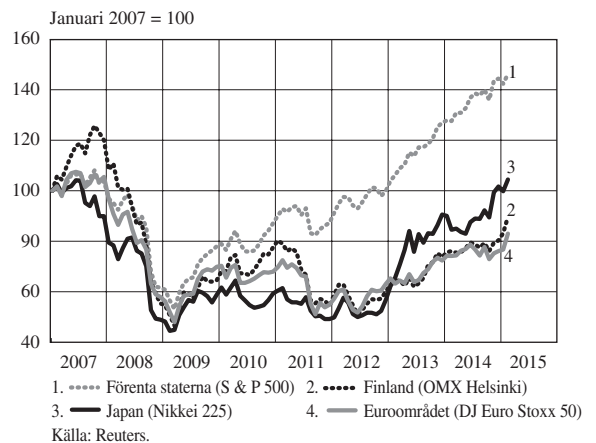
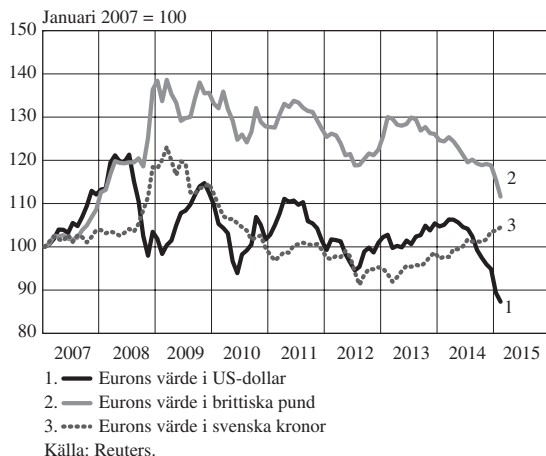

Diagram 7.
Eurons värde mot dollarn, pundet och svenska kronan

Den ekonomiska utvecklingen i euroområdet

Jämfört med utvecklingen tidigare år var de ekonomiska utsikterna i euroområdet ganska positiva det första halvåret. Då väntades ekonomin i euroområdet återhämta sig, även om tillväxten fortfarande var långsam och osäker. Mot hösten försämrades utsikterna åter. En orsak till osäkerheten var krisen i Ukraina.

Utvecklingen på finansmarknaden var inte helt jämn, men till exempel företagens låneräntor utvecklades ganska gynnsamt (diagram 8). I de s.k. GIIPS-länderna (Grekland, Irland, Italien, Portugal och Spanien) fortsatte finansieringsläget att vara synnerligen stramt till exempel för små och medelstora företag.

Det fanns anmärkningsvärda skillnader i den ekonomiska utvecklingen i olika länder. Utvecklingen var mer positiv till exempel i Spanien, Portugal och Irland, men svagare i bland andra Tyskland, Frankrike och Italien. Värdet av den tyska varuexporten fortsatte visserligen att öka (diagram 9). Som tidigare år fortsatte debatten om lämplig storlek på den offentliga skulden i olika länder (diagram 10). Arbetslösheten fortsatte minska både i euroområdet och i Förenta staterna (diagram 11).

Diagram 8.
Räntor i euroländer på lån till företag

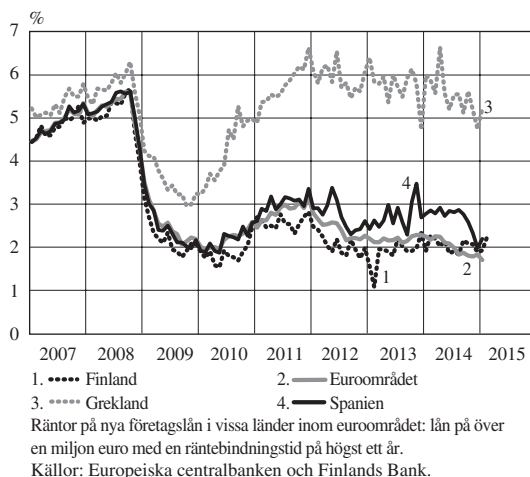

Diagram 9.
Exportsiffror för vissa länder (värdet av varuexporten)

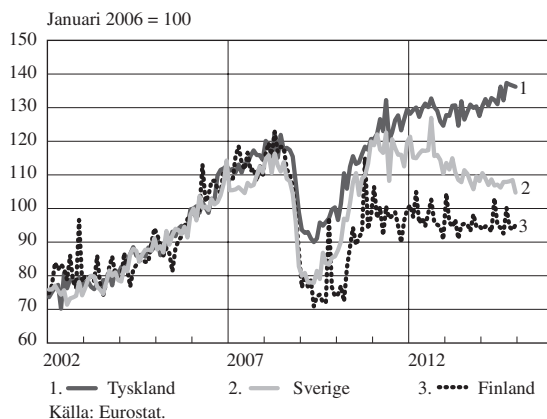

Diagram 10.
Beräknad offentlig skuld 2014

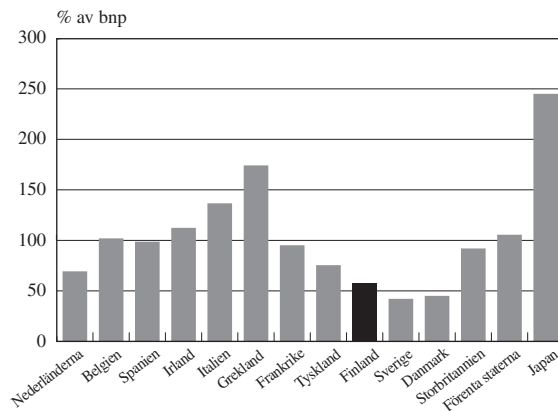
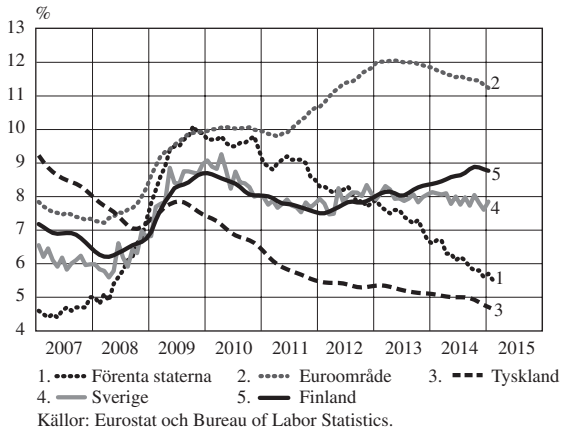

Diagram 11.
Arbetslöshet

Den ekonomiska utvecklingen i Finland

I början av 2014 väntades den ekonomiska tillväxten i Finland bli långsam. Tillväxtprognoserna för året reviderades då ned mer än väntat. BNP, som mäter totalproduktionen, ökade inte under det första halvåret (diagram 12) och dess utveckling var fortsatt svag hela året. Exporten utvecklades inte heller gynnsamt. Bytesbalansen visade underskott på årsnivå (diagram 13), men blev något positivt mot slutet av året. Den inhemska efterfrågan var också svag, vilket bland annat syntes på att de privata investeringarna minskade. Arbetslösheten minskade inte (diagram 14).

Diagram 12.
Bnp-tillväxt i Finland

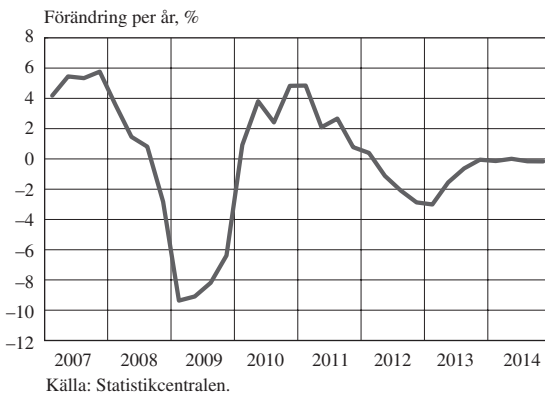

Diagram 13.
Överskott i Finlands bytesbalans

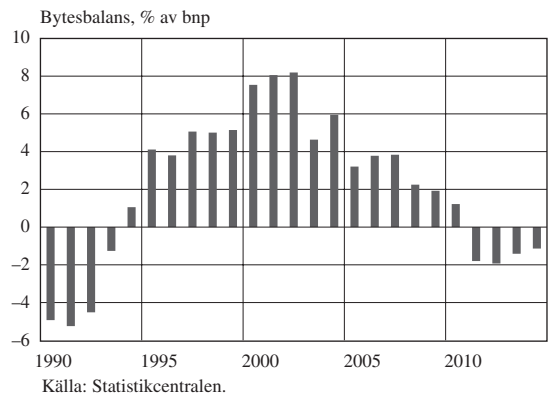
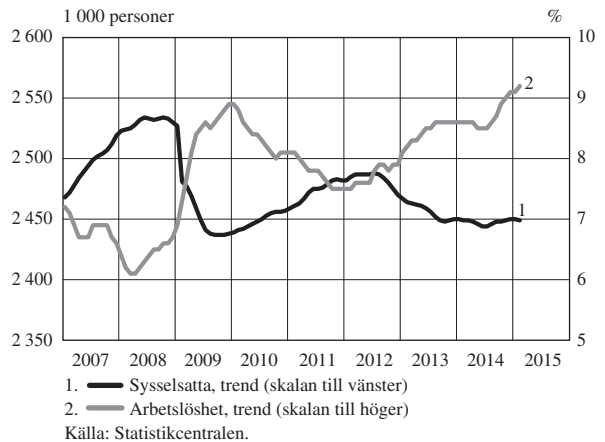

Diagram 14.
Arbetslöshet och sysselsatta i Finland

Kapitel 2.2 ECB som penningpolitisk aktör

Penningpolitikens mål och genomförande²

Huvudmålet för Europeiska centralbanken är att upprätthålla prisstabilitet. Dessutom kan ECB verka för att stödja en god sysselsättning och en hållbar ekonomisk tillväxt under förutsättning att åtgärderna inte äventyrar prisstabilitetsmålet.

ECB-rådet är högsta beslutande organ i Eurosystemet. Det består av ECB:s alla direktionsmedlemmar och centralbankscheferna från de länder som har infört euron. Lettland införde euron vid början av 2014 och blev därmed det 18:e medlemslandet i euroområdet.

² ECB:s uppgifter och åtgärder som tillsynsmyndighet i banksektorn behandlas i avdelningen om Finansinspektionen (se Del II: Finansinspektionen 2014).

ECB:s penningpolitiska åtgärder kan indelas i ordinära åtgärder för att reglera penningpolitikens dimensionering och extraordinära åtgärder som bland annat ska bidra till bättre transmission av penningpolitiken till ekonomierna i euroområdet. Men det går inte nödvändigtvis att entydigt avgränsa vad som är ordinärt och vad som är extraordinärt.

Eurosystemet genomför ECB-rådets penningpolitik med hjälp av ett operativt styrsystem. De viktigaste komponenterna i systemet är marknadsoperationerna, de stående faciliteterna och kassakravssystemet. Med hjälp av styrsystemet påverkas likviditeten i banksystemet och nivån på de korta marknadsräntorna. Normalt erbjuder Eurosystemet bankerna refinansiering i form av lån med olika löptid mot säkerheter. Vid likvidiserande marknadsoperationer kan motpartsbankerna anhålla om kredit, medan de vid likviditetsindragande transaktioner kan låna sitt likviditetsöverskott till centralbanken. Kassakravet skapar för sin del ett strukturellt likviditetsbehov för bankerna. Att den stående faciliteten ger möjlighet till inlåning över natten och kredit till påföljande dag ger bankerna möjlighet att utjämna kortvariga fluktuationer i likviditeten t.ex. genom (tillfällig) inlåning över natten.

En viktig del av genomförandet av penningpolitiken och av riskhanteringen bildar också de säkerheter mot vilka bankerna lånar pengar av centralbanken. För säkerheterna gäller särskilda godtagbarhetskriterier och riskhanteringsmetoder såsom daglig marknadsprissättning och värderingsavdrag. Säkerheterna ska trygga Eurosystemets ställning som kreditgivare.

I och med krisen på finansmarknaden har man infört extraordinära penningpolitiska åtgärder som tillämpas tills vidare. Målet med åtgärderna har varit att trygga motparternas tillgång till likviditet, säkerställa den penningpolitiska transmissionsmekanismens funktion och garantera finansiell stabilitet.

Penningpolitiska beslut och åtgärder 2014

I linje med de indikationer om den framtida penningpolitiska inriktningen som infördes 2013, förde ECB-rådet en lätt penningpolitik 2014. Centralbanken försöker normalt påverka realräntan i ekonomin – alltså skillnaden mellan den nominella räntan och den förväntade inflationen – genom att ändra sina styrräntor. Orsaken är att ändringar i realräntan anses inverka på företagets investeringsbeslut och hushållens kon-

sumtionsbeslut. De penningpolitiska åtgärderna kan också försvaga valutakursen, vilket indirekt stimulerar ekonomin.

Vid sina fem första sammanträden under våren valde ECB-rådet att hålla den penningpolitiska inriktningen oförändrad (räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna 0,75 %, räntan på utlåningsfaciliteten 0,75 %, inlåningsräntan 0,00 %). Rådet gick ut med budskapet att det väntade sig att hålla räntorna på samma eller lägre nivå en längre tid.

I juni och september beslutade ECB-rådet om ytterligare penningpolitiska lättnader, likvidiserande åtgärder och insatser för att effektivisera penningpolitikens genomslag på den reala ekonomin. Åtgärderna aktualiserades av den svaga ekonomiska utvecklingen och den avtagande inflationen. De innebär ytterligare penningpolitiska lättnader och uppbackning av framtidsindikationerna. Ett syfte var också att ett lättare finansieringsläge skulle få genomslag på den reala ekonomin. I euroområdet går nämligen en stor del av finansieringen via bankerna, så det är viktigt att en lättare penningpolitik också får återverkningar på bankernas utlåningsräntor. Det har setts som ett problem i euroområdet att bankernas utlåning till företag inte legat i linje med förhoppningarna och att de låga räntorna bara till viss del har inverkat på bankernas utlåningsräntor.

I juni sänktes räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna till 0,15 procent, räntan på utlåningsfaciliteten till 0,40 procent och inlåningsräntan till -0,10 procent. En negativ inlåningsränta innebär att motparterna måste betala ränta på inlåning som överstiger kassakravet till Eurosystemet. Detta kan tänkas ge banker med överskottslikviditet incitament att låna till banker som behöver likviditet, i stället för att deponera överskottet i centralbanken. I ett läge där räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna ligger nära noll måste inlåningsräntan sänkas under noll för att skapa ett tillräckligt handelsutrymme på interbankmarknaden.

I september sänktes räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna ytterligare till 0,05 procent, räntan på utlåningsfaciliteten till 0,30 procent och inlåningsräntan till -0,20 procent. Styrräntorna nådde därmed sin lägsta nivå någonsin under hela den tid euroområdet funnits.

Genom sina beslut i juni och september sänkte ECB-rådet räntorna till den tekniska nedre gränsen. På grund av Eurosystemets emissioner av räntefria skuldebrev (kontanter) är det i princip inte motiverat att sänka räntan på de huvudsakli-

ga refinansieringstransaktionerna under noll, för det skulle innebära att innehavet av kontanter blir lönsam affärsverksamhet för bankerna. Eftersom räntorna sänktes till den tekniska nedre gränsen, kommer andra instrument att behövas framöver för att genomföra penningpolitiska lättnader.

I juni och september beslutade ECB-rådet också om en rad extraordinära penningpolitiska åtgärder:

- 1) *Riktade långfristiga refinansieringstransaktioner* (targeted longer-term refinancing operations, TLTRO). De riktade refinansieringstransaktionerna har långa löptider och fast ränta. De innebär att bankerna hade möjlighet att få finansiering för ungefär fyra år framåt. Räntan var den refränta som rådde vid tilldelningstidpunkten plus en marginal på 0,10 procentenheter. Tilldelningen från de riktade refinansieringstransaktionerna ska bankerna använda för utlåning till hushåll och företag (bortsett från finanssektor och bolån). Rådet har aviserat att ytterligare sex riktade refinansieringstransaktioner som löper ut i september 2018 kommer att genomföras under 2015–2016.
- 2) *Program för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar* (asset-backed securities purchase programme, ABSPP) och ett *program för köp av säkerställda obligationer* (covered bond purchase programme, CBPP). Inom ramen för programmen, som startades i oktober och november 2014, köper Eurosystemet värdepapper med bakomliggande tillgångar samt säkerställda obligationer. Syftet är att förbättra den penningpolitiska transmissionsmekanismen på två sätt. För det första kan bankerna omvandla icke-likvida krediter i sin balansräkning till likvida värdepapper. Det väntas underlätta möjligheterna för små och medelstora företag att få finansiering. För det andra siktar man på att på längre sikt åstadkomma en djupare europeisk kapitalmarknad genom diversifiering av företagens finansieringskällor.
- 3) *Åtgärder som tillför penningmarknaden likviditet*. Hit hör beslut om att fortsätta tillämpa likviditetspolicyn med full tilldelning åtminstone fram till december 2016, avsluta neutraliseringen av likviditetseffekterna av värdepappersköpen inom ramen för värdepappersmarknadsprogrammet (Securities Markets Programme, SMP) och genomföra långfristiga refinansieringstransaktioner med en löptid på 3 månader.

De nya penningpolitiska åtgärderna ökar ECB:s balansräkning. Enligt ECB-rådet kan balansräkningen väntas närma sig 2012 års nivå.

Under loppet av 2014 gick rådet ut med budskapet att penningpolitiken inte kommer att bli passiv även om den nedre gränsen för styrräntan har nåtts. Rådet betonade sitt åtagande att i enlighet med sitt mandat tillgripa okonventionella instrument om ytterligare penningpolitiska lättnader behövs. Rådet meddelade att det var berett att vidta ytterligare åtgärder om det visar sig att de åtgärder som beslutades i juni–september inte är tillräckliga för att inflationen ska stiga mot ECB:s mål.

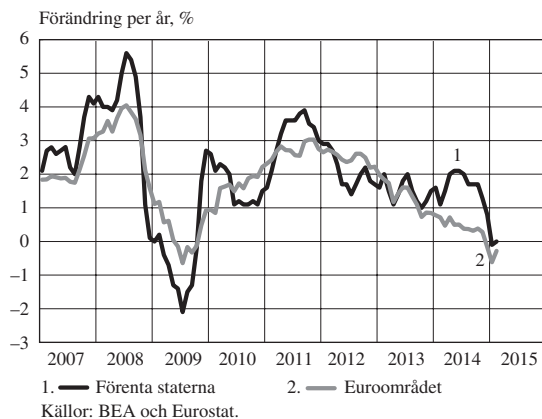
Inflationen mattades av mot slutet av året samtidigt som tillväxtutsikterna på kort sikt avtog. I november satte ECB-rådet i gång förberedelser i Eurosystemets kommittéer och på ECB för att vid behov i rätt tid kunna genomföra ytterligare åtgärder. På sitt sammanträde i december fattade rådet beslut om att pröva behovet av eventuella ytterligare åtgärder i början av 2015, då inflationseffekterna av de redan beslutade åtgärderna och till exempel oljeprisfallet kan bedömas.

Under 2014 fattade rådet beslut om sin verksamhet och de ska genomföras 2015. Till exempel i juli 2014 meddelade det att det kommer att sammanträda mer sällan från och med 2015. I december 2014 meddelade ECB om sitt beslut att härefter regelbundet lämna redogörelser om ECB-rådets penningpolitiska möten. Redogörelsen offentliggörs fyra veckor efter varje möte och ger en allmän översikt över den finansiella, ekonomiska och realekonomiska utvecklingen och över diskussionen om den penningpolitiska inriktningen. En redogörelse är inte detsamma som ett protokoll. Protokollen upprättas separat och blir offentliga först om 30 år.

Penningpolitikens genomförande och omvärld 2014

Inflationen mätt enligt det harmoniserade indexet för konsumentpriser (HIKP) avtog märkbart inom euroområdet och blev negativ mot slutet av året. I december var HIKP-inflationen nere i -0,2 procent (diagram 15). Det var en följd av de avtagande ekonomiska utsikterna i euroområdet men berodde också i hög grad på att oljepriset sjönk kraftigt mot slutet av året. Inflationen avmattades också i Förenta staterna mot slutet av året.

Diagram 15.
Konsumentpriserna i Förenta staterna och euroområdet

De långa räntorna på statsobligationer i de länder som lidit mest av skuldcrisen sjönk märkbart under året (diagram 16a). De långa räntorna sjönk också kraftigt i Tyskland och i andra länder med bättre kreditbetyg (diagram 16b). Riskpremierna på interbankmarknaden var fortsatt stabila och sjönk något mot slutet av året (diagram 17). Penningmarknadsräntorna sjönk något mot slutet av året (diagram 18). Penningmängden ökade och ökningen tilltog (diagram 19). Lånen till allmänheten minskade under året, men minskningen avtog mot slutet av året.

Diagram 16a.
Räntan på statslån (10 år) i vissa länder

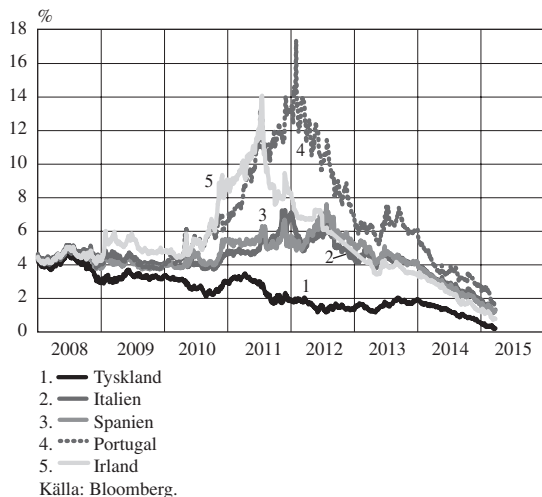

Diagram 16b.
Räntan på statslån (10 år) i vissa länder

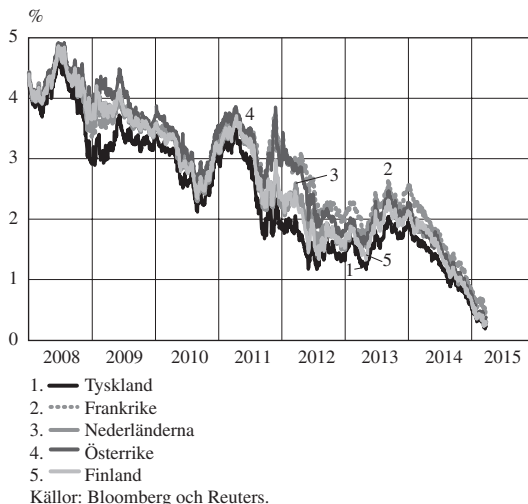

Diagram 17.
Skillnaden mellan euriborräntor och eureporäntor
Riskpremier på interbankmarknaden

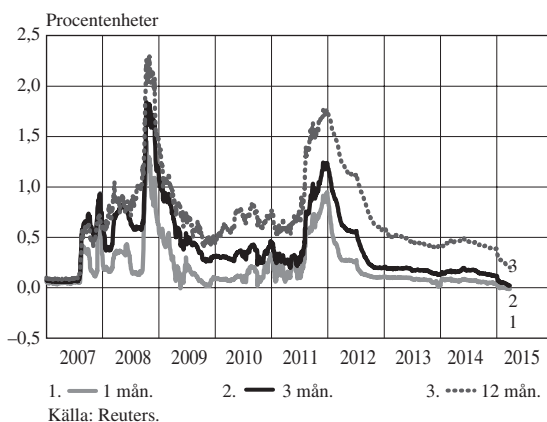

Diagram 18.
Penningmarknadsräntorna (euriborräntorna månadsvis)

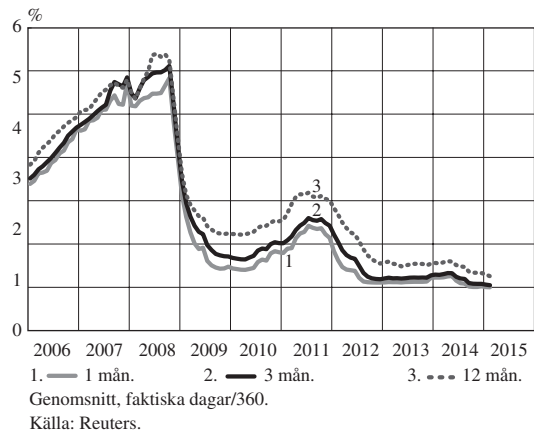
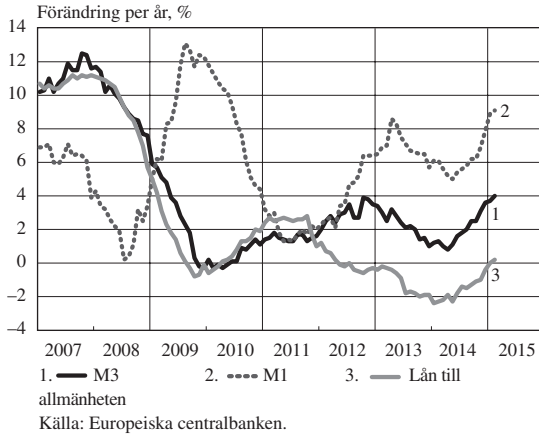
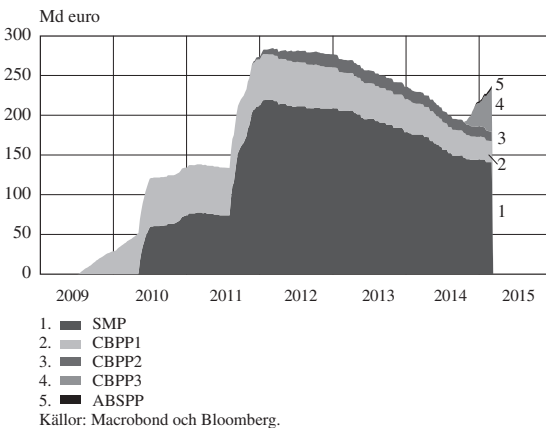

Diagram 19.
Penningmängdstillväxt och utlåning i euroområdet

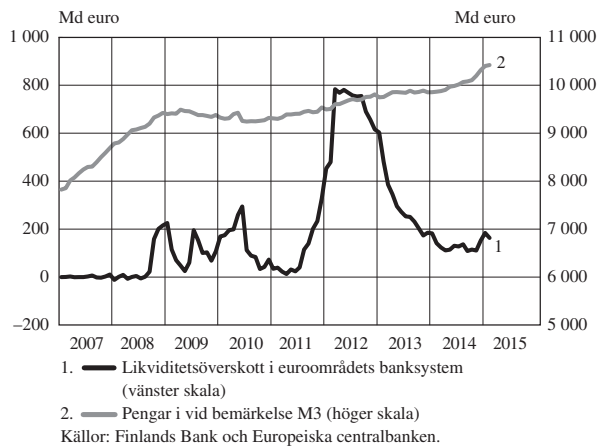
Förvärv gjordes inom Eurosystemets program för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar och (det tredje) programmet för köp av säkerställda obligationer (diagram 20). Programmen startades i oktober och november. Före utgången av 2014 hade säkerställda obligationer köpts för 25 miljarder euro och värdepapper med bakomliggande tillgångar för knappt 2 miljarder euro. Trots de nya programmen var de direkta köpprogrammens likvidiserande effekt negativ, för skuldebrev från de tidigare köpprogrammen minskade i takt med förfall.

Diagram 20.
Eurosystemets program för värdepappersköp, utvecklingen

Likviditetsöverskottet i euroområdets bank-system slutade att minska, till skillnad från året innan, och började öka något mot slutet av året (diagram 21). Under året fortsatte bankerna alltså sina frivilliga återbetalningar av kredit från de långfristiga refinansieringstransaktioner med 3 års löptid som hade genomförts 2011 och 2012. Återbetalningarna hade en likviditetsindragande effekt på banksystemet. Visserligen ökade likviditetsöverskottet i och med de riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna. När de likviditetsindragande finjusterande transaktionerna inom programmet för värdepappersmarknaden avslutades i juni 2014 blev läget på den strama penningmarknaden lättare och likviditeten i banksystemet ökade.

Diagram 21.
Likviditetsöverskott och pengar i vid bemärkelse

Tilldelningen från den huvudsakliga refinansieringstransaktionen varierade mellan ca 80 miljarder euro och 170 miljarder euro. Den utestående finansieringen från transaktionerna med 3 månaders löptid varierade mellan 25 miljarder euro och 50 miljarder euro. ECB-rådet beslutade upphöra med refinansieringstransaktionerna i dollar med 3 månaders löptid i april.

För att erhålla centralbankskredit behöver motparterna tillräckliga säkerheter som uppfyller Eurosystemets urvalskriterier. Beloppet av säkerheter som lämnats till Eurosystemet var i slutet av året ca 1 850 miljarder euro (2013: ca 2 200 miljarder euro). Motparternas penningpolitiska krediter och behov av säkerheter minskade bland annat därför att de i förtid återbetalade den finansiering som de fått i och med de långfristiga refinansieringstransaktionerna.

Bland alla säkerheter utgjorde andelen av den offentliga sektorns, dvs. statens och regionförvaltningens, emissioner 25 procent vid slutet av 2014. Beloppet av säkerheter bestående av icke-omsättbara tillgångar sjönk. Det berodde bland annat på att tidsbunden inlåning via likviditetsindragande finjusterande transaktioner efter juni inte längre kunde användas som säkerhet. Icke-omsättbara lånefordringar (motpartsbankernas utlåning till företagskunder och kunder i den offentliga sektorn), säkerställda bankobligationer och värdepapper med bakomliggande tillgångar stod var och en för en andel på knappt en femtedel av de uppställda säkerheterna. Eurosystemet preciserade under året detaljerna i urvalskriterierna för säkerheter och i riskhanteringsmetoderna. Dessutom beslutade ECB-rådet att lånefordringar och andra tillgångar som är temporärt godtagbara som säkerheter behåller sin godtagbarhet åtminstone fram till september 2018.

Kapitel 2.3 Prisstabilitet och räntor i Finland

Mätt enligt det harmoniserade indexet för konsumentpriser avtog uppgången i konsumentpriserna kraftigt i Finland. Orsakerna var bland andra att priserna på energiprodukter sjönk och att lönerna steg i långsammare takt. Som tidigare år var inflationen dock snabbare i Finland än i övriga euroområdet (diagram 22).

Enligt snabbstatistiken om det harmoniserade indexet för konsumentpriser var inflationen i euroområdet -0,6 procent, räknat som ändring på årsnivå från januari 2014 till januari 2015. Motsvarande inflationstakt i Finland var -0,1 procent. I det harmoniserade indexet ingår inte ägarboende, penningspel, räntor på konsumtionslån och andra krediter, brandförsäkringar för egna hemshus och fordonsskatter.

Statistikcentralen beräknar att konsumentpriserna från januari 2014 till januari 2015 förändrades med -0,2 procent i Finland. Enligt Statistikcentralen bromsades inflationstakten upp särskilt därför att priserna på bensin, brännolja och livsmedel sjönk. Inflationen räknat som ändring på årsnivå var 0,5 procent i december 2014.

Enligt Statistikcentralens förhandsbesked sjönk priserna på gamla aktielägenheter 0,4 procent i hela landet under det sista kvartalet jämfört med föregående kvartal. I huvudstadsregionen sjönk priserna 0,2 procent och i övriga landet 0,5 procent. Jämfört med motsvarande tidpunkt 2013 sjönk priserna på aktielägenheter 0,5 procent i huvudstadsregionen och 1,5 procent i övriga landet.

I Finland har räntorna på företagslån förblivit låga i genomsnitt. De ligger kring ca 2 procent till exempel i fråga om nya företagslån över en miljon euro med räntebindingstid på högst ett år (diagram 8). Hushållens skuldsättning ökade något (diagram 23).

Diagram 22.
Pristabilitet i euroområdet och Finland

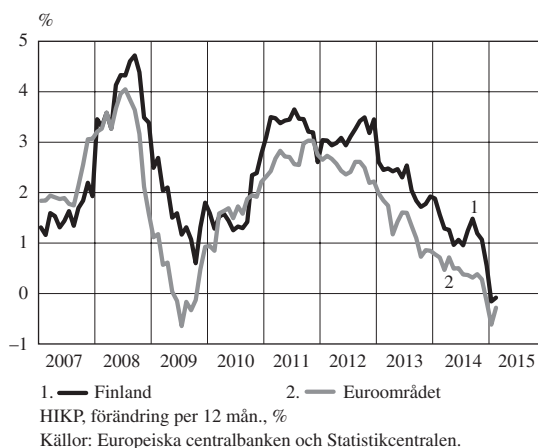
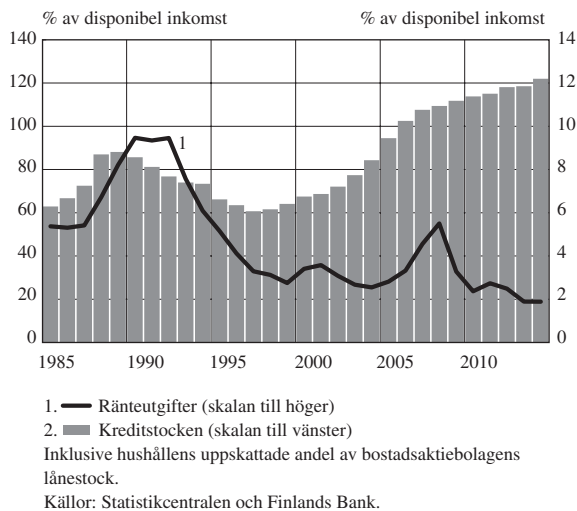

Diagram 23.
Hushållens skuldsättning och ränteutgifter i Finland

Kapitel 3 Finlands Banks verksamhet 2014

Kapitel 3.1 Finlands Banks förvaltning

Finlands Bank leds av en direktion som består av dess ordförande, dvs. bankens chefdirektör, och högst fem andra medlemmar. Direktionen har hand om skötseln av Finlands Banks uppgifter och förvaltning om annat inte föreskrivs i lag.

Direktionens ordförande är Finlands Banks chefdirektör *Erkki Liikanen* och vice ordförande bankdirektör *Pentti Hakkarainen*. Tredje medlem är bankdirektör *Seppo Honkapohja*. Direktionens sekreterare är *Mika Pösö*.

Finlands Bank är indelad i avdelningar enligt följande: avdelningen för penningpolitik och forskning, avdelningen för finansiell stabilitet och statistik, bankavdelningen, kontantförsörjningsavdelningen, ledningssekretariatet, administrativa avdelningen samt intern revision. Som komplement till organisationsstrukturen tillämpas processtyrning över avdelningsgränserna på fyra kärnprocesser: den penningpolitiska beredningen, genomförandet av penningpolitiken, det inhemska ekonomisk-politiska inflytandet och stabiliseringspolitiken.

Verksamheten styrs utifrån verksamhetsidé, värderingar, vision och strategi. En viktig del av ledningssystemet är också arbetsfördelningen mellan direktionsmedlemmarna och definitionerna av avdelningarnas och kärnprocessernas uppgifter. Andra centrala verktyg för verksamhetsstyrningen är mål- och resultatstyrning, verksamhetsplanering, personal- och budgetramar och samlad riskbedömning.

Kapitel 3.2 Finlands Banks verksamhet

Genomförandet av penningpolitiken

Finlands Banks chefdirektör är medlem i ECB-rådet och deltar i det penningpolitiska beslutsfattandet i den egenskapen. Chefdirektörens personliga suppleant i rådet är direktionens vice ordförande *Pentti Hakkarainen*.

Experter från banken medverkar i beredningen av de penningpolitiska besluten. De deltar i beredningen av ECB-rådets sammanträden som medlemmar av Eurosystemets penningpolitiska kommitté och kommittén för marknadsoperationer.

Genomförandet av penningpolitiken har i Eurosystemet decentraliserats till de nationella centralbankerna. De finländska penningpolitiska

ka motparterna deltar i centralbankstransaktionerna som utförs av Finlands Bank.

Motparternas likviditetsbehov fördelas ojämnt i euroområdet, vilket medför att centralbankskrediter utnyttjas mer i vissa länder, medan motparternas inlåning i centralbanken är större i andra. Dessa skillnader framgår av balansräkningsstrukturen i euroländernas centralbanker – de penningpolitiska transaktionerna redovisas antingen under tillgångar eller under skulder i balansräkningen – och på de s.k. Target2-saldona som hänger ihop med fordringar eller skulder inom Eurosystemet. Förändringarna i skulder och fordringar inom Eurosystemet, som syns i Target2-saldona, avspeglar till stor del förändringarna i centralbankskrediter och inlåning i banksektorn i euroländerna.

Likhet med tidigare år var motpartsbankernas behov av finansiering från Finlands Bank litet. Det visade sig bland annat i att finansieringen genom riktade transaktioner bara var ca 0,5 miljarder euro och att de förtida återbetalningarna av kredit från refinansieringstransaktionerna med 3 års löptid fortsatte. Beloppet av utestående krediter minskade under året till ca 700 miljoner euro.

De finländska motparternas inlåning i centralbanken minskade. Eftersom mottagandet av tidsbunden inlåning upphörde, bestod bankernas inlåning i centralbanken av inlåning som översteg kassakravet. Räntan på den här inlåningen är negativ. Inlåningen i Finlands Bank växte till nära 10 procent av inlåningen till hela Eurosystemet.

I Finlands Banks balansräkning utgör fordringar inom Eurosystemet motposten till motparternas inlåning. Motparternas totala kassakravsinslåning, inlåning över natten och inlåning som överstiger kassakravet var uppe i 20,3 miljarder euro i slutet av 2014. Finlands Banks s.k. Target2-fordringar på ECB är 19,7 miljarder euro.

Det totala beloppet av de säkerheter som lämnades till Finlands Bank uppgick till 24,9 miljarder euro 2014. Det är ett stort belopp, eftersom bara en liten del (3 % i genomsnitt) var bunden till penningpolitiska krediter. Något över 60 procent av säkerheterna utgjorde täckning för intradagsflödeslimiten i EU-centralbankernas betalsystem Target2, och resten bildade ett säkerhetsöverskott. Att den tidsbundna inlåningen via finjusterande transaktioner inte längre kunde användas som säkerhet ledde till vissa förändringar i fördelningen av de uppställda säkerheterna. De flesta säkerheterna var trots det säkerställda obligationer från banker, så som också tidigare år. Deras andel var lite under hälften.

Finanssystemet och politiken för finanssystem

Politiken för finanssystem och stabiliteten i finanssystemet

Risker som uppstår inom finanssystemet eller som förstärks av själva systemet kallas systemrisk, om de i förekommande fall äventyrar hela finanssystemets funktion och försvagar samhällsekonomin förutsättningar. Med makrotillsynsverktyg avses åtgärder och metoder genom vilka myndigheterna försöker påverka riskerna för stabiliteten i hela finanssystemet.

Makrotillsynsverktygen kompletterar den ordinarie regleringen och tillsynen av kapitaltäckning och likviditet på kreditinstitutsnivå. Målet för makrotillsynspolitikerna är att upprätthålla och utveckla stabila, funktionssäkra och effektiva finans- och betalningssystem. Finlands Bank eftersträvar att uppfylla dessa mål bland annat genom att analysera hot mot stabiliteten och systemsvigheter.

Chefdirektören för Finlands Bank deltar som beslutsfattare i Europeiska systemrisknämnden, som är ett EU-organ inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn. Nämnden analyserar riskerna i finanssystemet i EU och utfärdar anknytande varningar och rekommendationer till de nationella myndigheterna. Även ECB-rådet behandlar frågor om makrotillsyn.

Vid övervakningen av stabiliteten samverkar Finlands Bank med andra tillsyns- och regleringsmyndigheter, bland annat Finansinspektionen. Banken var också aktivt med och förberedde lanseringen av den gemensamma tillsynsmekanismen (Single Supervisory Mechanism, SSM).

Finansinspektionen ansvarar för stabilitetsanalysen och mikrotillsynen av enskilda kreditinstitut och finansinstitutioner. Sedan november 2014, då den gemensamma tillsynsmekanismen infördes, har också ECB haft ansvaret. Mikrotillsynen över enskilda institut och förändringarna i den, så som den övergripande analysen av stora europeiska banker och ECB:s nya roll att övervaka banker, behandlas närmare i avdelningen om Finansinspektionen i den här berättelsen.³ I och med den europeiska banklagstiftningen och kreditinstitutslagen som trädde i kraft i augusti 2014 får Finansinspektionens direktion en rad makrotillsynsverktyg att använda för att skö-

ta sin makrotillsynsuppgift. Den gemensamma tillsynsmekanismen innebar också att ECB blev beslutsfattare inom den nationella makrotillsynspolitikerna. Den gemensamma resolutionsmekanismen (Single Resolution Mechanism, SRM) gjorde framsteg under året och Finlands Bank medverkade i utvecklingsarbetet. I Finland deltog Finlands Bank i förberedelserna av en nationell makrotillsynspolitik mot systemrisk och utvecklade i samarbete med Finansinspektionen analysverktyg och uppföljning till stöd för besluten om användning av makrotillsynsverktyg. Även de här ändringarna behandlas närmare i avdelningen om Finansinspektionens verksamhet nedan.

Som ett led i arbetet för att säkra den finansiella stabiliteten ger Finlands Bank årligen ut en separat publikation med en analys av stabiliteten i finanssystemet. Rapporten kommer ut i form av ett specialnummer av tidskriften *Euro & talous* i slutet av våren. Analysen uppdateras i en artikel i samma tidskrift i slutet av året.

Den finansiella infrastrukturen och betalningssystemtjänster

Finlands Bank deltar i att utveckla finansieringssystemets infrastruktur och att trygga att den fungerar tillförlitligt och effektivt. Med finansiell infrastruktur avses betalningssystem och system för handel, clearing och avveckling av värdepapper.

Den finansiella infrastrukturen består till sina väsentliga delar av betalningssystemen och system för handel, clearing och avveckling av värdepapper. Finlands Bank bidrar till att denna infrastruktur är tillförlitlig och effektiv samt att den utvecklas. Finlands Bank sköter sin tillsynsuppgift i fråga om infrastrukturen genom att bevaka systemens funktion och utvärdera dem. Utvärderingarna görs enligt enhetliga övervakningsprinciper inom euroområdet.

Infrastrukturen inom den finländska finansmarknaden är i stor utsträckning en del av internationella system. Finlands Bank medverkar i samarbetet kring övervakningen av denna internationella infrastruktur och i arbetet i olika kommittéer och arbetsgrupper inom och utanför Eurosystemet.

³ En kort översikt över läget och stabiliteten i euroområdet och Finlands finanssystem ges i del 2 om Finansinspektionen i den här berättelsen.

Händelser och stora frågor som gick framåt under 2014 var bland andra följande:

- Finlands värdepapperscentral Euroclear Finland byter som bäst ut det tekniska systemet bakom bland annat värdeandels- och avvecklingssystemet mot ett nytt system. Den här ändringen har anknytning till den sameuropeiska samordningsprocessen. Finland ansluter sig till den sameuropeiska T2S-plattformen för värdepappershandel i början av 2017. Finlands Bank har genomfört en bedömning av Euroclear Finlands nya system utifrån principer som gemensamt avtalats inom Eurosystemet. Övervakningsbedömningen behandlades av Finlands Banks direktion i oktober 2014. Banken bedömde att systemet uppfyller Eurosystemets kriterier för system som kan användas för penningpolitiska transaktioner.
- Finland gick över till det gemensamma eurobetalningsområdet (Single Euro Payments Area, SEPA) den 1 februari 2014. I flera andra länder genomfördes övergången enligt en förlängd övergångsperiod, före den 1 augusti. Det gemensamma eurobetalningsområdet möjliggör effektivare betalning i Europa, då både konsumenter och företag kan göra sina betalningar i euro via samma konto i hela området.
- Som ett led i övergången till SEPA avslutades användningen av bankernas inhemska betalningssystem (PMJ). Numera hanteras samtliga finländska interbankgireringar, inklusive löner och pensioner, i det transeuropeiska betalningssystemet STEP2. Systemet drivs av EBA Clearing och Finlands Bank deltar i den allmänna övervakningen av det.
- Betalningsrådet som inrättats av Finlands Bank har som mål att utveckla effektiva och tillförlitliga betalningar för samhället bland annat genom att stärka kontakterna mellan betaltjänstleverantörerna, användarna och myndigheterna. Under året gav betalningsrådet ut en rapport om nuläget och trender inom betalningar och en rapport om betalningar i en allt mer digitaliserad ekonomi.

- I maj 2014 arrangerade Finlands Bank det åttonde betalningsforumet. Under evenemanget diskuterades massbetalningar efter övergången till SEPA, betalningar i en allt mer digitaliserad ekonomi och aktuella regelinitiativ om betalningar.
- Finlands Bank driver och utvecklar en betalnings- och avvecklingssystemsimulator och en T2-simulator som utvecklats utgående från den.

Target2 ägs och opereras av Eurosystemet. Betalningarna inom systemet görs i realtid och till bruttobelopp.⁴ Under året registrerades i genomsnitt ungefär 354 000 betalningar i Target2 dagligen. Deras sammanlagda värde var ca 1 900 miljarder euro. I december 2014 hade Target2 ca 1 000 direkta deltagare, som hade anslutit sig till systemet via 24 centralbankers delsystem. Via Target2-systemet genomförs också Eurosystemets penningpolitiska transaktioner, och viktiga betalnings-, clearing- och avvecklingssystem överför sina eurobetalningar via systemet.

Finlands Bank tillhandahåller betalsystemtjänster via Target2-delsystemet. I delsystemet registrerades i genomsnitt 1 600 betalningar per dag. Deras sammanlagda värde var ca 39 miljarder euro. Vid slutet av året hade Finlands Banks delsystem 24 deltagare, varav tre var anslutna system.

Finlands Banks nya säkerhetshanteringssystem, BoF-CMS-Cola, sattes i drift i december 2014. Nästa fas av systemet sätts i produktion samtidigt som Euroclear Finlands nya Infinity-system under första halvåret 2015.

Bankens BoF-T2S-projekt fortsatte med operativa förberedelser. Det rör sig om att förbereda och senare sätta i drift den allmänneuropeiska plattformen för clearing och avveckling av värdepapperstransaktioner (TARGET2-Securities, T2S).

Tillgångsförvaltning

Finlands Bank förvaltar sina egna finansiella tillgångar (16 438 miljoner euro), en del av ECB:s valutareserv (954 miljoner euro) samt tillgångarna i Finlands Banks pensionsfond (673 miljoner euro). De totala värdet på tillgångarna som förvaltas uppgick under året till ca 18 065 miljoner euro.

⁴ Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system.

Finansiella tillgångar

Finlands Banks finansiella tillgångar består av räntebärande värdepapper i utländsk valuta och euro samt av guld och aktier. Valutarenserven är uppdelad i en investeringsportfölj i utländsk valuta, en likviditetsportfölj och Internationella valutafondens särskilda dragningsrätter. Våren 2014 ökade de finansiella tillgångarna med 1,5 miljarder euro, då investeringsportföljen i euro utökades.

Centralbankens tillgångar förvaltas med hänsyn till såväl avkastning som risker. Målet för investeringsverksamheten är att uppfylla de krav på likvida, säkra och högavkastande tillgångar som ställs på centralbanken. Genom sin investeringsverksamhet strävar Finlands Bank efter att säkra värdet på sina finansiella tillgångar och sin förmåga att vid behov stödja likviditeten i banksystemet och i ekonomin.

De finansiella tillgångarnas likviditet garanteras genom en särskild likviditetsportfölj. Den ska säkerställa bankens förmåga att tillhandahålla likviditet för akuta penningpolitiska behov under alla förhållanden. Likviditetsportföljen har investerats endast i amerikanska statsobligationer för att säkerställa Finlands Banks förmåga att vid behov tillhandahålla nödkrediter i utländsk valuta under alla förhållanden.

Målet i förvaltningen av tillgångarna utanför likviditetsportföljen är att säkerställa värdet av de finansiella tillgångarna och Finlands Banks förmåga att svara för framtida skyldigheter som centralbank. Ett strategiskt allokeringsmål har ställts upp för investeringarna och kring det målet upprättas risklimitbaserade investeringsportföljer och strikta riskrestriktioner avseende kreditrisk.

Finlands Banks tillgångar har investerats i statsobligationer, obligationer utgivna av statsbundna institutioner, säkerställda obligationer och företagsobligationer. I likhet med många andra centralbanker har Finlands Bank beslutat att investera även i aktier. Det sker inom ramen för centralbankens mandat och med iakttagande av försiktighet. Aktierna ökar den förväntade avkastningen på de finansiella tillgångarna och sprider riskerna. Det belopp som investeras i aktier är begränsat. Investeringen i aktier började i slutet av 2014. Investeringarna riktades till aktiemarknaderna i de utvecklade länderna och görs gradvis inom loppet av flera år.

En liten del av statsobligationerna i tillgångarna till eurobelopp är lån till krisdrabbade euroländer.

Finlands Banks finansiella tillgångar exklusive guld och särskilda dragningsrätter gav under 2014 en total avkastning på 5,26 procent, dvs. ca 707 miljoner euro. Den totala avkastningen fördelar sig på ränteavkastning, valutakurseffekt och aktieavkastning. Under 2014 var valutakurseffekten positiv, då euron försvagades betydligt mot den amerikanska dollarn och det brittiska pundet.

Avkastningen på investeringsportföljerna som bildats utifrån det strategiska allokeringsmålet jämförs mot offentliga index som skräddarsyttts för centralbanksbehov. Bedömningen utgår från ett relativt avkastningsmål mätt som ett glidande medelvärde av avkastningarna under de tre föregående åren. Under 2014 gav investeringarna ett positivt resultat på ca 11,7 miljoner euro över jämförelseindexen (0,09 %). Det glidande medelvärdet av meravkastningen för 3 år var 0,20 procent.

Riskerna i investeringen av egna finansiella tillgångar behandlas i kapitel 4.3.

ECB:s valutarenserv

Europeiska centralbankens valutarenserv förvaltas av de nationella centralbankerna i Eurosystemet i proportion till deras andelar enligt den s.k. kapitalfördelningsnyckeln. Finlands Bank förvaltar en andel av ECB:s valutarenserv i samarbete med Estlands centralbank.

Det primära syftet med reserven är att garantera Eurosystemet tillräckliga resurser för eventuella valutainterventioner. Reserverna som förvaltas för ECB:s räkning består av fordringar i amerikanska dollar och japanska yen, guld och IMF:s särskilda dragningsrätter. Värdet på den andel av valutarenserven i amerikanska dollar, som består av Finlands och Estlands sammanlagda andelar, uppgick vid slutet av 2014 till ca 954 miljoner euro.

Finlands Banks pensionsfond

Finlands Banks pensionsfond förvaltar tillgångar för täckning av dess pensionsåtaganden. Tillgångarna förvaltas enligt allmänna principer för förvaltning av pensionsmedel. Dessa principer kan skilja sig från principerna för förvaltning av centralbankens egna finansiella tillgångar. Värdet av pensionsfondens tillgångar var 673 miljoner euro i slutet av 2014. Pensionsåtagandet var 581 miljoner euro. Tillgångarna gav en total avkastning på 12,3 procent.⁵

⁵ Mer information om tillgångsförvaltningen finns i pensionsfondens egen årsredovisning.

Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland

Under året tog Finlands Bank fram analyser av både den inhemska och den internationella ekonomiska utvecklingen och deltog på många olika sätt i den inhemska ekonomisk-politiska debatten. Direktionsmedlemmarna och bankens experter hördes flera gånger av riksdagen och yttrade sig också på andra nationella forum. Finlands Bank gav under året ut två makroekonomiska prognoser för den finländska ekonomin: den första i juni och den andra i december.

Finlands Bank uttryckte vid olika tillfällen sin bedömning att Finlands ekonomiska svårigheter kunde övervinnas genom strukturreformer som ökar tillväxtpotentialen och hållbarheten i de offentliga finanserna, åtgärder som stärker kostnadskonkurrenskraften och insatser som bromsar upp den offentliga skuldsättningen.

Under 2014 betonade Finlands Bank att viktiga ekonomisk-politiska steg har tagits, inte minst i och med förslaget om pensionsreform, beslutet om konsolidering av de offentliga finanserna och en kollektivuppgörelse om långsammare löneökningar. För att övervinna Finlands ekonomiska problem krävs dock betydligt fler beslut som främjar strukturreformer och bidrar till att bromsa den offentliga skuldsättningen och stärka konkurrenskraften. De ekonomiska svårigheterna ansågs vara så stora att de inte kan lösas utan målmedvetna beslut under flera år framöver.

Sedlar och mynt

Finlands Bank sätter i egenskap av medlem av Eurosystemet eurosedlar och euromynt i omlopp i Finland. Det är också Finlands Banks uppgift att dra in uttjänta sedlar som inte kan återcirkuleras, makulera dem och ersätta makulerade sedlar med nya. Finlands Bank deltar också i säkerhetskontrollen av eurosedlarna och inför som bäst åter en ny sedelserie för att bekämpa förfalskningar. Det är likaså Finlands Banks uppgift att bidra till ett effektivt inhemskt kontantförsörjningssystem genom att ge ut anvisningar och föreskrifter om kontantförsörjningen och i Finland genomföra kontantförsörjningsföreskrifterna för euroområdet.

I takt med utvecklingen av elektroniska betalningar har kortbetalningar redan blivit ett vanligare betalningssätt än kontanter i detaljhandeln i flera euroländer. I Syd- och Centraleuropa är kontanter däremot fortfarande det huvudsakli-

ga betalningssättet i detaljhandeln. I fråga om återkommande betalningar har nätbanker och direktdebitering ökat sin andel av konsumenternas betalningar under det senaste decenniet, vilket har avspeglats i en kraftig expansion av näthandeln.

Finlands Bank har framhållit vikten av att bankerna axlar sitt samhällsansvar och säkerställer en tillfredsställande tillgång till kontanter och kontanta banktjänster. Europaparlamentet antog den 23 juli 2014 ett direktiv (2014/92/EU) om att alla medlemsländer ska garantera tillgången till ett basurval av centrala betalningstjänster.

Tillgången till kontanter har varit förhållandevis god i Finland, också i fråga om geografisk spridning, trots att allt färre bankkontor erbjuder kontanttjänster. Möjligheterna att ta ut kontanter i dagligvarubutiker och betala räkningar i kiosker har ökat under de senaste åren, men dagligvarubutikerna och kioskerna har ännu inte fått någon större betydelse som distributionskanal för kontanter. Den andra sedeln i den nya Euro-paserien, 10-eurosedeln, lanserades i september 2014.

Sedelförfalskningarna i euroområdet har åter ökat. Antalet förfalskade sedlar som påträffats i omlopp i Finland började också öka mot slutet av 2014 efter att ha varit stabilt under första halvåret. Även om förfalskningsläget totalt inte ger anledning till oro, har säkerhetsdetaljerna i den nya eurosedelserien införts för att användarna snabbt ska kunna kontrollera eurosedlarnas äkthet genom att titta och känna på sedlarna.

Övrig verksamhet

Forskning

Finlands Banks ekonomiska forskning bistår den penningpolitiska beredningen, utvecklingen av bankens egen verksamhet och bankens externa inflytande. Genom att bedriva vetenskapligt högkvalitativ forskning inom områden som är viktiga för centralbanken kan banken delta i debatten om penningpolitiken och utvecklingen av finansmarknaden både i hemlandet och internationellt.

Viktiga forskningsteman och frågor som syselsatte det internationella forskarsamfundet under 2014 var bland andra den ekonomiska tillväxten efter finanskriserna, den långsamma återhämtningen efter den internationella ekonomiska krisen, avmattningen i ekonomin på lång sikt, osäkerhetschocker och deras ekonomiska effekter. Man forskade också aktivt i okonven-

tionella penningpolitiska åtgärder, indikationer om den framtida penningpolitiska inriktningen, stabilitetstillsyn av finansmarknaden och makroekonomiska effekter av dessa. Ekonomisk ojämlikhet blev ett hett diskussionsämne i och med den franske nationalekonomen Thomas Pikettys studier och bok i ämnet.

I Finlands Banks serie av diskussionsrapporter gavs 33 rapporter ut under 2014. Bland annat undersöktes effekterna av företagens skatteplanering på kostnaderna för banklån, små bankers betydelse för den lokala ekonomin och betydelsen av bankernas ägarstruktur för finansieringen av små- och medelskalig företagsverksamhet och för den lokala kreditmarknaden. I projekt som koncentrerade sig på makroekonomiska analyser granskades bland annat finansmarknadens betydelse för den stora recessionen i Finland, förändringen i volatilitet mellan ekonomiska tillväxtcykler och den optimala nationella finanspolitiken för medlemsländerna i den monetära unionen. Andra forskningsprojekt behandlade bland annat indikatorer på systemiska bankkriser, åtgärder för att dämpa överskuldssättningen, europeiska kreditförlustfaktorer och möjligheten att förutse priset på bankernas kreditderivat med hjälp av dagslåneräntor.

Finlands Bank var medarrangör i internationella vetenskapliga sammankomster inom områden som rör dess egen forskningsverksamhet. I augusti stod banken värd för en konferens i Helsingfors under temat *Expectations in dynamic macroeconomic models*. Vidare deltog banken i augusti också i det årliga internationella seminariet *Risk, Financial Stability and Banking*, som arrangerades för fjärde gången i São Paulo av Banco Central do Brasil. I oktober arrangerade Finlands Bank och Centre of Policy Research (CEPR) konferensen *Entrepreneurial finance, innovation and growth*.

Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Finlands Banks forskningsinstitut för transitionsekonomier (BOFIT) fokuserar främst på tillämpad forskning med tonvikt på monetära och valutapolitiska frågor och finanssystemets funktion. Primära målländer är Ryssland och Kina, även om det i många fall är naturligt att använda ett större jämförande material. Samverkan mellan forskning, analys och prognosarbete bildar grunden för institutets expertis.

Forskningsinstitutets arbete under 2014 präglades i hög grad av Ukrainakrisen och de ökade geopolitiska spänningarna. De här händelserna

har ökat efterfrågan på analyser från institutet bland till exempel tjänstemän och beslutsfattare såväl i Finland som utomlands. Ett klart större intresse för bland annat situationen i Ryssland har också lett till betydligt fler förfrågningar om olika framträdanden och intervjuer.

Under året organiserade forskningsinstitutet en konferens om finanssystemet i Kina och avregleringen av det. Medarrangör var City University of Hong Kong. I november arrangerades i Moskva workshopen *Banking in Emerging Markets: Challenges and Opportunities*. Medarrangör var Higher School of Economics. Vid sammankomsten behandlades särskilt utmaningarna för banksystemet i Ryssland.

Statistik

Finlands Bank svarade 2014 för sammanställningen av Finlands bidrag till finansstatistiken över euroområdet enligt ECB:s föreskrifter.

Ansvaret för betalningsbalansstatistiken överfördes under början av året från Finlands Bank till Statistikcentralen. Statistikcentralen använder under en treårig övergångsperiod Finlands Banks produktionssystem och utvecklar under denna tid ett nytt system för sammanställning av betalningsbalansstatistik, som integreras med nationalräkenskaperna. Trots överföringen av det nationella statistikansvaret svarar Finlands Bank även i framtiden gentemot ECB för rapporteringen av uppgifterna och kvaliteten av betalningsbalansstatistiken.

ECB-rådet beslutade i februari 2014 att lägga upp en kreditdatabas för Eurosystemet. Databasen ska innehålla uppgifter om alla lån som beviljats av de monetära finansinstituterna i euroområdet, inklusive uppgifter om alla låntagare, och den ska tas fram stegvis under 2016–2019. Efter finanskrisen har informationsbehovet allt mer gällt detaljerade kredituppgifter. Mikrouppgifter behövs såväl för beredningen av penningpolitiska beslut, uppföljningen av utfallet av penningpolitiken och övervakningen av den finansiella stabiliteten som till stöd för banktillsynen.

Sammanställning av statistik enligt ECB:s förordning om statistik om värdepappersinnehav inleddes vid början av året. Den regelbundna statistiken om värdepapper inom ECBS omfattar nu både emissionsstatistik och sektorindelad statistik över innehav, vilka båda bygger på basuppgifter om värdepapper.

I och med den gemensamma banktillsynen kompletterades kommitté- och arbetsgrupperna inom ECBS statistikfunktion med nya enheter

för att stödja datautbytet mellan statistikfunktionen och banktillsynen. Under året utfärdades ECB:s förordning om daglig penningmarknadsstatistik från de största bankerna.

Myndighetssamarbete och internationell verksamhet

Eurosystemets högsta beslutande organ är ECB-rådet, som består av ECB:s direktionsmedlemmar och centralbankscheferna från de länder som har infört euron.

Finlands Banks chefdirektör *Erkki Liikanen* är medlem både i ECB-rådet och i ECB:s allmänna råd, som består av cheferna för EU-ländernas centralbanker och ECB:s ordförande och vice ordförande. Direktionens vice ordförande *Pentti Hakkarainen* är personlig suppleant för chefdirektören i båda råden.

Finlands Banks ledning och experter medverkade i arbetet i Europeiska centralbankssystemet (ECBS) på alla beredningsstadier. Finlands Bank hade minst en medlem i alla kommittéer och i de flesta arbetsgrupper som sorterar under kommittéerna. Dessutom är chefdirektör *Liikanen* ordförande för ECB:s revisionskommitté (Audit Committee), vars uppgift är att förbättra styrningen och kontrollen av ECB och Eurosystemet.

Så som beskrivs nedan tog ECB över banktillsynen i euroområdet i november 2014, då den gemensamma tillsynsmekanismen (Single Supervisory Mechanism, SSM) inledde sin verksamhet. Finlands Bank deltog tillsammans med Finansinspektionen i förberedelserna av tillsynsmekanismen och i verksamheten på många plan. Direktionens vice ordförande *Pentti Hakkarainen* företrädde Finlands Bank och direktör *Anneli Tuominen* företrädde Finansinspektionen i SSM:s tillsynsnämnd (Supervisory Board), till vars uppgifter hör att för ECB-rådet bereda förslag till tillsynsbeslut angående bankerna i euroområdet. *Pentti Hakkarainen* var också medlem i den mindre styrkommittén för den samlade bedömningen (Comprehensive Assessment Steering Committee).

Enligt lag svarar Finlands Bank för kontakterna mellan finska staten och Internationella valutafonden (International Monetary Fund, IMF). Finlands representant i Internationella valutafondens styrelse, som är valutafondens högsta beslutande organ, var Finlands Banks chefdirektör *Erkki Liikanen* med direktionens vice ordföran-

de *Pentti Hakkarainen* som suppleant. Styrelsen höll sitt årsmöte i Washington i oktober. I valutafonden hör Finland till den nordisk-baltiska valkretsen. Valkretsen leddes av Norge. Finlands Bank deltog tillsammans med finansministeriet i samordningen av åsikterna inom valkretsen. Genom samordningen, ledd av Norge, skapas en samsyn inom valkretsen i frågor som ska tas upp i valutafondens direktion. Chefdirektör *Erkki Liikanen* höll valkretsens anförande vid valutafondens årsmöte i oktober. Finland var under 2014 valkretsens representant i den monetära och finansiella kommittén (IMFC).

På grund av den stora utlåningen till medlemsländerna var valutafonden tvungen att öka sitt insatskapital i form av medlemsandelar genom ett så kallat NAB-lånarrangemang (New Arrangements to Borrow). Finland deltar i arrangemanget, som utnyttjades under hela 2014.

Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) ingår i det europeiska systemet för finansiell tillsyn (European System of Financial Supervision, ESFS). Beslutande organ i systemrisknämnden är styrelsen, där Finlands Banks chefdirektör *Erkki Liikanen* är röstberättigad ledamot. Finlands andra ledamot är Finansinspektionens direktör *Anneli Tuominen*.

EU:s ekonomiska och finansiella kommitté (Economic and Financial Committee, EFC) har till uppgift att bereda sammanträdena i Ekofinrådet, som består av EU-ländernas ekonomiska och finansministrar. Under 2014 företrädde Finlands Bank i denna kommitté av direktionens vice ordförande *Pentti Hakkarainen*, som deltog i kommitténs möten både i dess s.k. fullständiga sammansättning och i den s.k. rundabordssammansättningen (Financial Stability Table).

Finlands Bank deltar också i samarbetet i EU:s kommitté för ekonomisk politik (Economic Policy Committee), som förbereder principer för EU:s ekonomiska politik och strukturpolitiska ärenden. Statistikfrågor behandlas i Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik (Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics) och på det europeiska statistikforumet (European Statistical Forum), som inledde sin verksamhet 2013. Dessutom medverkar Finlands Bank i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) och i Europeiska bankmyndighetens (European Banking Authority, EBA) tillsynsstyrelse.⁶

⁶ Se också kapitel 7.3 i denna berättelse.

Finlands Bank medverkar i egenskap av aktieägare i Internationella regleringsbanken (Bank for International Settlements, BIS). Finlands Banks chefsdirektör deltog i BIS regelbundna centralbankschefsmöten.

I november besökte Europeiska centralbankens ordförande Mario Draghi Helsingfors på inbjudan av Finlands Bank. Han höll ett anförande i riksdagen för representanter för bankfullmäktige, ekonomiutskottet och stora utskottet.

Kommunikation

Finlands Bank syftar till att öka allmänhetens kunskap om bankens verksamhet som nationell monetär myndighet och medlem av Eurosystemet.

På sin webbplats tillhandahåller banken information om ekonomin och finansmarknaden och om centralbankens och Eurosystemets verksamhet. I Finlands Banks blogg publicerar bankens experter aktuella inlägg om centralbanksverksamheten. Under 2014 ökade banken sin närvaro i sociala medier. Bloggen på webbplatsen öppnades för kommentarer från allmänheten.

Euro & talous är bankens viktigaste publikation. Den behandlar bland annat penningpolitik, internationell ekonomi, ekonomisk utveckling och ekonomiska utsikter i Finland och stabilitet på finansmarknaden. Tidskriften utkom 2014 för sista gången i tryckt format. I samband med utgivningen av varje nummer av Euro & talous hölls en presskonferens.

Under året lyfte Finlands Bank fram bland annat följande frågor för diskussion i Finland: bankens bedömning av den långsiktiga produktivitetsutvecklingen i Finland och den offentliga sektorns hållbarhet samt bankens ekonomiska analyser av effekterna av Krim- och Ukrainakriserna.

Myntmuseet i Helsingfors är Finlands Banks besökscentrum. Museet var stängt för renovering under slutet av 2013 och öppnade för allmänheten igen i januari 2014. Utöver den permanenta utställningen visade museet under 2014 tre tillfälliga utställningar: Ekonomiböcker som förändrade världen, Pengar som konst – skisser till marksedlar och IMF 70 år. På museet ordnades förutom Studia monetaria-föreläsningar och Ekonomibok Nu-seminarier också bland annat

en diskussionskväll om ECB:s mandat. Dessutom började en praxis att presentera bankens senaste ekonomiska prognos för allmänheten. På museet hölls i september en utbildning, Ekonomi i klartext, som framför allt riktade sig till lärare i ekonomi.

Strategins utfall

I Finlands Banks verksamhetsidé, värderingar, vision och strategiska riktlinjer gjordes inga ändringar 2014. Enligt strategin bygger Finlands Banks inflytande på kompetens, integritet och forskningsinformation.

En av de viktigaste aktuella omvärldsförändringarna under året var uppbyggnaden av en gemensam stabilitetspolitik och banktillsyn i euroområdet. Finland förberedde sig för den kommande reformen av makrotillsynen 2015 och undersökte anknytande process- och arbetsfördelningsfrågor. Året präglades också av diskussioner om centralbankens roller och de medel som centralbankerna i euroområdet har till sitt förfogande för att stödja prisstabilitet, balanse-rad ekonomisk tillväxt och finansiell stabilitet.

Ledningens strategiseminarium i maj resulterade bland annat i ett beslut att lyfta fram betydelsen av proaktiv och interaktiv kommunikation och utvecklingen av samarbetet mellan Finlands Bank och Finansinspektionen. Som strategiska risker diskuterades kompetensinriktningen i Finlands Bank mot bakgrund av en snabbt föränderlig omvärld, effekterna av den låga ekonomiska tillväxten i Finland, verktyg och fokus för kommunikationen och utmaningar inom området cybersäkerhet.

Banken bidrog till Eurosystemets penningpolitiska beslut genom att fokusera på utformning av modeller för kvantitativa lättnader och metoder för att stärka penningpolitikens genomslagskraft via framtidsindikationer om penningpolitiken.

Finlands Banks ledningssystem omfattar utöver bankens strategi även verksamhetsplanering, mål- och resultatstyrning, personal- och budgetramar och samlad riskbedömning.⁷ Riskhanteringen utgör en del av Finlands Banks interna styrssystem. De årliga mål- och resultatrapporterna ska innehålla en bedömning av sannolikheten för att riskerna realiserar under perioden.

⁷ Se också kapitel 4.3 i denna berättelse.

Finlands Banks mål är att höra till de effektivaste centralbankerna inom EU. Personalen består av ca 390 personer. Av dem har 75 procent expertbefattningar. Under året minskade personalen med 1,0 procent. Under EMU-medlemskapet har bankens personal minskat med 48 procent.

Tjänstekollektivavtalsförhandlingarna våren 2014 utmynnade i en löneuppgörelse som var i linje med det allmänna sysselsättnings- och tillväxtavtalet. Bankens arbetslöshetsskydd reviderades i linje med det allmänna utkomstskyddet för arbetslösa och samarbetsavtalet uppdaterades i linje med samarbetslagen.

Kapitel 3.3 Finlands Banks bokslut för 2014

Finlands Bank följer de ekonomibaserade bokföringsprinciper och tekniker som har godkänts av ECB-rådet, och boksluten utarbetas enligt dessa harmoniserade principer. Bankfullmäktige fastställer enligt 11 § i lagen om Finlands Bank grunderna för bankens bokslut på framställning av direktionen.

Finlands Banks balansomslutning för 2014 är 47 722 miljoner euro och räkenskapsårets resultat är 150 miljoner euro. Räkenskapsårets bokslut presenteras i detalj (balansräkning, resultaträkning, bokslutsprinciper samt bilagor till balansräkningen och resultaträkningen) i en bilaga till denna berättelse.

Kapitel 3.4 Finlands Banks revisorer och revision

Riksdagen förrättade den 30 juni 2011 val av revisorer för Finlands Bank och suppleanter för dem. Senare förrättades fyllnadsväl. Följande personer valdes till revisorer:

Kiviranta, Esko, riksdagsledamot 30.6.2011–, (ordf) 19.9.2011–

Kopra, Jukka, riksdagsledamot 12.9.2014–

Tuupainen, Kauko, riksdagsledamot 3.5.2013–

Toivakka, Lenita, riksdagsledamot 10.9.2014–

Prepula, Eero, CGR, OFR

Immonen, Osmo, CGR.

Revisorssuppleanter:

Koskela, Markku, CGR

Kari, Mika, riksdagsledamot 3.5.2013–

Lauslahti, Sanna, riksdagsledamot 30.6.2011–

Sandell Tom, CGR, OFR 3.5.2013–

Selänne, Juha, CGR.

Ordförande för revisorerna var riksdagsledamot *Esko Kiviranta* och sekreterare professor, ekonomie doktor, CGR *Markku Koskela*.

Revision 2013

Revisorerna, dvs. riksdagsledamot *Esko Kiviranta*, riksdagsledamot *Lenita Toivakka*, riksdagsledamot *Kauko Tuupainen*, ekonomie magister, CGR, OFR *Eero Prepula*, ekonomie magister, CGR *Osmo Immonen* och som sekreterare professor, ekonomie doktor, CGR *Markku Koskela* granskade den 11–14 mars 2014 Finlands Banks bokslut, bokföring och förvaltning för 2013.

CGR-samfundet PricewaterhouseCoopers Oy granskade bankens räkenskaper och bokslut i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och revisorerna tog del av rapporten över granskningen.

De riksdagsvalda revisorerna framhöll i sammanfattningen till sin revisionsrapport för 2013 att det är viktigt att kontrollen av användarbehörighet i datasystemen och andra förfaranden för bättre datasäkerhet fortsatt utvecklas. Revisorerna ansåg det också vara särskilt angeläget att den nationella tillsynsmyndigheten tillförsäkras kvantitativt och kvalitativt tillräckliga resurser när den nya europeiska banktillsynen införs.

Revision 2014

Revisorerna, dvs. riksdagsledamot *Esko Kiviranta*, riksdagsledamot *Jukka Kopra*, riksdagsledamot *Kauko Tuupainen*, ekonomie magister, CGR, OFR *Eero Prepula*, ekonomie magister, CGR *Osmo Immonen* och som sekreterare professor, ekonomie doktor, CGR *Markku Koskela* granskade den 10–13 mars 2015 Finlands Banks bokslut, bokföring och förvaltning för 2014.

CGR-samfundet PricewaterhouseCoopers Oy granskade bankens räkenskaper och bokslut i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och revisorerna tog del av rapporten över granskningen.

De riksdagsvalda revisorerna framhöll i sammanfattningen till sin revisionsrapport för 2014 att det är viktigt att genomföra de åtgärder som behövs för att utveckla kontrollen av användarbehörighet i datasystemen och hanteringen av ändringar. När det gäller ledningen av Finansinspektionens verksamhet underströk revisorerna att resurserna för reglering och tillsyn bör användas riskbaserat och enligt väsentlighetsprincipen. Målet bör vara att anpassa tillsynspraxis efter den praxis som ansetts vara bra inom den gemensamma banktillsynen, med hänsyn till att banktillsynsmekanismen inom euroområdet tills vidare

huvudsakligen fungerar med de expertresurser som de nationella tillsynsmyndigheterna har.

Kapitel 4 Handlagda ärenden och bankfullmäktiges bedömning av dem

Kapitel 4.1 Ärenden rörande förvaltningen och direktionen

Vid utgången av 2014 innehade direktionsmedlemmarna följande medlemskap i anknytning till tjänsteutövningen:

Direktionens ordförande *Erkki Liikanen*

- ECB-rådet och allmänna rådet, medlem
- Internationella valutafonden, styrelseledamot
- Europeiska systemrisknämnden (ESRB), styrelsemedlem

Direktionens vice ordförande *Pentti Hakkarainen*

- ECB-rådet och allmänna rådet, suppleant för chefsdirektören
- Finansinspektionens direktion, ordförande
- EU:s ekonomiska och finansiella kommitté (EFC), ledamot
- Internationella valutafonden, suppleant i styrelsen
- Europeiska centralbankssystemet, kommittén för finansiell kontroll (COMCO), ordförande
- Gemensamma tillsynsmekanismen (SSM), medlem i tillsynsnämnden (Supervisory Board)

Direktionsmedlem *Seppo Honkapohja*

- Europeiska centralbankssystemet, styrkommittén för it-frågor (EISC), ledamot.

Dessutom hade direktionsmedlemmarna andra bisysslor och förtroendeuppdrag som bankfullmäktige godkänt med stöd av 17 § i lagen om Finlands Bank (214/1998).

Kapitel 4.2 Fastställande av resultaträkning och balansräkning samt förslag till vinstutdelning

Enligt 21 § i lagen om Finlands Bank ska hälften av Finlands Banks vinst överföras till reservfonden, medan återstoden av vinsten ska reserveras för statens behov. Bankfullmäktige kan enligt lagen besluta att vinsten ska användas på något annat sätt, om detta är motiverat med hänsyn till bankens ekonomiska ställning eller reservfondens storlek.

Fastställande av resultaträkning och balansräkning för 2013 samt förslag till vinstutdelning

Bankfullmäktige fastställde den 21 mars 2014 bankens resultaträkning och balansräkning för 2013 enligt revisorernas utlåtande.

Direktionens förslag till vinstutdelning för 2013 byggde på bestämmelserna om bokslut, monetära inkomster och vinstanvändning i lagen om Finlands Bank (214/1998) såväl som på bankens strategi och riktlinjerna i bankens balansräkningspolicy. Målen är enligt dem att riskhanteringen och kostnadseffektiviteten ska ge möjlighet till en stabil och i relation till eget kapital skälig vinstutdelning samt att en stabil vinstutdelning ska vara möjlig utan att bankens soliditet äventyras. Enligt 21 § i lagen om Finlands Bank kan bankfullmäktige besluta att vinsten ska användas på något annat sätt än enligt huvudregeln (50–50), om detta är motiverat med hänsyn till bankens ekonomiska ställning eller reservfondens storlek. Vid sitt möte den 21 mars 2014 beslutade bankfullmäktige med stöd av 11 § 1 mom. 3 punkten och 21 § 2 mom. i lagen om Finlands Bank att vinsten för 2013, som uppgick till 239 miljoner euro, skulle disponeras så att ungefär 59 miljoner euro överförs till bankens reservfond och 180 miljoner euro reserveras för statens behov.

Fastställande av resultaträkning och balansräkning för 2014 samt förslag till vinstutdelning

Bankfullmäktige beslutade den 20 mars 2015 att Finlands Banks vinst för 2014, dvs. 150 163 927,17 euro, ska disponeras på följande sätt:

Med stöd av 21 § 2 mom. i lagen om Finlands Bank överförs 12 663 972,17 euro till reservfonden, medan återstoden 137 500 000,00 euro reserveras för statens behov.

Kapitel 4.3 Finlands Banks riskprofil

Bankfullmäktige har regelbundet bevakat Finlands Banks riskprofil och balansräkning. Det innebär risker för Finlands Bank att investera sina egna finansiella tillgångar och sköta sina centralbanksuppgifter.

Risker och riskhantering i investeringen av egna finansiella tillgångar

Finlands Bank utsätts för risker i anslutning till hantering och investering av finansiella tillgångar. Bankens riskhantering syftar till att identifiera, mäta och begränsa dessa risker. Här avses marknadsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk och operativa risker.

Valutakursrisken hör till de viktigaste riskerna i Finlands Banks investeringsverksamhet. Banken skyddar normalt inte sina investeringar och fordringar i utländsk valuta mot valutakursrisk.⁸

De finansiella tillgångarna utökades tre gånger under det första halvåret (500 miljoner euro åt gången). Detta ökade dock inte bankens exponering för valutakursrisk, för ändringen genomfördes genom att räntetillgångarna i euro utökades och valutareservens storlek därmed inte förändrades.⁹

ECB offentliggjorde under andra halvåret det tredje programmet för köp av säkerställda obligationer (s.k. CBPP3). Säkerställda obligationer har varit en av investeringskategorierna i Finlands Banks egen investeringsverksamhet vid sidan av statsobligationer, obligationer utgivna av statsbundna institutioner, företagsobligationer och kontanter. När det tredje programmet för köp av säkerställda obligationer hade inletts beslutade Finlands Bank att avstå från att göra egna investeringar på de marknader för säkerställda obligationer som köpprogrammet gäller. I detta sammanhang gjordes också ändringar i de andelar av investeringskategorier som hade fastställts för investeringsportföljen i början av året och i de tillåtna variationsintervallen för andelarna genom att bland annat sänka vikten av säkerställda obligationer i allokeringsmålet. Samtidigt antogs ny lagstiftning om säkerställda obligationer utanför euroområdet och nya marknader för bankens egen investeringsverksamhet.

Finlands Bank har främst investerat sina finansiella tillgångar i ränteinstrument, som är exponerade för ränterisk. Riskerna hanteras genom spridning av investeringarna på flera obligationer

med olika löptid. I hanteringen av ränterisken använder sig banken främst av s.k. modifierad duration, som anger förändringen i investeringarnas värde då räntenivån på marknaden förändras. Den modifierade durationen för Finlands Banks ränteinstrument var ca 2 vid slutet av året. Den strategiska durationen för investeringar i japanska yen är kortare, och den kortades ner till ett år under 2014.

Förutom i räntebärande värdepapper i utländsk valuta och euro har Finlands Banks finansiella tillgångar investerats i guld och från slutet av 2014 också i aktier. Investeringarna på aktiemarknaden genomförs som indirekta investeringar via aktiefonder. Investeringarna i guld och aktier exponerar Finlands Bank för volatilitetsrisken i guldpriset och aktiekurserna, men medför också eventuella spridningsfördelar.

Den aggregerade marknadsrisken, valutakursrisken, ränterisken och aktierisken mäts dagligen med hjälp av VaR-värdet (Value-at-Risk), som utnyttjas allmänt inom riskhantering. Till exempel anger ett VaR-värde med konfidensnivån 99 procent (dvs. VaR 99 %), beräknat för en viss tidsperiod, hur stor den maximala förlusten är med 99 procents sannolikhet. Under den givna perioden är förlusten således större än det beräknade VaR-värdet med 1 procents sannolikhet.¹⁰ Dessutom används en VaR-limit för att begränsa ränterisken i investeringsportföljen i relation till ett jämförelseindex.

De motparter som Finlands Bank anlitar och de emittenter vars värdepapper är föremål för investeringar ska ha tillräckligt goda kreditbetyg och uppfylla de kriterier som i förväg har ställts upp för dem. I kreditvärderingen utnyttjas bland annat offentliga kreditbetyg från kreditvärderingsinstitut. Emittenter och motparter övervakas också med hjälp av marknadsbaserade indikatorer. Kreditrisken i investeringarna hanteras dessutom genom spridning av investeringarna på flera emittenter och motparter enligt fastställda limiter. Den aggregerade kreditrisken i investeringarna mäts och övervakas med hjälp av en separat VaR-modell för kreditrisk.

⁸ Banken gärdade sig dock mot valutakursrisken i de särskilda dragningsrätterna genom att sälja andra SDR-komponentvalutor (US-dollar, brittiska pund och japanska yen) mot euro.

⁹ Målnivån och valutafördelningen i valutareserven ses över i Finlands Bank vart tredje år. Under 2014 gjordes inga ändringar i tidigare beslut som fattats utifrån bedömningen 2013.

¹⁰ VaR-modellen beräknar vinster och förluster utifrån statistiska antaganden. När de kalkylerade vinsterna och förlusterna ordnas från största till minsta, är VaR med konfidensnivån 99 procent det värde vid vilket 1 procent av alla kalkylerade alternativ ger större förluster.

En del av Finlands Banks finansiella tillgångar utgörs av räntebärande värdepapper, som kan säljas med kort varsel och till låga kostnader. Detta gäller särskilt de värdepapper som ingår i likviditetsportföljen. Finlands Banks direktion fastställer separat storleken på denna portfölj. Finlands Bank har dessutom begränsat bankens andel av enskilda emissioner eller av en emittents totala skulder och löptiderna för instrument som är godtagbara investeringsobjekt för Finlands Bank. Begränsningar har också fastställts för värdepapperslån och blankning. Dessa åtgärder har att göra med hanteringen av likviditetsrisker.

Hanteringen av operativa risker innebär bland annat övervakning av personrisker och it-risker. Dessa risker hanteras till exempel med hjälp av regelbundet testade och tillräckliga reservsystem och tillförlitliga och väldokumenterade arbetsprocesser och arbetsinstruktioner.

Risker och riskhantering i anslutning till centralbanksuppgifterna

I centralbanksuppgifterna ingår penningpolitiska refinansieringstransaktioner och extraordinära penningpolitiska köpprogram inom Eurosystemet. Finlands Bank svarar i regel i enlighet med sin proportionella andel, dvs. enligt den s.k. kapitalfördelningsnyckeln (1,6–1,8 %), för de risker med Eurosystemet som hänför sig till bankens centralbanksuppgifter.

Refinansieringstransaktioner inom Eurosystemet innebär att banker som uppfyller vissa kriterier tilldelas lån mot säkerheter. Säkerheterna värderas dagligen till sitt marknadsvärde och därefter görs ett värderingsavdrag. Avdraget skyddar Eurosystemet mot eventuella förluster. Transaktionerna orsakar förluster bara om motparten är insolvent och värdet på säkerheten trots alla försiktighetsåtgärder inte täcker det utlånade beloppet.

Tilldelningen från alla refinansieringstransaktioner minskade från 752 miljarder euro till 630 miljarder euro under året. Minskningen beror bland annat på att bankerna har återbetalat krediter som de tagit inom ramen för långfristiga refinansieringstransaktioner. De riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (targeted longer-term refinancing operations, TLTRO) som inleddes hösten 2014 motsvarar till sin kreditrisk övriga refinansieringstransaktioner, men de löper med fast ränta.

Eurosystemet har köpt grekiska, irländska, italienska, portugisiska och spanska statsobligationer inom ramen för värdepappersmarknadsprogrammet (Securities Markets Programme, SMP). Köpprogrammet avslutades hösten 2012 och programmet har minskat i storlek i takt med att avtalen har förfallit. Vid slutet av 2014 var bokföringsvärdena av Finlands Banks andelar av programmet enligt kapitalfördelningsnyckeln följande: Spanien 473 miljoner euro, Irland 154 miljoner euro, Italien 1 221 miljoner euro, Grekland 299 miljoner euro och Portugal 237 miljoner euro.

Eurosystemet initierade 2014 det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (covered bond purchase programme, CBPP3) och ett program för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar (asset-backed securities purchase programme, ABSPP). Värdepapperen ska uppfylla de urvalskriterier som offentliggjorts i samband med köpprogrammen. Den genomsnittliga löptiden för de redan avslutade köpprogrammen av säkerställda obligationer (CBPP1 och CBPP2) är kort.

Den totala volymen av de penningpolitiska transaktionerna i Eurosystemet minskade under 2014, eftersom bankerna betalade tillbaka finansiering som de tilldelats genom de långfristiga refinansieringstransaktionerna och värdepapper enligt de tidigare köpprogrammen förföll. Denna minskning stannade upp när de nya penningpolitiska transaktionerna inleddes i slutet av året.

Storleken av de penningpolitiska transaktionerna i slutet av året och Finlands Banks beräknade andel av dem framgår av tabell 1.

Tabell 1.				
Penningpolitiska transaktioner, antal vid slutet av 2014				
Mn euro	Refinansierings- transaktioner	Köpprogram för säkerställda obligationer	Köpprogram för säkerställda obligationer	Köpprogrammet för värdepapper med bakomliggande tillgångar
Eurosystemet	630 341	71 235	144 263	1 744
Finlands Banks beräknade andel (1,6–1,8 %)	11 317	1 177	2 383	29

Källa: Finlands Bank.

Bankernas eventuella behov av nödkrediter är likaså en riskkälla för Finlands Bank. Likviditetsstöd i nödlägen har inte behövts i Finland sedan recessionen på 1990-talet.

Förändringarna i skulder och fordringar inom Eurosystemet, det vill säga i Target2-saldona, avspeglar främst förändringarna i centralbankskrediter och inlåning inom banksektorn i respektive euroland. Banksektorns beroende av centralbankskrediter har ökat kraftigt i krisländerna och de relativt stora volymerna centralbankskrediter syns i de berörda centralbankernas balansräkningar som ökade interna skulder. I länder där banksektorn gjort relativt stora insättningar i centralbanken har fordringarna inom euroområdet i centralbankens balansräkning ökat på motsvarande sätt. Finland hör till de länder där bankerna till följd av sin goda likviditet gjort stora insättningar i landets centralbank. Därför ökade Finlands Banks fordringar inom Eurosystemet kraftigt under krisen. Dessa poster utgör fordringar hos Europeiska centralbanken. De ökande fordringarna inom Eurosystemet hänger samman med penningpolitiska lånetransaktioner som bara är möjliga mot tillräckliga och betryggande säkerheter.

Finlands Banks riskberedskap och samlade riskprofil

I bedömningen av den samlade risken utnyttjar Finlands Bank bland annat VaR-metoden och beräknar såväl VaR-värdet som ES-värdet (expected shortfall) med konfidensnivån 99 procent för den samlade finansieringsrisken. Värdet för ES med konfidensnivån 99 procent är den genomsnittliga (förväntade) förlustens storlek, om

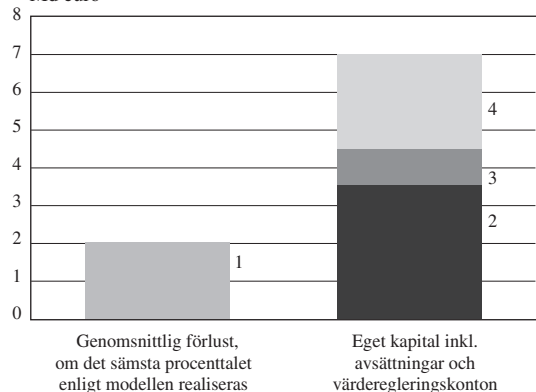
den svagaste procenten av alternativen utfaller (dvs. om värdet för VaR 99 % överskrids). Eftersom statistiska risktal inte ger en fullständig bild av riskerna, kompletteras riskbedömningen med scenarioräkningar och stresstester, som används för att bedöma förlusterna till följd av osannolika men tänkbara scenarier.

De sammanlagda riskerna (exklusive guld) i anknytning till de finansiella tillgångarna och penningpolitiken bedöms uppgå till ca 2,0 miljarder euro beräknat enligt ett ES-värde med konfidensnivån 99 procent (diagram 24).

Diagram 24.

Samlade finansiella risker och eget kapital inkl. avsättningar och värderingskonton exkl. guldrisk och värderingskonton för guld i Finlands Banks balansräkning 2014

Md euro

1. Marknads- och kreditrisk
2. Avsättningar
3. Värderingskonton
4. Kapital exkl. avsättningar och värderingskonton

Källa: Finlands Bank.

I slutet av 2014 hade Finlands Bank totalt 8,4 miljarder euro i eget kapital i sin balansräkning (exklusive grund- och reservfond, värderegleringskonton och avsättningar utan pensionsavsättning). Av detta uppgick grund- och reservfonden till 2,5 miljarder euro, avsättningarna (exklusive pensionsavsättningen) till 3,5 miljarder euro och värderegleringskontona till 2,3 miljarder euro. Det egna kapitalet exklusive värderegleringskontona för guld uppgår till 7,0 miljarder euro (diagram 24). Guldrisken bedöms separat från de övriga samlade finansiella riskerna, om värderegleringskontot för guld täcker en över 50 procent stor minskning av värdet på guld.

Banken ser till att den har riskbuffertar som täcker verksamhetsriskerna både vad beträffar genomförandet av den gemensamma penningpolitiken, säkrandet av ett stabilt och fungerande finanssystem och investerandet av bankens egna finansiella tillgångar. Målet är att centralbanksuppgifterna inte ska äventyras under några som helst omständigheter. Banken upprätthåller riskberedskapen genom att sörja för en stark balansräkning, dvs. genom att öka avsättningar och kapital och vid behov minska riskerna i de finansiella tillgångarna. Riskbuffertarna i Finlands Banks balansräkning täcker bankens egen investeringsverksamhet och de identifierade riskerna i de penningpolitiska åtgärderna.

Kapitel 4.4 Andra behandlade ärenden

Till bankfullmäktiges viktigaste arbetsformer hör att diskutera den ekonomiska utvecklingen globalt och i euroområdet och ECB:s monetära politik och finanssystemet i euroområdet med Finlands Banks direktion.

På bankfullmäktiges möten hölls under året anföranden med påföljande debatt om många olika teman. På mötena behandlades bland annat penning- och ekonomipolitiken internationellt och framför allt inom euroområdet, stabilitetsläget på finansmarknaden, resolutionsmekanismens framsteg, betydelsen av ECB:s åtgärder på finansmarknaden i fråga om ekonomisk tillväxt, ECB:s mandat, särdrag i andra centralbankers penningpolitik, krisen i Ukraina, EU:s sanktioner och Rysslands motsanktioner samt tillväxtutsikterna i Ryssland på lång sikt.

Den inhemska ekonomiska politiken jämte relevanta händelser togs också upp på bankfullmäktiges möten. Teman som behandlades var bland andra finanskrisen och strukturomvandlingen i Finland, den försämrade konkurrenskraften i Finlands ekonomi, effekterna av landets kreditbetyg, strukturreformerna och anknytande beslut, effekterna av åtgärdsrekommendationer för utgiftsnedskärningar och beskattning samt den offentliga förvaltningens roll i att skapa en gynnsam omvärld för nya arbetstillfällen och en konkurrenskraftig produktion.

DEL II FINANSINSPEKTIONEN UNDER 2014

Kapitel 5 Finansinspektionens uppgifter och bankfullmäktiges ställning

Finansinspektionen är administrativt knuten till Finlands Bank, men är oberoende i sina beslut.¹¹ Syftet med Finansinspektionens verksamhet är att se till att kreditinstituten, försäkrings- och pensionsanstalterna och andra tillsynsobjekt bedriver en stabil verksamhet, vilket är en förutsättning för finansmarknadens stabilitet. Vidare ska Finansinspektionen se till att de försäkrade förmånerna tryggas och att det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt upprätthålls (se lagen om Finansinspektionen, 1 §).

Bankfullmäktige övervakar den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet. I sin tillsyn över ändamålsenligheten utvärderar bankfullmäktige hur det lagfästa målet har nåtts. Bankfullmäktige övervakar den allmänna effektiviteten framför allt utgående från hur personalstyrkan och budgeten generellt sett utvecklas i förhållande till arbetsuppgifterna, marknadsutvecklingen och förändringarna i lagstiftningen.

Bankfullmäktige utnämner Finansinspektionens direktionsmedlemmar och på framställning av direktionen även direktören.

Direktionen ska enligt 10 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) minst en gång om året lämna bankfullmäktige en berättelse över målen för Finansinspektionens verksamhet och måluppfyllelse.

Kapitel 6 Omvärlden

Kapitel 6.1 Finanssektorn i euroområdet

Finanssektorn i euroområdet och utvecklingen av den var något tudelad under året. Det förekom inga större marknadsstörningar och utvecklingen var i många avseenden tämligen positiv, men tidvis rådde osäkerhet på finansmarknaden.¹² Några orsaker till osäkerheten var den tynande utvecklingen för realekonomin och förändringarna i de geopolitiska risk- och hotbilderna. Å andra sidan fortsatte banksektorn i euroområdet anpassningen till en ny verksamhetsmiljö och ändrade regler. Många banker har fortsatt att minska de mest riskfyllda fordringarna.

Läget och utvecklingen för bank- och finansmarknaden i de enskilda länderna visar att euroområdet var fortsättningsvis tudelat under 2014. I en del av problemländerna har situationen dock förbättrats något.

Bankernas krediter till företag och hushåll i euroområdet minskade ytterligare, men i slutet av året kunde vissa tecken på en återhämtning skönjas. Bland övriga observationer under året kan nämnas att finansieringen av de största företagen i euroområdet delvis förskjutits från banksektorn till obligationsmarknaden och att allt fler nya aktörer inom finanssektorn bedriver verksamhet vid sidan av bankerna och konkurrerar med dem.

¹¹ Direktionens berättelse till bankfullmäktige om målen och utfallet för Finansinspektionens verksamhet för 2014 finns på adressen http://www.finanssivalvonta.fi/se/Publicerat/berattelse_bankfullmaktige/Pages/Default.aspx och Finansinspektionens egen verksamhetsberättelse för 2014 på adressen <http://www.finanssivalvonta.fi/se/Publicerat/Berattelser/Pages/Default.aspx>.

¹² ECB publicerar två gånger om året en stabilitetsrapport om finanssektorn och finansmarknaden i euroområdet. Rapporterna (Financial Stability Review) är offentliga och finns på ECB:s webbplats på adressen <https://www.ecb.europa.eu/pub/fsr/html/index.en.html>.

Kapitel 6.2 Finanssektorn i Finland

Banksektorn i Finland var fortsatt lönsam och solid trots den återhållsamma utvecklingen i realekonomin. Liksom tidigare år anknyter de största riskerna i den finländska banksektorn i många avseenden till den europeiska ekonomiska utvecklingen och skuldutvecklingen.

Bankerna i Finland har haft bättre förutsättningar att ge hushåll och företag lån än bankerna i euroområdet i genomsnitt. Vid en granskning av den årliga tillväxten för finländska monetära finansinstituts utlåning i euro i euroområdet (diagram 25) ser man att företagskrediterna ökat snabbare än krediterna till hushåll. De finländska små och medelstora företagen har på senare år haft bättre tillgång till finansiering än genomsnittet för euroområdet. Under årets gång sågs dock vissa tecken på att finansieringen till små och medelstora företag åtminstone till vissa delar kan försvagas. Det är tämligen svårt att särskilja de faktorer som påverkar efterfrågan på finansiering från de faktorer som påverkar utbudet. Detta försvårar en tillförlitlig bedömning av utvecklingen. Tillväxttakten för konsumtionskrediter ökade under 2014 och var högre än för bostadskrediter. Hushållens skuldsättning fortsatte öka, om än långsammare än tidigare.

Finansinstitutens totalmarginal var stabil (diagram 26). Banksektorns sammanlagda rörelseresultat var fortsatt gott (diagram 27). Utvecklingen i fråga om kreditinstitutens oreglerade lånestock och kreditförluster var måttlig (diagram 28).

Diagram 25.

Årlig tillväxt i finländska monetära finansinstituts utlåning i euro till hushåll och företag i euroområdet

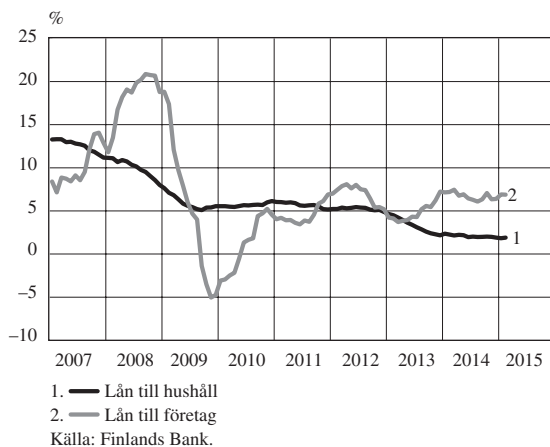

Diagram 26.

Genomsnittlig ränta och sammanlagd marginalränta på lån och insättningar i Finland

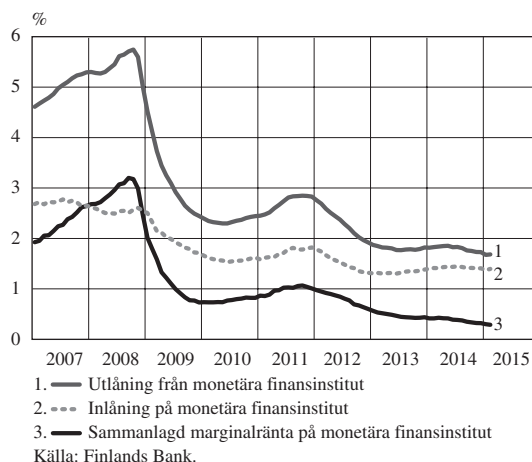

Diagram 27.

Den finska banksektorns rörelsevinst och avkastning på eget kapital

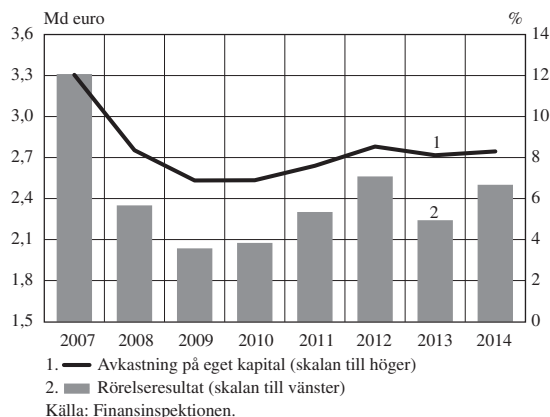
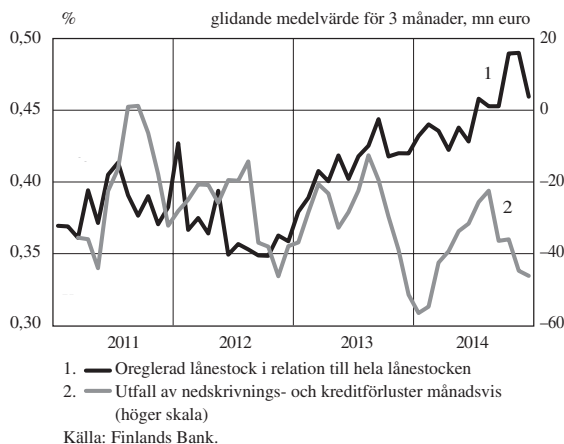

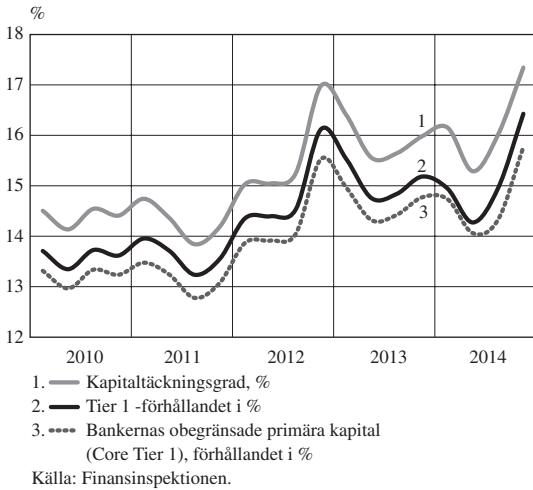
Diagram 28.

Kreditinstitutens oreglerade lånestock och utfall av nedskrivnings- och kreditförluster i Finland

Den finländska banksektorns kapitaltäckning var god och stärktes mot slutet av året (diagram 29). Den genomsnittliga kapitaltäckningen var i slutet av året 17,3 procent och kärnkaptaltäckningen (Common Equity Tier 1, CET1) var 15,8 procent.

Diagram 29.
Banksektorns kapitaltäckning i Finland

En strukturomvandling pågår i den finska banksektorn. Exempel på detta är bl.a. sammanslagningen av S-Banken och Tapiola Bank till en ny S-Banken, sammanslagningen av lokala andelsbanker till större enheter inom OP-Pohjola-gruppen och sparbankernas sammanslutning i slutet av 2014. Också POP Bankgruppen förbereder ändringar.

Försäkringssektorns och arbetspensionssektorns solvensbuffertar stärktes (räknat i euro). Den riskbaserade kapitaltäckningen var god i Finland. Skade- och livförsäkringssektorns premieintäkter utvecklades bättre än den ekonomin över lag i landet.

Kapitel 7 Finansinspektionens verksamhet 2014

Kapitel 7.1 Finansinspektionens förvaltning

Finansinspektionen leds av en direktion. Direktionen ska lägga upp de särskilda målen och besluta om riktlinjerna för Finansinspektionens verksamhet. Den ska också styra och övervaka hur målen uppfylls och riktlinjerna iakttas. Dessutom ska direktionen bland annat behandla Fi-

nansinspektionens årliga budget och underställa den Finlands Banks direktion för fastställelse.

Ordförande i direktionen för Finansinspektionen var vice ordförande i direktionen för Finlands Bank *Pentti Hakkarainen*, med avdelningschef *Kimmo Virolainen* som suppleant. Vice ordförande var statssekreterare, kanslichef *Martti Hetemäki* vid finansministeriet, med lagstiftningsråd, enhetschef *Tuija Taos* som suppleant. Övriga direktionsmedlemmar var *Outi Antila* vid social- och hälsovårdsministeriet, med övermatematiker *Mikko Kuusela* som ersättare, samt vicehäradshövding *Pirkko Juntti* och filosofie magister, SGF *Jaakko Tuomikoski*.

Direktör för Finansinspektionen var vicehäradshövding, ekonom *Anneli Tuominen*, vars mandatperiod sträckte sig till den 3 februari 2014. Den 14 november 2013 beslutade bankfullmäktige på föredragning av direktionen utse *Tuominen* till direktör för Finansinspektionen för en andra femårsperiod från och med den 4 februari 2014.

Sekreterare i direktionen var Finansinspektionens chefsjurist *Pirjo Kyyrönen*.

Kapitel 7.2 Finansinspektionens mål och måluppfyllelse 2014

Syftet med Finansinspektionens verksamhet är att se till att kreditinstituten, försäkrings- och pensionsanstalterna och andra tillsynsobjekt bedriver en stabil verksamhet, vilket är en förutsättning för finansmarknadens stabilitet. Vidare ska Finansinspektionen se till att de försäkrade förmånerna tryggas och att det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt upprätthålls (se lagen om Finansinspektionen, 1 §).

Finansinspektionen har följande strategiska mål: att effektivt förebygga problem som hotar den finansiella stabiliteten och förtroendet för finansmarknaden, att ha stark expertis i det europeiska tillsynssystemet, att vara bland de främsta europeiska myndigheterna i fråga om kvalitet och bland de främsta nordiska myndigheterna i fråga om effektivitet, att tillhandahålla en rätt avpassad och jämlik reglering och tillsyn samt att sörja för att finansiella tjänster och produkter tillhandahålls ansvarsfullt på finansmarknaden i Finland.

Finansinspektionens strategiska val för 2014 var 1) riskbaserad tillsyn och reglering och effektiv verksamhet, 2) god riskhanteringsförmåga och intern styrning i företagen, 3) högklassigt kund- och investerarskydd och 4) resultatinriktat tillsyns- och annat myndighetssamarbete.

Enligt direktionen för Finansinspektionen uppnåddes de strategiska målen i huvudsak pla-

nenligt. Det ekonomiska läget ställde speciella krav på tillsynen över finanssektorn och de stora reformerna av regelverken ledde till omprioriteringar inom tillsynen. En stor förändring inom banktillsynen var att ansvaret för övervakningen av de banker som står under ECB:s direkta tillsyn överfördes till ECB. Enligt direktionen framskred Finansinspektionens förberedelser för euroområdet gemensamma banktillsyn väl.

Direktionen har gjort följande observationer angående Finansinspektionens mål för verksamhetsåret och uppfyllelsen av målen.

#1: Riskbaserad tillsyn och reglering och effektiv verksamhet

Finansinspektionens tillsyn är riskbaserad och styrs utifrån analysgruppernas regelbundna årsrapportering. Ett nytt riskanalyssystem infördes. Finansinspektionen bedömer vilka aktörer i banksektorn som är viktigast med avseende på det finansiella systemet. Också denna åtgärd syftar till en mer riskbaserad tillsyn. Finansinspektionen publicerade två omfattande och två mer kortfattade bedömningar av tillsynsobjektens ekonomiska situation. Vidare publicerades fyra nummer av nyhetsbrevet Markkinat (på finska), som tog upp bland annat Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens (ESMA) aktuella regleringsprojekt och tillsynsobservationer.

Året var exceptionellt krävande i fråga om informationsinsamlingen och utvecklingen av systemen för insamlingen, eftersom insamlingen av tillsynsinformation på EU-nivå lades om till stora delar samtidigt som nya mekanismer för informationsinsamling genomfördes för ECB:s tillsynsbehov. En del av projekten inom detta fält genomfördes planenligt, men införandet av kapitaltäckningsrapporteringen (Corep) försejades klart.

Beredningen av makrotillsynen framskred planenligt, strukturen för analysrapporten finslipades och beslutsprocessen testades i samråd med Finlands Bank och finansministeriet. För identifieringen av exceptionella omständigheter inom arbetspensionssektorn fastställdes en fungerande process och analysindikatorer.

Marknads- och uppförandetillsyn och tillsynen över försäkringssektorn omorganiserades så att risktillsynen koncentrerades till tillsynsbyråerna. Ändringen syftar till effektivare resursanvändning och tydligare arbets- och ansvarsfördelning.

#2: God riskhanteringsförmåga och intern styrning i företagen

Inom ramen för den samlade bedömningen gjorde Finansinspektionen en översyn av tillgångarnas kvalitet (Asset Quality Review, AQR) hos de tre banker som underställdes ECB:s direkta tillsyn. Kapitaltäckningen hos de berörda finländska bankerna överskred klart de fastställda minimigränserna.

Denna arbetsuppgift ledde dock till att inspektionerna inom banksektorn i övrigt måste hållas på en miniminivå särskilt i fråga om kreditriskerna. Samtidigt fördröjdes behandlingen av bankernas interna modeller. Däremot höll granskningen av övriga tillsynssektorer samma intensitet som tidigare. De allmänna inspektionerna med avseende på intern styrning och inspektionerna av hur försäkringssektorns nya regler följs gav tillsammans värdefull information bland annat om tillsynsobjektens förutsättningar att uppfylla kraven i det nya regelverket.

Finansinspektionen utförde stresstester av banker och försäkringsbolag utifrån anvisningar från de europeiska tillsynsmyndigheterna. Testerna vägrade tillsynsobjektens risktolerans i utsatta ekonomiska lägen. De europeiska stresstesterna kompletterades med nationella test som också omfattade arbetspensionsbolagen. Därigenom täckte testerna en större del av den finländska finanssektorn. Resultaten visade att vissa tillsynsobjekt måste vidta särskilda åtgärder för att uppfylla kraven i de s.k. Solvens II-reglerna.

Kring årsskiftet 2014–2015 utsattes några finländska banker för omfattande överbelastningsattacker, vilket föranledde Finansinspektionen att granska cybersäkerheten.

#3: Högklassigt kund- och investerarskydd

Tillsynen fokuserade på nya marknadsaktörer och nya handlingsmodeller. Finansinspektionen utarbetade och införde ett nytt ramverk för tillsynen i syfte att genomföra AIFM-direktivet om alternativa investeringsfonder. Ett betydande antal ansökningar om koncession för och registrering av alternativa investeringsfonder lämnades in. I samband med behandlingen av ansökningarna fastställdes praktiska riktlinjer för tillståndsplikten. Vidare bedömdes alternativa fonder riktade till privata placerare och informationen om fonderna. I kontakterna med aktörerna betonade Finansinspektionen hur viktig produktutvecklingsprocessen är för bedömningen av en ny produkts

egenskaper och risker och för hur man ska avgöra rätt målgrupp för en produkt.

Till följd av det ökande intresset för gruppfinansiering drog Finansinspektionen upp gränsen mellan gruppfinansiering och tillståndspliktiga placeringstjänster. Målet var att trygga investerarskyddet, möjligheterna att utveckla gruppfinansieringen och skapa rättvis konkurrensmiljö. Finansinspektionen informerade aktörerna och media om riktlinjerna och publicerade även kundinformation i ämnet.

De nya tillsynsuppgifterna och riktlinjerna skapade ökad klarhet i fråga om vilka krav som ställs på aktörerna. Det underlättar arbetet för parterna och inte minst Finansinspektionens tillsyn.

På grund av det ogynnsamma ekonomiska läget fick Finansinspektionen fler frågor än tidigare om den information som placerarna får om de börslistade bolagens ekonomiska ställning. Frågorna anknöt bland annat till informationen om risker och osäkerhetsmoment samt bokslutsinformationen om finansiella risker och kontinuiteten i verksamheten.

Föremål för planliga inspektioner var bland annat utbildningen av försäkringsombud, bankernas och försäkringsbolagens marknadsföring och processer för hantering av kundklagomål samt arbetslöshetskassornas agerande vid återkrav.

Dessutom utfördes utredningar om de grundläggande banktjänsterna och avtalsvillkoren för kort. Finansinspektionen gjorde dessutom inspektioner rörande marknadsmaterial för indexlån, utredde förfaringssätten vid saluförande av spar-, placerings- och finansieringsprodukter riktade till äldre samt redogjorde för sin ståndpunkt i frågan genom ett tillsynsmeddelande.

#4: Effektivt tillsyns- och annat myndighetssamarbete

Under 2014 infördes en hel del nya EU-regler. Finansinspektionen bidrog till att införliva reglerna med vår nationella lagstiftning. Finansinspektionen deltog också i beredningen av de nationella och europeiska bestämmelserna om gruppfinansiering och tolkningen av dem. Samarbetet mellan Finansinspektionen och ministerierna var också i övrigt fortsatt intensivt. Avtalen om detta samarbete uppdaterades.

Ekonomiutskottet framförde i ett betänkande (EkUB 12/2014 rd) bland annat att riksdagen, ministerierna och sektorn måste få färsk infor-

mation om de bestämmelser som utfärdas av ECB. Finansinspektionen kommer att utveckla samarbetet med finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriet. Principerna för samarbetet ska uppdateras och avsikten är att parterna ska komma överens om informationsutbyte och regelbundna möten. Genom ministerierna får också riksdagen information om de aktuella frågorna. Syftet med samarbetet är att stärka parternas möjligheter att i tillräckligt god tid analysera innehållet i tekniska standarder och andra frågor som är aktuella i de europeiska tillsynsmyndigheterna och ECB och bedöma hur de påverkar den finländska lagstiftningen samt den finländska finansmarknaden och dess stabilitet. Ett annat mål är att höja parternas beredskap att vidta behövliga åtgärder.

Med stöd av ett samarbetsprotokoll diskuterar Finansinspektionen regelbundet med representanter för Finansbranschens Centralförbund om aktuella regleringsprojekt på den europeiska finansmarknaden.

Finansinspektionen deltog i beredningen av euroområdet gemensamma banktillsyn, vilken genomfördes under ledning av ECB. I synnerhet arbetade Finansinspektionen för en effektiv och harmoniserad tillsyn samt poängterade den roll tillsynsmyndigheterna i hemstaten spelar. Vidare betonades vikten av en öppen informationskultur i kontakterna mellan tillsynsmyndigheterna.

Finansinspektionens egna förberedelser inför den gemensamma banktillsynen framskred, och processerna anpassades så att de möter kraven enligt den nya tillsynen. De nationella medlemmarna i de gemensamma tillsynsgrupperna för de banker som den 4 november 2014 ställdes under ECB:s direkta tillsyn utsågs. Grupperna inledde sitt arbete under ECB:s ledning. Cirka tre fjärdedelar av tillsynsgruppernas arbete sker vid Finansinspektionen och resten hos ECB.

De nordiska länderna samarbetade nära i bl.a. frågan om Solvens II-reglernas ikraftträdande, gemensamma inspektioner, modellutvärderingar och riktlinjerna för innehållet i värdepappersregleringen. I tillsynskollegierna för gränsöverskridande banker övergick tillsynsansvaret till ECB.

EU:s finansiella tillsynsmyndigheter (EBA, ESMA och EIOPA) drev ett flertal regleringsprojekt, av vilka merparten fortsätter under 2015. Finansinspektionen medverkade i arbetsgrupper som beredde dessa projekt. Arbetsgrupperna prioriterade de projekt som bedömdes vara viktigast för den finländska finansmarknaden.

Finansinspektionen deltar i det utvecklings- och regleringsarbete som bedrivs vid ECB och

EU:s finansiella tillsynsmyndigheter. Ledningsgruppen för Finansinspektionen beslutar varje år om deltagandet i detta arbete och fastslår målen för arbetet.

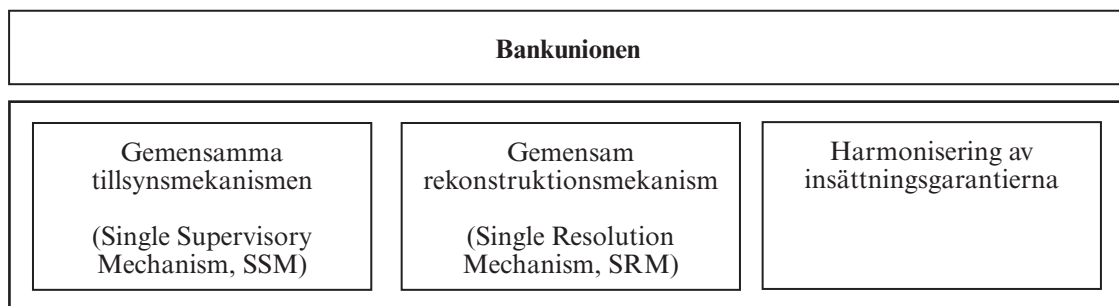
I fråga om utvecklingen av IT-system sökte Finansinspektionen efter samarbetspartners framför allt för utveckling av ett signal- och analysverktyg för transaktionsrapporteringen. Inom Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA) bereddes ett bredare samarbete mellan de europeiska tillsynsmyndigheterna

i fråga om informationsinsamling och systemutveckling.

Kapitel 7.3 EU:s finansiella tillsyn och ECB som banktillsynsmyndighet

Europeiska bankunionen innefattar en gemensam tillsynsmekanism, en gemensam resolutionsmekanism och harmonisering av de nationella insättningsgarantierna (se diagram 30).

Diagram 30.
Bankunionen

Samlad bedömning av bankerna

I samråd med de nationella myndigheterna gjorde ECB under året en s.k. samlad bedömning av bankerna.¹³ Den samlade bedömningen bestod av en harmoniserad översyn av kvaliteten på bankernas tillgångar och ett stresstest som speglar utvecklingen av bankernas kapitaltäckning i en ogynnsam ekonomisk utveckling. Bedömningarna omfattade de 130 största bankerna i euroområdet. Bankernas sammanlagda balansräkningar utgör något mer än fyra femtedelar av de sammanlagda balansräkningarna i hela banksektorn i euroområdet.

Målet med den samlade bedömningen var att få en jämförbar bild av läget i bankerna i euroområdet, av tillgångarnas kvalitet och bankernas förlusttolerans innan ECB tog över ansvaret för tillsynen. Ett mål med bedömningen var att identifiera underkapitaliserade banker. Det övergripande målet var att stärka förtroendet för banksektorn i euroområdet.

I samband med den samlade bedömningen genomfördes stresstester av banker i ett samarbete mellan ECB, de nationella myndigheterna,

bankerna och Europeiska bankmyndigheten. Basscenariot och det ogynnsamma ekonomiska scenariot för testet upprättades i samarbete mellan Europeiska systemrisknämnden, Europeiska bankmyndigheten och ECB. I stresstestet analyserades hur bankernas kapitaltäckning skulle påverkas av tre år av mycket svag ekonomisk utveckling. Analyserna ger underlag för en bedömning av bankernas förmåga att klara exceptionella situationer.

Resultaten av den samlade bedömningen blev klara i slutet av oktober 2014. Flertalet av bankerna stod sig väl i den samlade bedömningen. Det visade sig att 25 banker i euroområdet hade ett kapitalunderskott, men på det stora hela och med hänsyn till de totala tillgångarna hos de banker som omfattades av bedömningen var underskottet inte stort. Många av de banker som bedömdes hade redan på förhand stärkt sin kapitaltäckning. Kapitalunderskott som konstaterats i basscenariot av stresstestet ska täckas senast inom sex månader, och kapitalunderskott som konstaterats i det ogynnsamma scenariot senast inom nio månader från det att resultaten av den samlade bedömningen har getts ut. Bedömning-

¹³ Densamladebedömningen behandlas bl.a. i Finlands Banks årsberättelse 2014 och i Finansinspektionens verksamhetsberättelse för 2014.

en genererade information om bankernas balansräkningar som kan utnyttjas också i den fortsatta tillsynen.

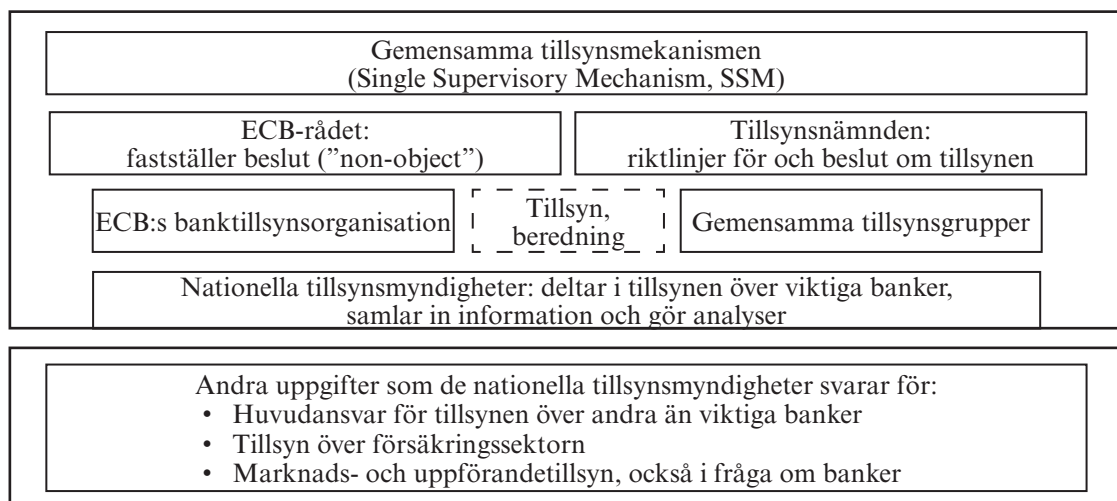
Kapitaltäckningen i de finländska banker som omfattades av den samlade bedömningen – Nordea Bank Finlandkoncernen, OP-Pohjola-gruppen och Danske Bank Abpkoncernen – låg klart över de tröskelvärden som faststälts i bedömningen. Kapitaltäckningstalen för de finländska bankerna var fortsatt starka också i det ogynnsamma scenariot.

Den gemensamma tillsynsmekanismen och överföringen av tillsynsansvaret på ECB

Efter den samlade bedömningen och stresstester-
na av bankerna överfördes tillsynen av de banker

som varit föremål för bedömning till den gemensamma tillsynsmekanismen i november (diagram 31). De banker som bedömts vara systemviktiga i de länder som deltar i den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) ställdes under ECB:s direkta tillsyn. Det finns cirka 130 sådana banker. Av de banker och bankgrupper som är verksamma i Finland ställdes Nordea Bank Finland, OP-Pohjola-gruppen och Danske Bank under ECB:s direkta tillsyn. ECB svarar direkt för tillsynen över de viktigaste bankernas kapitaltäckning och likviditet och bedömer regelbundet om deras kapital räcker till. För tillsynen över dessa banker inrättades tillsynsgrupper som leds av ECB. I fråga om de finländska bankerna fungerar grupperna i huvudsak med expertresurser från Finansinspektionen.

Diagram 31.
Gemensamma tillsynsmekanismen

För den direkta tillsynen av mindre betydande banker i bankunionen svarar även i fortsättningen de nationella tillsynsmyndigheterna. ECB sörjer emellertid för en enhetlig tillsynspraxis inom hela bankunionen. ECB kan vid behov också ta över den direkta tillsynen av vilken bank som helst i euroområdet. Också medlemsstater utanför euroområdet kan ansluta sig till den gemensamma tillsynsmekanismen. De stater som ansluter sig måste förbinda sig att i banktillsynen följa de bestämmelser och den tillsynspraxis som gäller för den gemensamma tillsynsmekanismen.

ECB utför sina banktillsynsuppgifter separat från penningpolitiken. För planeringen och

genomförandet av den gemensamma tillsynen svarar en tillsynsnämnd (Supervisory Board) som inrättats vid ECB. Nämnden är det viktigaste beredande och beslutande organet inom den gemensamma tillsynsmekanismen. Tillsynsnämnden består utöver ordföranden och vice ordföranden av särskilt utsedda företrädare för de nationella banktillsynsmyndigheterna och ECB. Direktören för Finansinspektionen är röstberättigad medlem i tillsynsnämnden. En av ECB:s företrädare i tillsynsnämnden är den tidigare chefdirektören för Finlands Bank, Sirkka Hämmäläinen. Till tillsynsnämnden hör också företrädare för centralbankerna i de länder (inkl.

Finland) där centralbanken inte har ansvaret för banktillsynen.

De nationella myndigheterna svarar för tillsynen över de mindre viktiga bankerna och även för all annan tillsyn, däribland över marknads- och uppförandetillsynen. Medlemsstaternas nationella tillsynsmyndigheter svarar likaså för den praktiska tillsynen över försäkrings- och pensionsbolag samt värdepappersmarknaden.

Den gemensamma resolutionsmekanismen

Europaparlamentets och rådets förordning om den gemensamma resolutionsmekanismen (Single Resolution Mechanism, SRM), trädde i kraft i augusti 2014. Krishanteringen leds av EU:s gemensamma resolutionsnämnd (Single Resolution Board). Varje medlemsland i bankunionen har en företrädare i nämndens fullständiga sammansättning. Resolutionsmekanismen ska vara fullt genomförd vid ingången av 2016.

Den gemensamma resolutionsmekanismen svarar i framtiden för resolutionen av samtliga

banker i de länder som hör till bankunionen. Det primära målet med resolutionsmekanismen är att möjliggöra en kontrollerad, snabb och effektiv rekonstruktion eller avveckling av allvarligt krisdrabbade banker med minsta möjliga kostnader för skattebetalarna och den reala ekonomin.

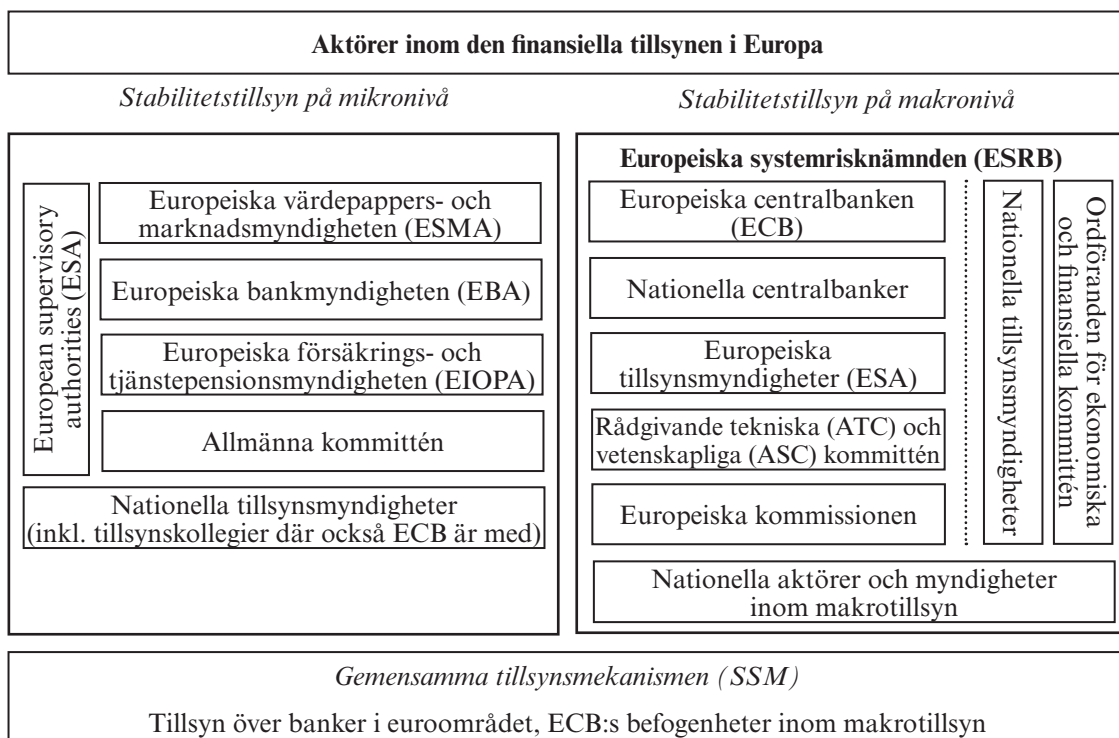
Resolutionsmekanismen och direktivet om återhämtning och resolution av kreditinstitut syftar till att säkerställa att kostnaderna för bankernas problem och för resolution av banker framdeles i första hand bärs av bankens aktieägare och borgenärer. Om detta inte är möjligt, ska resolutionskostnaderna täckas ur en gemensam resolutionsfond (Single Resolution Fund), som finansieras av banksektorn. Krishanteringsfonden ska byggas upp till målsatt nivå under en övergångstid på åtta år med början 2016.

Makrotillsynen

Funktionellt sett kan man se på finanstillsynen som ett system uppdelat på makrotillsyn och mikrotillsyn (diagram 32).

Diagram 32.

Ruta: EU:s finansiella tillsyn

Makrotillsynen kompletterar den traditionella tillsynen av enskilda kreditinstituts kapitaltäckning och likviditet – den s.k. mikrotillsynen – genom att fokusera på identifiering och bekämpning av systemriskerna som berör hela finanssystemet. Makrotillsynsanalyserna och makrotillsynspolitikerna syftar till att identifiera systemriskerna, minska sannolikheten för finanskriser och dämpa de skadliga verkningarna om en kris ändå uppstår.¹⁴

På EU-nivå svarar Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) för makrotillsynen. Dess uppgift är att identifiera risker som hotar hela finanssystemet och utfärda varningar och rekommendationer för att förebygga en ökning av riskerna. Nämnden kan ge riskvarningar och åtgärdsrekommendationer som riktar sig till hela EU, enskilda medlemsländer eller en grupp av medlemsländer, de europeiska tillsynsmyndigheterna eller nationella tillsynsmyndigheter. Nämndens rekommendationer måste följas och avvikelser från dem måste motiveras (principen följ eller förklara, comply or explain).

I och med den gemensamma tillsynsmekanismen anförtroddes ECB också uppgifter inom makrotillsynspolitikerna. Hit hör rätten att inverka på nivån för det kontracykliska buffertkravet och övriga makrotillsynsverktyg enligt EU:s kapitalkravsförordning och direktiv i respektive deltagande länder. ECB kan således utifrån den europeiska lagstiftningen fastställa strängare makrotillsynspolitiska krav i enskilda länder i euroområdet än vad de nationella kraven förutsätter.

Också de nationella myndigheterna har en roll i makrotillsynen. I och med den europeiska banklagstiftningen och kreditinstitutslagen som trädde i kraft i augusti 2014 får Finansinspektionens direktion en rad makrotillsynsverktyg att använda för att sköta makrotillsynen. Syftet med verktygen är att minska såväl cykliska som strukturella systemriskerna. Makrotillsynsverktygen kommer att införas stegvis från och med början av 2015.

Det centrala verktyget för bekämpning av cykliska systemriskerna – till exempel riskerna till följd av alltför kraftigt ökande kreditgivning – är det s.k. kontracykliska kapitalbuffertkravet. Direktionen för Finansinspektionen beslutar kvartals-

vis om buffertkravet från och med början av 2015. Med stöd av kreditinstitutslagen bedömer Finansinspektionen i samråd med finansministeriet och Finlands Bank om det finns skäl att fastställa ett kontracykliskt buffertkrav eller justera kravet. Beslutet grundar sig i första hand på förhållandet mellan kreditstocken och bruttonationalprodukten jämfört med den långsiktiga trenden och på andra faktorer som beskriver cykliska systemriskerna. Vilka faktorer som ska beaktas vid beslut om att fastställa eller justera buffertkravet fastställs i detalj genom förordning av finansministeriet.

Från och med början av 2016 kommer kapitalbuffertkravet på systemviktiga kreditinstitut att fastställas utifrån särskilda kriterier. Kapitalbuffertkravet på kreditinstitut som är viktiga för det nationella finanssystemet kan vara 0–2 procent och ska bestå av kreditinstitutets kärnkapital. Detta krav kan minska systemriskerna som orsakas av allvarliga problem i enskilda banker eller bankgrupper som hotar hela bank- och finanssystemet och därigenom hela samhällsekonomin.

I juli 2016 införs dessutom en maximal belåningsgrad för bostäder. Åtgärden begränsar bostadskreditens belopp i förhållande till säkerhetens gängse värde vid tidpunkten för beviljandet av krediten. Direktionen för Finansinspektionen kan vid behov sträva åt den maximala belåningsgraden. För att motverka cykliska systemriskerna på bostadsmarknaden kan direktionen också sätta upp krav som påverkar kapitaltäckningskraven för hypotekskrediter och höjer riskvikterna på bostadskrediter.

Under 2014 har Finlands Bank i samråd med Finansinspektionen utvecklat beslutsprocessen och tagit fram en makrotillsynsanalys som ska utgöra underlag för myndigheternas regelbundna bedömningar av systemriskerna och effekterna av makrotillsynsverktygen och därigenom även utgöra underlag för besluten om användning av verktygen. Utvecklingen av analysen fortsätter och fokuserar särskilt på verktygen för bekämpning av systemriskerna på bostadsmarknaden. Hur effektiva och användbara de nya kontracykliska makrotillsynsverktygen är kommer att visa sig under kommande år. Verktygslådan måste vid behov justeras eller kompletteras utifrån internationella makrotillsynspolitiska erfarenheter och förändringar i EU:s lagstiftning.

¹⁴ Makrotillsynen behandlas även i avsnittet om Finlands Banks verksamhet.

Mikrotillsynen

Mikrotillsynen bedömer enskilda finans-, försäkrings- och värdepappersinstituts ekonomiska ställning och risker samt förvaltning och riskhantering. Tillsynen gäller också marknadsuppförandet. De nationella tillsynsmyndigheternas samarbete inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn fortsatte under 2014. Det europeiska systemet för finansiell tillsyn utvecklar och harmoniserar tillsynspraxisen ur hela EU:s perspektiv.

Efter införandet av den gemensamma tillsynsmekanismen står de systemviktiga bankerna i de länder som anslutit sig till mekanismen under ECB:s direkta tillsyn. För den direkta tillsynen av mindre betydande banker svarar de nationella banktillsynsmyndigheterna. ECB sörjer för en enhetlig tillsynspraxis inom hela bankunionen.

Det europeiska systemet för finansiell tillsyn utgörs av tre EU-myndigheter och de nationella tillsynsmyndigheterna (diagram 32). EU-myndigheterna är Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esmå), Europeiska bankmyndigheten (EBA) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa). ECB deltar som behörig tillsynsmyndighet i Europeiska bankmyndighetens arbete. Europeiska bankmyndighetens uppgift är att säkerställa en effektiv och harmoniserad tillsyn och reglering av bankerna i EU och stärka den internationella samordningen av tillsynen bland annat genom att ge ut reglerings- och tillsynsstandarder och medla i och avgöra tvister mellan behöriga internationella myndigheter.

EU-myndigheterna främjar att EU-bestämmelserna tillämpas på samma sätt överallt och ska utveckla och verkställa högklassiga tillsynsrutiner. De tekniska bestämmelser som tas fram av EU-myndigheterna kan direkt tillämpas nationellt, vilket stärker harmoniseringen och leder till rättvisare konkurrensförutsättningar inom bank- och försäkringssektorn i EU. Riskbedömningen – bank- och försäkringssektorns stresstest inkluderade – på finansmarknaden inom EU har ytterligare fördjupats. Riskbedömningen på EU-nivå och jämförbarheten mellan informationen från de olika länderna har förbättrats avsevärt i och med att informationen i hög grad samlas in på basis av gemensamma rapporteringsstandarder. Bedömningar av läget inom finanssektorn i EU lämnas regelbundet till Europeiska kommissionen, Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska systemrisknämnden (ESRB).

EU-myndigheterna ger anvisningar till de tillsynskollegier som utövar tillsyn över multinationella konglomerat, deltar i kollegiernas sammanträden och bedömer regelbundet deras verksamhet för att kunna slå fast vad som är bästa praxis. De tre EU-myndigheterna (EBA, Eiopa och Esmå) samarbetar med Europeiska systemrisknämnden.

Direktören för Finansinspektionen är röstberättigad medlem i EBA, Eiopa och Esmå. Direktören deltar också i systemrisknämndens styrelsemöten (utan rösträtt).

Finansinspektionen har som mål att i alla frågor som är viktiga med tanke på den finländska finansmarknadens stabilitet och konkurrenskraft påverka i de tre EU-myndigheterna (EBA, Eiopa och Esmå) redan när frågorna bereds. Finansinspektionen ser det som viktigt att ytterligare effektivisera EU-myndigheterna och därigenom dämpa kostnadstrycket. Under 2014 var ett flertal anvisningar och tekniska standarder för bestämmelser, genomförande och rapportering aktuella. De anknöt i mångt och mycket till bank- och försäkringssektorns nya kapitaltäckningsbestämmelser, regleringen av värdepappersmarknaden och direktivet om återhämtning och resolution av kreditinstitut. I fråga om utvärderingen av riskerna inom den europeiska finanssektorn framhöll Finansinspektionen särskilt beredningen av helhetsbedömningen av bank- och försäkringssektorn och värdepappersmarknaden i den gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna.

Kapitel 8 Handlagda ärenden och bankfullmäktiges bedömning av dem

Kapitel 8.1 Bankfullmäktiges berättelse för 2013 och Finansinspektionens åtgärder med anledning av den

I sin allmänna ändamålsenlighetsbedömning av Finansinspektionen menade bankfullmäktige i sin berättelse för 2013 att myndigheten nått de mål som ställs på den i lag. Bankfullmäktige anser att Finansinspektionen med avseende på den allmänna genomslagskraften har skött sitt ständigt skiftande och allt mer omfattande verksamhetsområde effektivt och med en adekvat kostnadsutveckling.

I sin berättelse för 2013 uppmanade bankfullmäktige Finansinspektionen att göra följande¹⁵:

¹⁵ Se också direktionens berättelse till bankfullmäktige om Finansinspektionens verksamhet 2014.

1) Säkerställa att Finansinspektionen i överensstämmelse med sin strategi har kapacitet och beredskap att i en omvärld i förändring förebygga problem som hotar den finansiella stabiliteten och förtroendet för finansmarknaden i Finland.

Finansinspektionens observationer och åtgärder:

- Finansinspektionen fokuserade på risker som central princip inom all sin verksamhet. Resurserna sätts in på de tillsynsobjekt och verksamheter som utifrån analys och tillsynsobservationer är mest utsatta för risker. Samma princip tillämpas också på risker som uppstår till följd av förändringar i omvärlden.
- Sedan början av 2015 har Finansinspektionen nya s.k. makrotillsynsverktyg att använda för att förbättra den finansiella stabiliteten. Finansinspektionens direktions fattar kvartalsvis beslut om att använda verktygen.

2) Fortsättningsvis inrikta det riskorienterade tillsyns- och regleringsarbetet på de av finanskrisen och den ekonomiska regressionen orsakade förhöjda riskerna och hanteringen av dem samt på att betalningssystemet fungerar.

Finansinspektionens observationer och åtgärder:

- Finansinspektionen testade med hjälp av stresstester bankernas och försäkringsbolagens (inklusive arbetspensionsförsäkringsbolagens) risktäckningskapacitet i ett svårt ekonomiskt läge.
- Finansinspektionen behandlade fler frågor än tidigare om den information som placerrarna får om de börslistade bolagens ekonomiska situation och tillgång till finansiering, och kom med anknytande tolkningar.
- Finansinspektionen fortsatte granska bankernas betalkortsprocesser och säkerheten i nätbankerna och ingrep vid behov mot störningar utifrån rapporter från tillsynsobjekten.

3) I samverkan med Finlands Bank förbereda sig på de makrotillsynsuppgifter som ska skötas från ingången av 2015.

Finansinspektionens observationer och åtgärder:

- Finansinspektionen och Finlands Bank beredde under året två pilotversioner av en makrotillsynsrapport tillsammans. De behandlades i Finansinspektionens direktions. Förberedelserna inför det första

egentliga makrotillsynsbeslutet som ska fattas i mars 2015 går framåt som planerat.

4) Utvärdera och justera sin tillsynspraxis så att den motsvarar kraven på den gemensamma banktillsynen.

Finansinspektionens observationer och åtgärder:

- Finansinspektionen har anpassat sina tillsynsprocesser efter kraven på den gemensamma banktillsynen allt eftersom ECB kommit med anvisningar om praxis för den gemensamma banktillsynen. Arbetet är inte slutfört, eftersom ECB fortfarande håller på med beredningen inom vissa delområden.

5) Skapa beredskap för att Finansinspektionens resursbehov och intäkterna från tillsynsavgifterna förändras till följd av förändringar i den överstatliga tillsynen av finanssektorn, däribland överföringen av tillsynsuppgifter till ECB.

Finansinspektionens observationer och åtgärder:

- Finansinspektionen har gått in för att minska sin personalstyrka med 14 årsverken 2015–2017. Det betyder att budgeten kommer att förbli på sin nuvarande nivå de här åren. Inom myndighetssamarbetet har Finansinspektionen tagit upp behovet att se över tillsynsavgiftslagen. Finansinspektionen har hand om uppskattningsvis minst tre fjärdedelar av arbetet med tillsynen över de finländska banker som ECB ska övervaka. Det bör beaktas när tillsynsavgiftslagen ses över.

6) Gå vidare med insatserna för att effektivisera Finansinspektionens interna verksamhet.

Finansinspektionens observationer och åtgärder:

- Finansinspektionen genomgick en organisationsreform i början av augusti 2014. Ett mål var att effektivisera verksamheten. Att solvenstillsynen över försäkringsbolag centraliserades till en enda avdelning och att avdelningarna för marknads- och uppförandetillsyn slogs samman har lett till att verksamheten faktiskt blivit effektivare. I slutet av året tog dessutom byrån för finansiell analys över mottagningen av solvenstillsynsrapportering, som tidigare legat på flera olika byråers ansvar. Under 2015 kommer man att bedöma om ECB:s gemensamma banktillsyn föranleder behov att omorganisera banktillsynen.

- Förändringarna inom marknadsfunktionerna i anknytning till exempelvis ordnande och förmedling av finansiering framhävde behovet att intensifiera uppföljningen av marknadsfenomen och analysen av nya produkter och tjänster. Den interna gruppen för finansinnovationer förväntas möta det här behovet.
- Bland andra effektiviserades följande processer: nya s.k. AIFM-koncessioner och registreringar, årsberättelse, arbetstidsuppföljning och utformning och debitering av åtgärdsavgifter.

Kapitel 8.2 Bankfullmäktiges bedömning av Finansinspektionens verksamhet 2014

Utifrån aktuella översikter över Finansinspektionens ansvarsområde diskuterade bankfullmäktige under året bland annat den övergripande utvärderingen i bankunionen och offentliggörandet av stresstesterna som utförts tillsammans med Europeiska bankmyndigheten (EBA). En diskussion fördes också om de största riskerna i den europeiska finanssektorn, läget inom finanssektorn i Finland och effekterna av den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) på Finansinspektionens verksamhet och tillsynsobjektens verksamhet och kostnader. Dessutom diskuterades banktillsyn, lånetak och lån i proportion till säkerheter, grunder för granskning av lån till företag och hushåll, tillgång och pris på basala banktjänster, bland annat behov att motivera avslag på ansökan om betalkort i banker, grunder för utnämningar till ledningen i tillsynsobjekten – framför allt pensionsförsäkringsbolag – och principer för insideraffärer och affärer med närstående. Finansinspektionens organisationsreform och måluppfyllelse togs också upp. Dessutom diskuterades Finansinspektionens operativa samarbete med offentliga institutioner.

Ledningen för Finansinspektionen har lämnat sin berättelse om Finansinspektionens verksamhet 2014 till bankfullmäktige och publicerat Finansinspektionens verksamhetsberättelse.¹⁶ Utifrån de här berättelserna, diskussionerna på bankfullmäktiges sammanträden och annan information vill bankfullmäktige framföra följande:

Allmän ändamålsenlighet i Finansinspektionens verksamhet

I sin allmänna ändamålsenlighetsbedömning av Finansinspektionen anser bankfullmäktige att myndigheten nått de mål som ställs på den i lag.

Bankfullmäktige anser att Finansinspektionens egna strategiska mål och val är adekvata och instämmer med myndighetens direktion i att de strategiska målen huvudsakligen nåddes som planerat.

I en omvärld i ständig förändring har Finansinspektionen lyckats med att i enlighet med sitt uppdrag främja stabiliteten och förtroendet på finansmarknaden och skyddet för kunder, placrare och försäkrade. I samarbete med Finlands Bank har Finansinspektionen på lämpligt sätt medverkat i att utveckla finanstillsynen och bankunionen i EU och starta den gemensamma tillsynsmekanismen.

Allmän effektivitet i Finansinspektionens verksamhet

Bankfullmäktige anser att Finansinspektionen med hänsyn till den allmänna genomslagskraften har skött sitt ständigt skiftande verksamhetsområde effektivt och med en adekvat kostnadsutveckling.

Så som direktionen uppger i sin berättelse till bankfullmäktige har de totala kostnaderna och personalantalet utfallit i överensstämmelse med de godkända ramarna.

¹⁶ Direktionens berättelse till bankfullmäktige, se http://www.finanssivalvonta.fi/se/Publicerat/berattelse_bankfullmaktige/Pages/Default.aspx och Finansinspektionens verksamhetsberättelse, se <http://www.finanssivalvonta.fi/se/Publicerat/Berattelser/Pages/Default.aspx>. I bilagan till verksamhetsberättelsen presenteras statistiska uppgifter bland annat om antalet tillsynsobjekt och andra som är skyldiga att betala tillsynsavgifter, Finansinspektionens omkostnader och finansieringen av myndigheten, påförda tillsynsavgifter och åtgärdsavgifter.

Uppmaningar

Bankfullmäktige uppmanar Finansinspektionen att

- fortsätta utveckla och etablera den gemensamma tillsynsmekanismen under ledning av ECB
 - satsa på samarbete med Verket för finansiell stabilitet som ska inrättas 2015
 - fästa uppmärksamhet vid användningen av makrotillsynsverktyg och utvecklingen av makrotillsynsprocessen
 - bereda sig på ett ökat tillsynsarbete när det gäller analys av försäkringsbolagens solvens och beräkning av avsättningar
- för egen del beakta ekonomiutskottets kommentarer i betänkande EkUB 12/2014 om ändamålsenlig organisation och resursfördelning inom Finansinspektionens verksamhet. När verksamheten utvecklas är det viktigt att ta hänsyn till de ändringar i arbetsfördelningen inom tillsynsuppgifterna som redan gjorts och som för närvarande görs på grund av att den gemensamma tillsynsmekanismen införs. Ändringarna bör genomföras på så sätt att Finansinspektionen kan nå sina lagfästa mål. Dessutom måste det finnas tillräckliga resurser för egentligt tillsynsarbete.

DEL III HÄNDELSER EFTER 2014

Här beskrivs kort vissa skeenden inom såväl Finlands Banks som Finansinspektionens verksamhetsområde under början av 2015.

- Litauen anslöt sig till euroområdet den 1 januari 2015. Röstströmmen för de nationella centralbankernas chefer började samtidigt rotera enligt ett system som ECB-rådet infört. Finlands Banks kapitalfördelningsnycklar ändrades: de nya nycklarna är 1,642 procent (bara bankens egen direkta andel) och 1,78478 procent (andelen av ECB:s positioner inräknad).
- ECB-rådet beslutade följande på sitt möte den 22 januari 2015¹⁷:
 - För det första beslutade rådet att bredda förvärvet av tillgångar. I det utvidgade programmet ingår de redan tidigare startade köpprogrammen för värdepapper med bakomliggande tillgångar och säkerställda obligationer. Tillgångar från den offentliga och privata sektorn förvärvas till ett värde av sammanlagt ca 60 miljarder euro i månaden. Förvärven fortsätter åtminstone till slutet av september 2016 och vid behov även därefter, tills rådet anser att inflationstakten hållbart är återställd enligt målet, alltså något under två procent på medellång sikt. I mars 2015 börjar Eurosystemet köpa värdepapper på andrahandsmarknaden i investeringskategorin till eurobelopp emitterade av stater, statsbundna organisationer och sameuropeiska institutioner i euroområdet. Värdepapper emitterade av stater och statsbundna institutioner i euroområdet förvärvas i proportion till de nationella centralbankernas andelar av ECB:s kapital. För värdepapper från stater som genomför EU:s eller IMF:s anpassningsprogram gäller urvalskriterier som i någon mån är strängare än för andra stater.
 - För det andra beslutade ECB-rådet att ändra räntorna inom sex riktade långfristiga refinansieringstransaktioner som ännu inte genomförts. Räntan vid kommande transaktioner är refräntan i Eurosystemet vid den tidpunkt då transaktionen genomförs. Vid de två första riktade transaktionerna hade räntan ökat med 0,10 procentenheter. Ränteskillnaden försvinner alltså.
 - För det tredje beslutade rådet enligt sina framtidsindikationer att hålla ECB:s styrräntor på samma nivå som tidigare.
- Under 2014 meddelade ECB om sitt beslut att härefter lämna redogörelser om diskussioner som förts på rådets penningpolitiska möten. Den första redogörelsen, om mötet den 22 januari 2015, publicerades den 19 februari 2015. Syftet är att tillhandahålla mer information om den omvärld där de penningpolitiska besluten fattas och om bakgrunden till och grunderna för rådets penningpolitiska beslut. Redogörelsen finns på ECB:s webbplats.
- Finlands Bank informerade den 23 januari 2015 om att bland de sedlar som var i omlopp i Finland hittade man 502 förfalskade eurosedlar under 2014. År 2013 var siffran 427.
- Den 19 februari 2015 gick ECB ut med information om sitt bokslut för 2014. Nettovinsten var 989 miljoner euro (1 440 miljoner euro 2013). Ränteintäkterna (netto) av värdepappersprogrammet var 728 miljoner euro (962 miljoner euro 2013) och ränteintäkterna av sedlar var 126 miljoner euro (406 miljoner euro 2013). ECB:s balansräkningsomslutning uppgick till totalt 185 miljarder euro (174 miljarder euro 2013).
- Den 24 februari 2015 offentliggjorde ECB utformningen på den nya 20-eurosedeln. De nya sedlarna tas i bruk i slutet av mars 2015.

¹⁷ Inledande anförande av ECB:s ordförande Mario Draghi den 22 januari 2015.

- Valresultatet i Grekland bidrog till osäkerheten kring landets åtagande att reformera ekonomin och fortsättningen på låneprogrammet. Den 4 februari 2015 meddelade ECB sitt beslut att inte längre godkänna grekiska statsobligationer som säkerhet för centralbanksfinansiering.
- Finlands Bank har åtaganden i anknytning till Eurosystemet till följd av den gemensamma penningpolitiken och centralbanksuppgifterna. I slutet av februari 2015 var Finlands Banks beräknade andel (1,78478 % enligt kapitalfördelningsnyckeln) av refinansieringstransaktionerna 8,7 miljarder euro, av köpprogrammen för säkerställda obligationer 1,6 miljarder euro, av värdepappersmarknadsprogrammet 2,5 miljarder euro och av köpprogrammet för värdepapper med bakomliggande tillgångar 0,1 miljarder euro.
- Finlands Banks fordringar inom Eurosystemet uppgick i slutet av februari 2015 till 18,3 miljarder euro.

FINLANDS BANKS BOKSLUT FÖR 2014

Balansräkning, mn euro

	31.12.2014	31.12.2013
TILLGÅNGAR		
1 <i>Guld och guldfordringar</i>	1 557	1 373
2 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanföreurområdet</i>	7 020	6 585
Fordringar på IMF	1 913	1 955
Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar	5 106	4 630
3 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i eurområdet</i>	360	297
4 <i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför eurområdet</i>	1 044	1 347
5 <i>Utlåning i euro till kreditinstitut i eurområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner</i>	722	2 475
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	15	–
Långfristiga refinansieringstransaktioner	707	2 475
6 <i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i eurområdet</i>	36	0
7 <i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i eurområdet</i>	11 316	10 063
Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften	3 568	3 717
Övriga värdepapper	7 748	6 346
8 <i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	24 584	26 539
Andel av ECB:s kapital	144	141
Fordringar motsvarande överförda valutareserver	728	722
Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet	3 962	3 522
Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)	19 749	22 154
9 <i>Övriga tillgångar</i>	1 082	1 052
Eurområdets mynt	29	23
Materiella och immateriella anläggningstillgångar	143	149
Övriga omsättningstillgångar	698	641
Diverse	213	238
Summa tillgångar	47 722	49 731

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

	31.12.2014	31.12.2013
SKULDER		
1 <i>Utelöpande sedlar</i>	16 793	15 753
2 <i>Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	20 308	23 803
Kassakravsinslåning	20 233	14 303
Inlåningsfacilitet	75	–
Inlåning med fast löptid (likviditetsindragande finjusterande transaktioner).....	–	9 500
3 <i>Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet</i>	2	55
4 <i>Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet</i>	2	527
5 <i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet</i>	–	0
6 <i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet</i>	58	66
7 <i>Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF</i>	1 418	1 330
8 <i>Skulder inom Eurosystemet</i>	–	–
9 <i>Övriga skulder</i>	22	21
10 <i>Värderegleringskonton</i>	2 304	1 556
11 <i>Avsättningar</i>	4 163	3 939
12 <i>Eget kapital</i>	2 501	2 442
Grundfond.....	841	841
Reservfond.....	1 660	1 601
13 <i>Årets vinst</i>	150	239
<hr/> Summa skulder	<hr/> 47 722	<hr/> 49 731

BILAGA

Resultaträkning, mn euro

	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
1 <i>Ränteintäkter</i>	319	565
2 <i>Räntekostnader</i>	-2	-23
3 <i>RÄNTENETTO</i>	317	542
4 <i>Valutakursdifferenser</i>	16	-6
5 <i>Prisdifferenser på värdepapper</i>	38	56
<i>Värderingsförluster på valutor och värdepapper</i>	-4	-19
6 <i>Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER</i>	-50	-31
<i>NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER</i>	317	542
7 <i>Avgifts- och provisionsnetto</i>	-0	-1
8 <i>Nettoandel av monetära inkomster</i>	1	-111
9 <i>Andel av ECB:s vinst</i>	1	8
10 <i>Avsättning för motpartsrisiker i penningpolitiska transaktioner</i>	-	6
11 <i>Övriga intäkter från centralbanksverksamheten</i>	18	28
<i>RESULTAT AV CENTRALBANKSVERKSAMHETEN</i>	337	472
12 <i>Övriga intäkter</i>	31	33
<i>Verksamhetskostnader</i>	-43	-94
13 <i>Personalkostnader</i>	-50	-52
14 <i>Avgift till pensionsfonden</i>	57	-
15 <i>Administrationskostnader</i>	-30	-29
16 <i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	-8	-8
17 <i>Sedelproduktionskostnader</i>	-11	-5
18 <i>Övriga kostnader</i>	-0	-0
<i>VERKSAMHETSRESULTAT</i>	325	411
<i>Pensionsfondens resultat</i>	0	34
19 <i>Pensionsfondens intäkter</i>	87	64
20 <i>Pensionsfondens kostnader</i>	-87	-29
21 <i>Förändring av avsättningar</i>	-175	-206
22 <i>ÅRETS RESULTAT</i>	150	239

Bokslutsbilagor, mn euro

	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
<i>Aktier och andelar, nominellt värde</i>		
Internationella regleringsbanken (BIS) ¹	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
Bostadsaktier.....	2,5	2,5
Övriga aktier och andelar	0,0	0,0
Summa	24,9	24,9
<i>Kalkylmässig andel av värdepapperscentralens fond.....</i>	0,3	0,3
<i>Pensionsåtaganden.....</i>		
Finlands Banks pensionsåtaganden ²	581,2	581,5
– därav täckt genom avsättningar	615,7	616,1
<i>Finlands Banks intressekontor.....</i>		
Inlåning	24,9	25,4
Utlåning	3,8	3,7

¹ Inom parentes Finlands Banks relativa ägarandel av utelöpande BIS-aktier.

² Siffran för 2014 inkl. indexhöjningen av pensioner och fribrev som träder i kraft 1.1.2015.

BILAGA*Finlands Banks fastigheter*

Fastighet	Adress	Byggnadsår	Volym ca m³
<i>Helsingfors</i>	<i>Fredsgatan 16</i>	<i>1883/1961/2006</i>	<i>52 100</i>
	<i>Fredsgatan 19</i>	<i>1954/1981</i>	<i>40 500</i>
	<i>Snellmansgatan 6¹</i>	<i>1857/1892/2001</i>	<i>24 600</i>
	<i>Snellmansgatan 2¹</i>	<i>1901/2003</i>	<i>3 400</i>
	<i>Ramsöuddsvägen 34</i>	<i>1920/1983/1998</i>	<i>4 800</i>
<i>Uleåborg</i>	<i>Kajaaninkatu 8</i>	<i>1973</i>	<i>17 200</i>
<i>Vanda</i>	<i>Säkerhetsdalsvägen 1</i>	<i>1979</i>	<i>324 500</i>
<i>Enare</i>	<i>Saariseläntie 9</i>	<i>1968/1976/1998</i>	<i>6 100</i>

¹ Överfört till Finlands Banks pensionsfond 1.1.2002.

Bankfullmäktige beslutade den 20 mars 2015 att Finlands Banks vinst, 150 163 927,17 euro, ska disponeras på följande sätt:
Med stöd av 21 § 2 mom. i lagen om Finlands Bank (214/1998) överförs 12 663 972,17 euro till reservfonden, medan återstoden 137 500 000,00 euro reserveras för statens behov.

Redovisningsprinciper

1. Generella redovisningsprinciper

Finlands Bank tillämpar de redovisningsprinciper och metoder som antagits av ECB-rådet, och boksluten upprättas enligt dessa harmoniserade principer. Enligt 11 § i lagen om Finlands Bank fastställer bankfullmäktige grunderna för bankens bokslut på framställning av direktionen.

Finlands Banks resultaträkning innehåller också intäkterna och kostnaderna för Finlands Banks pensionsfond och Finansinspektionen. Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag.

2. Värderingsprinciper för tillgångar och skulder i utländsk valuta och guld

Tillgångarna och skulderna i utländsk valuta och guld omräknas i bokslutet till euro enligt kurserna på balansdagen. Posterna värderas valuta för valuta. Värderingsdifferenser som beror på valutakurser redovisas separat från differenser som beror på prisförändringar på värdepapper. Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande orealiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, orealiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Differenser som beror på pris- och kursförändringar avseende guld redovisas i en post. Under räkenskapsåret realiserade valutakursvinster och -förluster redovisas till daglig nettogenomsnittskurs. Kurserna framgår av tabellen nedan.

Valuta	2014	2013
US-dollar	1,2141	1,3791
Japanska yen	145,2300	144,7200
Australiska dollar	1,4829	1,5423
Norska kronor	9,0420	8,3630
Danska kronor	7,4453	7,4593
Svenska kronor	9,3930	8,8591
Schweiziska franc	1,2024	1,2276
Brittiska pund	0,7789	0,8837
Kanadensiska dollar	1,4063	1,4671
Särskilda dragningsrätter (SDR)	0,8386	0,8942
Guld	987,7690	871,2200

3. Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper

Intäkterna och kostnaderna redovisas enligt prestationsprincipen, dvs. under den period då de erhållits eller uppstår. Realiserade intäkter och kostnader resultatförs. Differensen mellan anskaffningsvärdet och det nominella värdet för värdepapperet periodiseras under löptiden. Vinster och förluster på grund av förändringar i värdepapperspriserna har redovisats enligt genomsnittskostnadsmetoden.

Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande orealiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, orealiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Både värdepapperen i utländsk valuta och värdepapperen i euro värderas efter värdepappersslag. Om orealiserade förluster i ett värdepappersslag eller i en valuta resultatförs i bokslutet, justeras genomsnittspriset för värdepappersslaget eller nettogenomsnittskursen för valutan på motsvarande sätt före ingången av följande räkenskapsår.

Återförsäljningsförbindelser avseende värdepapper, dvs. omvända repor, upptas i balansräkningen som utlåning mot säkerhet på tillgångssidan. Återköpsavtal, dvs. repor, redovisas i balansräkningen som inlåning mot säkerhet på skuldsidan. Värdepapper som sålts genom repor kvarstår i Finlands Banks balansräkning.

Pensionsfondens placeringsportföljer värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag.

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

ECB-rådet beslutade 2014 att värdepapper som innehas i penningpolitiska syften ska värderas till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning oavsett syftet med innehavet. Inga ändringar har gjorts i siffrorna för jämförelseåret 2013, eftersom värdepapper som innehas i penningpolitiska syften redan tidigare har värderats enligt samma princip.

Övriga värdepapper

Omsättbara värdepapper som inte innehas till förfallodagen och motsvarande tillgångar värderas värdepapper för värdepapper med användning av antingen marknadens mittkurs eller av-

kastningskurvan på balansdagen. Vid värderingen 2014 användes marknadens mittkurs den 31 december 2014

Omsättbara värdepapper som har klassificerats som värdepapper som innehåller till förfallodagen, icke omsättbara värdepapper och icke-likvida stamaktier värderas till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning.

4. Redovisningsprinciper för fordringar och skulder inom ECBS

Fordringar och skulder inom Eurosystemet uppkommer huvudsakligen genom gränsöverskridande betalningar i EU som avvecklas i centralbankspengar i euro. Transaktionerna har för det mesta initierats av aktörer inom den privata sektorn. Avvecklingen sker i TARGET2-systemet, som är ett transeuropeiskt automatiserat system för bruttoavveckling av betalningar i realtid (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer). Betalningarna genererar bilaterala fordringar och skulder på TARGET2-konton som EU:s centralbanker håller för varandra. Dessa bilaterala fordringar och skulder nettoredo visas dagligen så att ECB är motpart gentemot båda parterna i transaktionen. Varje nationell centralbank har härefter endast en nettoposition gentemot ECB. Finlands Banks fordringar och skulder gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton och övriga fordringar och skulder inom Eurosystemet (såsom interimistisk vinstutdelning till de nationella centralbankerna och nettoandelen av monetära inkomster) nettoredo visas i Finlands Banks balansräkning som fordran eller skuld i posten ”Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)”. Fordringar och skulder inom ECBS gentemot nationella centralbanker i EU-länder utanför euroområdet, som inte härrör från TARGET2-konton, redovisas i posten ”Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet” eller ”Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet”.

Fordringar inom Eurosystemet som hänför sig till Finlands Banks andel av ECB:s kapital redovisas i posten ”Andel av ECB:s kapital”.

Nettofordran som härrör från tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet redovisas i en tillgångspost som ”Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet” (se ”Utelöpande sedlar” under redovisningsprinciperna).

Fordringar inom Eurosystemet som härrör från överförda valutareserver från centralbanker inom Eurosystemet till ECB redovisas i euro i

posten ”Fordringar motsvarande överförda valutareserver”.

5. Redovisningsprinciper för anläggningstillgångar

Från och med räkenskapsåret 1999 har anläggningstillgångarna värderats till anskaffningskostnad efter avskrivningar. Linjär avskrivning tillämpas. De linjära avskrivningarna görs under den förväntade ekonomiska livslängden för anläggningstillgångarna i regel med början kalendermånaden efter förvärvet.

Motposten till byggnader och markområden som i balansräkningen för 1999 aktiverats till marknadsvärde är värderegleringskontot. Avskrivningarna på byggnaderna har redovisats mot värderegleringskontot så att de inte påverkar resultatet.

De ekonomiska livslängderna är följande:

- datautrustning och program, bilar: 4 år
- maskiner och inventarier: 10 år
- byggnader: 25 år.

Anläggningstillgångar värda under 10 000 euro kostnadsförs under anskaffningsåret.

6. Utelöpande sedlar

ECB och de aderton nationella centralbankerna i euroområdet, som tillsammans bildar Eurosystemet, ger ut eurosedlar.¹ Det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas på centralbankerna den sista bankdagen i respektive månad enligt fördelningsnyckeln för sedlar.² ECB har tilldelats 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar och resterande 92 % har fördelats på de nationella centralbankerna enligt fördelningsnyckeln för sedlar. Andelen redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”. Skillnaden mellan värdet av eurosedlar som tilldelats den nationella centralbanken enligt sedelfördelnings-

¹ Europeiska centralbankens beslut av den 13 december 2001 om utgivningen av eurosedlar (ECB/2010/29), EUT L 35, 9.2.2011, s. 26.

² Fördelningsnyckeln för sedlar innebär den procentsats som blir resultatet efter hänsyn tagen till ECB:s andel av det totala utgivna antalet eurosedlar och vid tillämpning av fördelningsnyckeln för teckning av kapital i enlighet med respektive nationell centralbanks andel av ECB:s totala kapital.

nyckeln och värdet av eurosedlar som centralbanken faktiskt satt i omlopp bildar en räntebärande fordran eller skuld inom Eurosystemet. Dessa räntebärande³ fordringar eller skulder redovisas i delposten ”Fordringar/skulder inom Eurosystemet: nettofordran/nettoskuld för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”. I Finlands Bank redovisas en nettofordran.

Inkomsterna från eurosedlar fördelas i förhållande till de nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s kapital. Ränteintäkterna och räntekostnaderna på dessa poster nettas över ECB:s konton och redovisas i posten ”Räntenetto”. Fördelningsnyckeln för ECB:s kapital justeras med fem års mellanrum och när nya medlemsstater ansluter sig till EU.

De inkomster som ECB intjänar från sin andel på 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas i regel på de nationella centralbankerna.⁴

7. Förändringar i redovisningsprinciperna

Redovisningsprinciperna för bokslutet har inte förändrats under 2014.

8. Monetära inkomster

Inkomsterna för de nationella centralbankerna då de fullgör monetära uppgifter för Europeiska centralbankssystemet ska beräknas och fördelas i enlighet med stadgan och de beslut som fattas av Europeiska centralbankens råd.

Interimistisk vinstutdelning

ECB-rådet har beslutat att ECB:s inkomster från eurosedlar, dvs. 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar, som tilldelas ECB, och ECB:s nettoinkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (Securities Markets Programme), programmet för direkta monetära transaktioner (Outright Monetary Transactions), programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar (Asset-Backed Securities Purchase Programme) och det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (Covered Bond Purchase Programme) i sin helhet fördelas till de nationella centralbankerna under det räkenskapsår då inkomsterna uppkommit. Om inte ECB-rådet beslutar annat ska ECB fördela inkomsterna i form av interimistisk vinstutdelning i januari påföljande år.⁵ Enligt beslut av ECB-rådet får det belopp som härrör från ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar reduceras med ECB:s utgifter för utgivning och hantering av eurosedlar. ECB-rådet ska före utgången av året besluta huruvida ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ovan nämnda program och, vid behov, ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar helt eller delvis bör hållas inne i sådan utsträckning som är nödvändig för att säkerställa att utdelningen inte överstiger ECB:s nettovinst för året.

ECB-rådet kan också besluta att ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och genom direkta monetära transaktioner och, vid behov, ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar helt eller delvis överförs till en avsättning för valutakursrisker, ränterisker, kreditrisker och risker till följd av förändringar i guldvärdet.

³ Europeiska centralbankens beslut om fördelning av de monetära inkomsterna för nationella centralbanker i medlemsstater som har euron som valuta (ECB/2010/23).

⁴ ECB:s beslut (ECB/2005/11).

⁵ ECB:s beslut av den 25 november 2010 om interimistisk fördelning av ECB:s inkomster från eurosedlar i omlopp och inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (ECB/2010/24), EUT L 6, 11.1.2011, s. 35.

Fördelningsnyckeln för teckning av ECB:s kapital 1.1.2014

	ECBS, kapital- fördelningsnyckel, %	Eurosystemet, kapital- fördelningsnyckel, %
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,4778	3,5408
Deutsche Bundesbank	17,9974	25,7184
Eesti Pank	0,1928	0,2755
Central Bank of Ireland	1,1607	1,6587
Bank of Greece	2,0332	2,9055
Banco de España	8,8409	12,6338
Banque de France	14,1792	20,2623
Banca d'Italia	12,3108	17,5923
Central Bank of Cyprus	0,1513	0,2162
Latvijas Banka	0,2821	0,4031
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	0,2901
Central Bank of Malta	0,0648	0,0926
De Nederlandsche Bank	4,0035	5,7211
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	2,8053
Banco de Portugal	1,7434	2,4913
Banka Slovenije	0,3455	0,4937
Národná banka Slovenska	0,7725	1,1039
Finlands Bank	1,2564	1,7954
Delsumma för Eurosystemet	69,9783	100,0000
ългарска народна банка (Bulgarian National Bank)	0,8590	
Česká národní banka	1,6075	
Danmarks nationalbank	1,4873	
Hrvatska narodna banka	0,6023	
Lietuvos bankas	0,4132	
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	
Narodowy Bank Polski	5,1230	
Banca Națională a României	2,6024	
Sveriges riksbank	2,2729	
Bank of England	13,6743	
Delsumma för nationella centralbanker utanför euroområdet	30,0216	
Totalt	100,0000	

9. Pensionsfond

År 2001 beslutades att Finlands Banks pensionsåtagande skulle hanteras genom en pensionsfond i bankens balansräkning. Syftet med arrangementet, som trädde i kraft vid början av 2002, är att sörja för att tillgångarna för täckning av bankens pensionsåtagande placeras med högsta möjliga avkastning. En separat årsredovisning upprättas för pensionsfonden. Fondens tillgångar redovisas under övriga tillgångar i bankens balansräkning.

ECBS harmoniserade redovisningsprinciper gäller inte pensionsfondens bokföring. Pensionsfondens placeringar värderas till marknadsvärde och värdeförändringar resultatförs. Bokslutet upprättas enligt marknadsvärdet på årets sista dag. Fastigheterna upptas i balansräkningen till värdet vid överföringstidpunkten efter avskrivningar. Till den del byggnaderna skrivits upp i balansräkningen redovisas motsvarande avskrivningar mot återförda uppskrivningar utan resultatverkan.

10. Principer för redovisning av avsättningar

Avsättningar kan göras i bokslutet om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper.

I bokslutet kan göras de avsättningar som är nödvändiga för att täcka bankens pensionsåtagande.

11. Åtaganden utanför balansräkningen

Vinster och förluster av poster utanför balansräkningen behandlas på samma sätt som vinster och förluster av poster i balansräkningen. Valutaterminerna inräknas i nettogenomsnittskostnaden för valutapositionen.

Noter till balansräkningen

Tillgångar

1. Guld och guldfordringar

Finlands Bank har 1 576 487 troy uns guld (1 troy uns = 31,103 g) som i bokslutet upptagits till marknadsvärde. Vid början av 1999 överförde Finlands Bank, i likhet med de övriga nationella centralbankerna i Eurosystemet, ca 20 % av sitt guld till ECB.

Guld	31.12.2014	31.12.2013
Kvantitet (mn troy uns)	1,6	1,6
Pris per troy uns guld (euro)	987,8	871,2
Marknadsvärde (mn euro)	1 557,2	1 373,5
Förändring av marknadsvärde (mn euro)	183,7	-614,8

2. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

I posten ingår till valutareserven hänförliga valutafordringar på hemmahörande utanför euroområdet samt innehav av särskilda dragningsrätter (SDR) som tilldelats av Internationella valutafonden (IMF).

2.1 Fordringar i utländsk valuta på IMF

Fordringar i utländsk valuta på IMF

	31.12.2014		31.12.2013	
	Mn euro	Mn SDR	Mn euro	Mn SDR
Reservposition i IMF	274,0	229,8	365,0	326,4
Särskilda dragningsrätter	1 342,8	1 126,1	1 258,8	1 125,7
Övriga fordringar på IMF	296,6	248,7	331,3	296,3
Summa	1 913,4	1 604,7	1 955,1	1 748,3

Kursen mellan euro och SDR 2013 och 2014

	2014	2013
Vid utgången av mars	0,89	0,85
Vid utgången av juni	0,88	0,87
Vid utgången av september	0,85	0,88
Vid utgången av december	0,84	0,89

Finlands medlemsandel i valutafonden är 1 263,8 miljoner SDR. Reservpositionen är den del av Finlands medlemsandel som har betalats till IMF i utländsk valuta. Den andra delen av medlemsandelen har betalats i mark. Denna del har valutafonden lånat tillbaka till Finlands Bank. Den i mark betalda medlemsandelens nettoeffekt på Finlands Banks balansräkning är noll, eftersom fordran och skulden redovisas i samma balanspost.

Finlands Banks innehav av särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) uppgår till 1 342,8 miljoner euro. De utgör en valutareserv som IMF har lagt upp och fördelat på sina medlemsländer. Särskilda dragningsrätter används i valutahandeln på samma sätt som normala valutor. Postens värde förändras genom valutahandeln mellan medlemsländerna. Postens storlek påverkas också av erhållna och utbetalda räntor och vinstandelen i IMF.

Finlands Banks fordringar på Internationella valutafonden uppgår totalt till 1 913,4 miljoner euro.

ECBS redovisningskommitté beslutade sommaren 2010 om redovisning av SDR-säkringstransaktioner avvikande från den allmänna värderingsprincipen valuta för valuta. Försäljning av SDR-komponentvalutor i syfte att gardera sig mot SDR-valutakursrisken medräknas som reducerande poster vid beräkning av bokförings- och marknadsvärdet på SDR. Försäljningen minskar således inte heller komponentvalutornas volym och påverkar inte marknadsvärderingen av valutorna.

2.2 Övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

Här redovisas banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2014	31.12.2013	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Banktillgodohavanden	287,5	251,6	35,9
Räntebärande värdepapper	4 682,8	4 189,4	493,4
Diskonteringsinstrument	111,7	183,9	-72,2
Övriga fordringar	24,5	4,8	19,7
Summa	5 106,5	4 629,7	476,8

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Valuta	31.12.2014		31.12.2013	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	607,7	12,7	713,5	16,3
US-dollar	3 772,1	78,7	3 247,2	74,3
Japanska yen	414,7	8,6	412,7	9,4
Summa	4 794,5	100,0	4 373,4	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2014		31.12.2013	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	1 089,6	22,7	1 088,4	24,9
Över 1 år	3 704,9	77,3	3 285,0	75,1
Summa	4 794,5	100,0	4 373,4	100,0

3. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

Denna post består av banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

	31.12.2014	31.12.2013	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Banktillgodohavanden	–	–	–
Räntebärande värdepapper	383,5	301,2	82,3
Diskonteringsinstrument	–	–	–
Övriga fordringar	–23,4	–3,8	–19,6
Summa	360,1	297,4	62,7

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Valuta	31.12.2014		31.12.2013	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	108,0	28,2	51,6	17,1
US-dollar	275,5	71,8	249,6	82,9
Japanska yen	–	–	–	–
Summa	383,5	100,0	301,2	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2014		31.12.2013	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	106,7	27,8	28,2	9,4
Över 1 år	276,8	72,2	273,0	90,6
Summa	383,5	100,0	301,2	100,0

4. Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro utanför euroområdet, räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna av hemmahörande utanför euroområdet och fordringar i euro på Internationella regleringsbanken (BIS).

Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2014	31.12.2013	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Banktillgodohavanden	40,8	644,6	–603,8
Räntebärande värdepapper	1 003,4	677,4	326,0
Diskonteringsinstrument	–	25,0	–25,0
Övriga fordringar	0,0	0,3	–0,2
Summa	1 044,2	1 347,3	–303,0

Återstående löptid för värdepapper i euro utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2014		31.12.2013	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	119,3	11,9	290,8	41,4
Över 1 år	884,1	88,1	411,6	58,6
Summa	1 003,4	100,0	702,4	100,0

5. Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

Denna post består av penningpolitiska instrument som Finlands Bank använder för att genomföra den monetära politiken som en del av Eurosystemet. Posten består av räntebärande utlåning till finländska kreditinstitut och dess storlek är beroende av de finländska kreditinstitutens likviditetsbehov.

Hela Eurosystemets fordringar relaterade till penningpolitiska transaktioner uppgår till 630 340,8 miljoner euro, varav 722,0 miljoner euro redovisas över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska riskerna relaterade till penningpolitiska transaktioner, om de realiseras, fördelas på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital. Förlust kan uppstå endast om en motpart går i konkurs och tillräckliga medel inte erhålls när de säkerheter som motparten ställt realiserar. Risker till följd av eventuella särskilda säkerheter som diskretionärt kan godtas av de nationella centralbankerna fördelas enligt beslut av ECB-rådet inte mellan alla centralbanker.

5.1 Huvudsakliga refinansieringstransaktioner

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna är likvidiserande reverserade transaktioner med en löptid på en vecka som genomförs varje vecka. Normalt genomförs transaktionerna som standardiserade anbudsförfaranden, men sedan oktober 2008 har de genomförts som fastränteanbud. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna spelar en nyckelroll när det gäller att påverka räntorna, kontrollera likviditetsläget på marknaden och signalera den penningpolitiska inriktningen.

5.2 Långfristiga refinansieringstransaktioner

Genom dessa transaktioner tilldelas motparterna likviditet med längre löptid. År 2014 genomfördes långfristiga refinansieringstransaktioner med löptider på en uppfyllandeperiod samt tre, sex, tolv, 36 och 48 månader. Transaktionerna genomfördes som fastränteanbud med full tilldelning.

5.3 Finjusterande reverserade transaktioner

Syftet med finjusterande reverserade transaktioner är att kontrollera likviditetsläget på marknaden och påverka räntorna. De sätts in vid behov för att hantera effekterna av oväntade likviditetsfluktuationer på räntorna.

5.4 Strukturella reverserade transaktioner

Eurosystemet genomför strukturella reverserade transaktioner som standardiserade anbudsförfaranden när det vill justera sin likviditetsposition i förhållande till finanssektorn.

5.5 Utlåningsfacilitet

Genom utlåningsfaciliteten tillhandahåller de nationella centralbankerna motparterna likviditet över natten mot godtagbara säkerheter.

5.6 Utlåning avseende marginalsäkerheter

I posten ingår kontantbetalningar till motparter i situationer där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten lämnat överskrider det fastställda gränsvärdet, dvs. behovet till följd av utestående penningpolitiska transaktioner.

Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2014	31.12.2013	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	15	–	15
Långfristiga refinansieringstransaktioner	707	2 475,0	–1 768,0
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Strukturella reverserade transaktioner	–	–	–
Utlåningsfacilitet	–	–	–
Utlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
Summa	7220	2 475,0	–1 753,0

6. Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro och konton i kreditinstitut i euroområdet. Posten uppgick 2014 till 36,7 miljoner euro. År 2013 var motsvarande belopp 0,1 miljoner euro.

7. Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

För att värdepapper som innehåser i penningpolitiskt syfte ska kunna särredovisas har posten "Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet" delats upp i "Värdepapper som innehåser i penningpolitiska syften" och "Övriga värdepapper".

7.1 Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

I posten ingår värdepapper som Finlands Bank har förvärvat inom ramen för de tre köpprogrammen för säkerställda obligationer och programmet för värdepappersmarknaderna samt värde-

papper som förvärvats direkt på sekundärmarknaden för statsskuldebrev (genom s.k. direkta monetära transaktioner).

Marknadsvärdet av dessa värdepapper upptas varken i balansräkningen eller i resultaträkningen, men redovisas nedan som jämförelse.

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

	31.12.2014		31.12.2013		Förändring	
	Mn euro		Mn euro		Mn euro	
	Bokföringsvärde	Marknadsvärde	Bokföringsvärde	Marknadsvärde	Bokföringsvärde	Marknadsvärde
Första köpprogrammet för säkerställda obligationer	253,9	259,0	623,7	637,9	-369,7	-378,9
Andra köpprogrammet för säkerställda obligationer	264,1	278,1	285,3	294,7	-21,1	-16,6
Tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer	685,0	692,2	-	-	685,0	692,2
Programmet för värdepappersmarknaderna	2 365,4	2 621,5	2 808,1	2 977,8	-442,7	-356,3
Direkta monetära transaktioner	-	-	-	-	-	-
Programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar	-	-	-	-	-	-
Summa	3 568,5	3 850,8	3 717,0	3 910,4	-148,5	-59,5

Första köpprogrammet för säkerställda obligationer

Enligt programmet köpte de nationella centralbankerna och ECB säkerställda obligationer i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet. Värdepappersköpen enligt programmet slutfördes före slutet av juni 2010.

Andra köpprogrammet för säkerställda obligationer

Enligt programmet köpte de nationella centralbankerna och ECB säkerställda obligationer i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet i syfte att underlätta tillgången till finansiering för finansinstitut och företag och öka incitamenten för kreditinstituten för utlåning. Programmet avslutades den 31 oktober 2012.

Tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer

ECB-rådet tillkännagav den 2 oktober 2014 de tekniska detaljerna för det tredje köpprogrammet

för säkerställda obligationer. Enligt programmet köper de nationella centralbankerna och ECB säkerställda obligationer i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet i syfte att underlätta tillgången till finansiering för kreditinstitut. Programmet löper i minst två år.

Enligt programmet för värdepappersmarknaderna som lanserades i maj 2010 köpte de nationella centralbankerna och ECB räntebärande värdepapper utgivna av den offentliga och privata sektorn i euroområdet. Syftet var att återställa handlingsförmågan inom vissa sektorer av värdepappersmarknaden i euroområdet och återupprätta funktionen i den penningpolitiska transmissionsmekanismen. Rådet beslutade att avsluta köpprogrammet i september 2012.

Inom programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar som lanserades i oktober 2014 kan Eurosystemet både på primär- och sekundärmarknaderna köpa seniora och garanterade mezzanintrancher av värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet. ECB har redan inlett köpen. Programmet löper under åtminstone två års tid.

ECB-rådet bedömer regelbundet de finansiella risker som hänför sig till de värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och köpprogrammen för säkerställda obligationer.

Eurosystemets nationella centralbankers innehav av värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna uppgår till totalt 134 162,4 miljoner euro. Av beloppet redovisas 2 365,4 miljoner euro över Finlands Banks balansräkning.

Eurosystemets nationella centralbankers innehav av värdepapper som förvärvats inom ramen för det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer uppgår till totalt 27 333,2 miljoner euro. Av beloppet redovisas 685,0 miljoner euro över Finlands Banks balansräkning. Inom dessa två program fördelas enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB de risker som härrör från värdepapper i innehavet, om de realiserar, på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andel av fördelningsnyckeln för ECB:s kapital.

Utifrån nedskrivningsprövningen av värdepapper som innehåses i penningpolitiska syften (enligt ställningen 31.12.2014) beslutade ECB-rådet att värdepapperen torde generera alla förväntade framtida kassaflöden.

7.2 Övriga värdepapper

Posten innehåller räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument i euroområdet.

Övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

	31.12.2014 Mn euro	31.12.2013 Mn euro	Förändring Mn euro
Räntebärande värdepapper	7 505,7	6 177,3	1 328,4
Diskonteringsinstrument	231,9	168,4	63,5
Aktiefonder	10,1	-	10,1
Summa	7 747,7	6 345,7	1 402,0

Återstående löptid för övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2014		31.12.2013	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	2 050,6	26,5	1 149,1	18,1
Över 1 år	5 686,9	73,5	5 196,6	81,9
Summa	7 737,5	100,0	6 345,7	100,0

8. Fordringar inom Eurosystemet

8.1 Andel av ECB:s kapital

Enligt artikel 28 i stadgan för ECBS och ECB ska ECB:s kapital endast tecknas av de nationella centralbankerna i ECBS. Teckningsandelarna fastställs enligt artikel 29.3 i stadgan och justeras vart femte år.

Varje nationell centralbank i Eurosystemet har en andel av ECB:s kapital som fördelas enligt en s.k. fördelningsnyckel. Kapitalfördelningsnyckeln baseras på antalet invånare och bruttonationalprodukten i respektive land. Fördelningsnyckeln justeras med fem års mellanrum och när nya medlemmar ansluter sig till EU. Finlands procentuella andel av ECB:s kapital har sedan den 1 januari 2014 varit 1,2564 %.

8.2 Fordringar motsvarande överförda valutareserver

Posten "Fordringar motsvarande överförda valutareserver" består av den del av valutareserven som Finlands Bank har överfört till ECB, 728,1 miljoner euro (2013: 721,8 mn euro). Överföringen skedde i samband med övergången till Eurosystemet. Fordran är i euro och värdet lika med dess värde vid tidpunkten för överföringen. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan på Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner, fransett guld, på vilket ingen ränta betalas.

8.3 Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet

Nettofordringarna för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet består av en CSM-post (Capital Share Mechanism) enligt fördelningsnyckeln för kapital minskat med posten "ECB issue". Med CSM-talet korrigeras beloppet utelöpande sedlar i centralbankens balansräkning i enlighet med fördelningsnyckeln. "ECB issue" uttrycker ECB:s andel (8 %) av de utelöpande sedlarna. Motposterna för bägge posterna redovisas i balansräkningen i skuldposten "Utelöpande sedlar".⁶

⁶ Enligt redovisningspraxis för utgivning av eurosedlar i Eurosystemet fördelas 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar månatligen på ECB. Den återstående andelen på 92 % fördelas på de nationella centralbankerna också månatligen så att respektive centralbank i sin balansräkning upptar en andel av de utelöpande eurosedlar som motsvarar bankens inbetalda andel av ECB:s kapital. Differensen mellan värdet på eurosedlar som fördelats enligt denna praxis och värdet på utelöpande eurosedlar bokförs i posten "Interna fordringar/skulder för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet".

Under räkenskapsåret uppgick posten till 3 962,3 miljoner euro (2013: 3 521,9 mn euro). Ökningen berodde på att Finlands Banks sedelutgivning ökade med 4,9 % och den totala volymen av utelöpande eurosedlar ökade med

6,6 % jämfört med 2013. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

De nationella centralbankernas andelar av ECB:s tecknade och inbetalda kapital

	Tecknat kapital fr.o.m. 1.1.2014	Inbetalt kapital fr.o.m. 1.1.2014
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	268 222 025	268 222 025
Deutsche Bundesbank	1 948 208 997	1 948 208 997
Eesti Pank	20 870 614	20 870 614
Central Bank of Ireland	125 645 857	125 645 857
Bank of Greece	220 094 044	220 094 044
Banco de España	957 028 050	957 028 050
Banque de France	1 534 899 402	1 534 899 402
Banca d'Italia	1 332 644 970	1 332 644 970
Central Bank of Cyprus	16 378 236	16 378 236
Latvijas Banka	30 537 345	30 537 345
Banque centrale du Luxembourg	21 974 764	21 974 764
Central Bank of Malta	7 014 605	7 014 605
De Nederlandsche Bank	433 379 158	433 379 158
Oesterreichische Nationalbank	212 505 714	212 505 714
Banco de Portugal	188 723 173	188 723 173
Banka Slovenije	37 400 399	37 400 399
Národná banka Slovenska	83 623 180	83 623 180
Finlands Bank	136 005 389	136 005 389
De nationella centralbankerna i euroområdet totalt*	7 575 155 922	7 575 155 922
ългарска народна банка (Bulgarian National Bank)	92 986 811	3 487 005
Česká národní banka	174 011 989	6 525 450
Danmarks nationalbank	161 000 330	6 037 512
Hrvatska narodna banka	65 199 018	2 444 963
Lietuvos bankas	44 728 929	1 677 335
Magyar Nemzeti Bank	149 363 448	5 601 129
Narodowy Bank Polski	554 565 112	20 796 192
Banca Națională a României	281 709 984	10 564 124
Sveriges riksbank	246 041 586	9 226 559
Bank of England	1 480 243 942	55 509 148
De nationella centralbankerna i EU-länderna utanför euroområdet totalt*	3 249 851 147	121 869 418
Totalt*	10 825 007 070	7 697 025 340

*På grund av avrundning stämmer inte alltid mellan- och slutsummorna.

8.4 Övriga fordringar inom Eurosystemet
(netto) eller skuldposten övriga skulder inom
Eurosystemet (netto)

Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)

	31.12.2014	31.12.2013	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Skulder/fordringar gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton (inkl. saldon på korrespondentbankkonton inom Eurosystemet)	19 732,5	22 240,2	-2 507,7
Nettoandel av monetära inkomster	1,3	-110,5	111,9
Fordringar på ECB relaterade till interimistisk vinstutdelning	15,1	24,5	-9,4
Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	-	-	-
Summa övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	19 748,92	22 154,2	-2 405,3

Den 31 december 2014 uppgick posten till 19 748, 9 miljoner euro och bestod av följande tre komponenter: 1) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från ECB:s och de nationella centralbankernas betalningar som förmedlats och mottagits via TARGET2 och saldon på korrespondentbankkonton i centralbankerna inom Eurosystemet, 2) fordringar/skulder gentemot ECB härrörande från monetära inkomster som ska läggas samman och återfördelas inom Eurosystemet och 3) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från intäkter för utelöpande eurosedlar enligt andelen i ECB och från värdepapper som ECB förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och eventuella andra fordringar eller belopp som ska återbetalas.

Vid utgången av året uppgick nettofordran på nettobetalningar förmedlade via TARGET2 till 19 732,5 miljoner euro. På posten betalas en ränta som beräknas dagligen på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Den årliga sammanläggningen och återfördelningen av monetära inkomster mellan de nationella centralbankerna i Eurosystemet gav vid utgången av året upphov till en fordran på 1,3 miljoner euro på ECB (se ”Nettoandel av mone-

tära inkomster” i noterna till resultaträkningen).

ECB-rådet beslutade att 2014 dela ut 841 miljoner euro av intäkterna på utelöpande sedlar härrörande från ECB:s andel, intäkterna av värdepapper som ECB förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna, intäkterna av programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar och intäkterna av det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (se ”Interimistisk vinstutdelning” under redovisningsprinciperna). Finlands Banks andel av det utdelade beloppet var 15,1 miljoner euro.

9. Övriga tillgångar

I posten ingår euromynt, anläggningstillgångar (byggnader, maskiner och inventarier) och investeringstillgångar (aktier och andelar). Vidare ingår pensionsfondens tillgångar och placeringar, poster som hänför sig till värderingen av poster utanför balansräkningen samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter och övriga tillgångar.

Materiella anläggningstillgångar

Bokföringsvärde	31.12.2014	31.12.2013	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Markområden	8,5	8,5	0,0
Byggnader	112,9	121,2	-8,3
Maskiner och inventarier	8,0	8,2	-0,2
Konst och numismatisk samling	0,5	0,4	0,0
Summa	129,9	138,3	-8,4

Immateriella anläggningstillgångar

Bokföringsvärde	31.12.2014	31.12.2013	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Datasystem	13,2	10,8	2,4
Summa	13,2	10,8	2,4

Övriga tillgångar

	31.12.2014	31.12.2013	Förändring
	Mn euro	Mn euro	Mn euro
Euroområdets mynt	28,8	23,5	5,3
Aktier och andelar	24,9	24,9	-
Pensionsfondens placeringar	673,0	616,2	56,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	205,4	231,6	-26,2
Övriga tillgångar	7,1	6,8	0,3
Summa	939,2	903,0	36,2

Skulder

1. Utelöpande sedlar

Posten består av Finlands Banks andel av totalvärdet av utelöpande eurosedlar tilldelad enligt kapitalfördelningsnyckeln och justerad för ECB:s andel.

År 2014 ökade totalvärdet av utelöpande eurosedlar med 6,6 %. Vid utgången av 2014 uppgick värdet av Finlands Banks andel av utelöpande eurosedlar enligt fördelningsnyckeln till 16 793,2 miljoner euro (vid utgången av 2013: 15 753,1 mn euro). År 2014 ökade totalvärdet av Finlands Banks utelöpande eurosedlar med 4,9 % till 12 830,9 miljoner euro (2013: 12 231,3 mn euro). Detta var något mindre än totalvärdet enligt kapitalfördelningsnyckeln och differensen, 3 962,3 miljoner euro (2013: 3 521,9 mn euro) har redovisats på tillgångssidan i delposten ”Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”.

Utelöpande sedlar	31.12.2014 Mn euro	31.12.2013 Mn euro
5 euro	93,1	101,4
10 euro	-26,8	-5,8
20 euro	2 665,1	2 556,0
50 euro	7 641,3	6 904,1
100 euro	-605,2	-477,9
200 euro	407,5	398,1
500 euro	2 655,9	2 755,4
Summa eurosedlar	12 830,9	12 231,3
ECB issue	-1 460,1	-1 369,8
CSM	5 422,3	4 891,7
Utelöpande sedlar enligt kapitalfördelningsnyckeln	16 793,2	15 753,1

2. Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

Posten består av räntebärande förpliktelser mot kreditinstituten, saldonga på kreditinstitutens kassakravskonton och kreditinstitutens inlåning över natten och inlåning med fast löptid. Denna post uppstår till följd av den monetära politik som Finlands Bank genomför som en del av Eurosystemet. Syftet med kassakravssystemet är att jämna ut penningmarknadsräntorna och öka behovet av strukturell centralbanksfinansiering. De dagliga saldonga på kreditinstitutens kassakravskonton under uppfyllandeperioden ska i genomsnitt vara minst lika stora som deras kassakrav.

2.1 Löpande räkningar (inkl. kassakravsinlåning)

Löpande räkningar innehåller fordringar hänförliga till kassakravsinlåningen i kassakravspflichtiga kreditinstitut. Från och med den 1 januari 1999 har på kassakravsinlåningen betalats ränta enligt gällande marginalränta för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner. Från och med juni 2014 har på bankernas inestående kassakravsmedel som överstiger kassakravet betalats antingen nollränta eller räntan på inlåningsfaciliteten, beroende på vilkendera som är lägre.

2.2 Inlåningsfacilitet

Inlåningsfaciliteten är en likviditetsindragande stående facilitet i Eurosystemet som bankerna kan använda för insättningar över natten till en på förhand bestämd ränta.

2.3 Inlåning med fast löptid

Tidsbunden inlåning i form av likviditetsindragande finjusterande transaktioner.

2.4 Finjusterande reverserade transaktioner

Finjusterande reverserade transaktioner genomförs för att hantera oväntade likviditetsfluktuationer.

2.5 Inlåning avseende marginalsäkerheter

Posten avser motparters inlåning i ett läge där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten ställt underskrider det fastställda gränsvärdet.

Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2014 Mn euro	31.12.2013 Mn euro	Förändring Mn euro
Löpande räkningar (inkl. kassakravsinlåning)	20 232,6	14 302,7	5 929,9
Inlåningsfacilitet	75,0	-	75,0
Inlåning med fast löptid	-	9 500,0	-9 500,0
Finjusterande reverserade transaktioner	-	-	-
Inlåning avseende marginalsäkerheter	-	-	-
Summa	20 307,6	23 802,7	-3 495,1

3. Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet

I posten ingår skulder i euro till den offentliga sektorn och andra än kassakravspliktiga kreditinstitut.

4. Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet

Här upptas saldonga på konton i Finlands Bank som innehåser av internationella organisationer och banker utanför euroområdet och repor med motparter utanför euroområdet.

5. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet

Den 31 december 2014 hade Finlands Bank inga skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet.

I posten ingick 2013 Statskontorets insättningar i valuta för egna betalningar.

6. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet

Repor för förvaltning av valutarenserven redovisas här.

7. Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF

I denna post redovisas Finlands Banks skuld motsvarande de särskilda dragningsrätterna (jfr motsvarande post under tillgångar). Till en början var de särskilda dragningsrätterna och deras motpost lika stora. Till följd av SDR-handel var fordringarna relaterade till Finlands Banks särskilda dragningsrätter vid utgången av 2014 mindre än motposten på skuldsidan. Motposten på skuldsidan uppgår till 1 189,5 miljoner SDR. I balansräkningen redovisas posten i euro och värderad till kursen på årets sista dag (1 418,4 miljoner euro).

8. Skulder inom Eurosystemet

Här ingår nettosalda på andra centralbankskonton och ECB-kontot i TARGET2-systemet om Finlands Bank på balansdagen har en skuld till Eurosystemet. Skulder och fordringar inom Eurosystemet specificeras i noten till posten "Fordringar inom Eurosystemet" på tillgångssidan i balansräkningen. Vid slutet av 2014 redovisade Finlands Bank inga skulder inom Eurosystemet.

9. Övriga skulder

Övriga skulder	31.12.2014 Mn euro	31.12.2013 Mn euro	Förändring Mn euro
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14,7	14,5	0,2
Leverantörsskulder	0,2	0,5	-0,3
Övriga skulder	7,0	5,8	1,2
Summa	22,0	20,8	1,1

10. Värderingskonton

Här redovisas realiserade värderingsvinster på grund av marknadsvärdering av valutaposter och värdepapper. I posten ingår också uppskrivningar av markområden och byggnader samt värderingsdifferenser beroende på ändrad redovisningspraxis 1999.

Värderingskonton	31.12.2014 Mn euro	31.12.2013 Mn euro	Förändring Mn euro
Guld	1 168,2	984,5	183,7
Valuta:			
USD	622,3	130,6	491,7
GBP	137,0	87,4	49,5
JPY	38,2	39,7	-1,5
SDR	2,8	-	2,8
Andra valutor	0,2	0,2	-0,0
Värdepapper	145,0	115,7	29,2
Övriga uppskrivningar	190,2	197,8	-7,6
Summa	2 303,9	1 556,1	747,9

11. Avsättningar

Enligt 20 § i lagen om Finlands Bank kan avsättningar göras i bokslutet, om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. Avsättningarna uppgick vid utgången av 2014 till 4 163,5 miljoner euro. Avsättningarna består av generell avsättning, avsättning för realvärde, pensionsavsättning och avsättning för kurs- och prisdifferenser.

Pensionsavsättningen har gjorts för täckning av pensionsåtagandet. Finlands Banks pensionsåtagande uppgår sammanlagt till 581,2 miljoner

euro, varav 105,9 % eller 615,7 miljoner euro är täckt. Förändringen av pensionsavsättningen under räkenskapsåret utgörs av upplösning av uppskrivningsfonden, -0,4 miljoner euro.

Enligt ECB-rådets beslut med stöd av artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB fördelades avsättningen för motpartsrisker relaterade till penningmarknadstransaktioner, som upprättats 2008, på de nationella centralbankerna i euroområdet i förhållande till deras andel i fördelningsnyckeln för ECB:s kapital det år då förlusten uppstått. Avsättningen justerades årligen. ECB-rådet beslutade att helt upplösa avsättningen vid utgången av 2013.

Avsättningar (mn euro)	Förändring		Summa		
	Avsättningar 1.1.2013	av avsättningar 2013	avsättningar 31.12.2013	av avsättningar 2014	Summa avsättningar 31.12.2014
Avsättning för kurs- och prisdifferenser	647	31	678	50	728
Generell avsättning	1 495	50	1 545	50	1 595
Avsättning för realvärde	978	122	1 100	125	1 225
Pensionsavsättning	582	34	616	0	616
Avsättning för motpartsrisker i penningpolitiska transaktioner	6	-6	-	-	-
Summa	3 708	231	3 939	224	4 163

12. Eget kapital

Här ingår bankens grundfond och reservfond. Om bankens bokslut uppvisar förlust, ska denna enligt 21 § i lagen om Finlands Bank täckas med medel ur reservfonden. Till den del reservfonden inte räcker för ändamålet kan förlusten tills vidare lämnas utan täckning. De följande årets vinst ska i första hand användas till att täcka förluster som lämnats utan täckning.

Eget kapital (mn euro)	31.12.2014	31.12.2013
Grundfond	840,9	840,9
Reservfond	1 660,3	1 601,5
Summa eget kapital	2 501,2	2 442,4

13. Årets vinst

Vinsten för räkenskapsåret 2014 var 150,2 miljoner euro.

Årets resultat (mn euro)	2014	2013
Utdelning till staten	137,5	180,0
Finlands Banks andel av vinsten (överförs till reservfonden)	12,7	58,8
Summa	150,2	238,8

Noter till resultaträkningen

1. Ränteintäkter

Ränteintäkterna från hemmahörande utanför euroområdet och hemmahörande i euroområdet uppgick till totalt 319,1 miljoner euro, och av dem utgjorde 59,5 miljoner euro ränteintäkter i utländsk valuta och 259,6 miljoner euro ränteintäkter i euro.

Ränteintäkterna från ECBS-poster, 34,6 miljoner euro, bestod av följande poster: 1,0 miljoner euro utgjorde ränteintäkter från fordringar på ECB motsvarande överförda valutareserver. Räntan på skulden och fordran för ECB:s sedelandel, tilldelningen enligt kapitalfördelningsnyckeln och den åtföljande justeringen nettoredovisades till ett belopp av 5,9 miljoner euro. Ränteintäkterna på TARGET2-saldon uppgick till 27,8 miljoner euro.

Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2014			2013		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från gulddepositioner	–	0,4	0,4	–	0,4	0,4
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	13,4	43,4	56,7	18,7	34,7	53,5
Ränteintäkter från diskonteringsinstrument	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	0,3	0,6	0,9	–0,4	1,1	0,7
Övriga ränteintäkter	–	1,4	1,4	–	1,2	1,2
Summa	13,6	45,9	59,5	18,4	37,6	56,0

Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2014			2013		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	59,4	5,0	64,4	86,9	6,2	93,1
Ränteintäkter från diskonteringsinstrument	1,4	–	1,4	1,2	0,0	1,2
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Ränteintäkter från ECBS-poster	34,6	–	34,6	198,5	–	198,5
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	158,9	–	158,9	216,4	–	216,4
Övriga ränteintäkter	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Summa	254,4	5,2	259,6	503,0	6,3	509,2

Summa ränteintäkter (mn euro)	2014			2013		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet	13,6	45,9	59,5	18,4	37,6	56,0
Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet	254,4	5,2	259,6	503,0	6,3	509,2
Summa	268,0	51,1	319,1	521,4	43,9	565,3

2. Räntekostnader

Räntekostnader till hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2014			2013		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader för inlåning från hemmahörande utanför euroområdet	–0,1	–0,2	–0,3	0,3	–0,6	–0,3
Övriga räntor till hemmahörande utanför euroområdet	–	–1,2	–1,2	–	–1,1	–1,1
Summa	–0,1	–1,3	–1,4	0,3	–1,7	–1,4

Räntekostnader till hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2014			2013		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader för ECBS-poster	0,0	–	0,0	–	–	–
Räntekostnader för penningpolitiska poster	–0,3	–	–0,3	–21,7	–	–21,7
Övriga räntor till hemmahörande i euroområdet	0,1	–0,2	–0,2	–0,1	–0,2	–0,3
Summa	–0,2	–0,2	–0,5	–21,8	–0,2	–22,0

Summa räntekostnader (mn euro)	2014			2013		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader till hemmahörande utanför euroområdet	–0,1	–1,3	–1,4	0,3	–1,7	–1,4
Räntekostnader till hemmahörande i euroområdet	–0,2	–0,2	–0,5	–21,8	–0,2	–22,0
Summa räntekostnader	–0,3	–1,6	–1,9	–21,5	–1,9	–23,4

Räntorna till hemmahörande utanför euroområdet och hemmahörande i euroområdet uppgick totalt till 1,9 miljoner euro. Av dem utgjorde –6 miljoner euro räntor på inestående kassakravsmedel och inlåning som överstiger kassakravet och 6,2 miljoner euro räntor på inlåning med fast löptid. På inlåning över natten betalades ingen ränta.

3. Räntenetto

Räntenetto	31.12.2014 (Mn euro)	31.12.2013 (Mn euro)
Ränteintäkter		
Ränteintäkter från finansiella tillgångar	125,6	150,4
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	158,9	216,4
Ränteintäkter från fordringar på ECBS	34,6	198,5
Summa	319,1	565,3
Räntekostnader		
Räntekostnader för finansiella tillgångar	–1,6	–1,7
Räntekostnader för penningpolitiska poster	–0,3	–21,7
Räntekostnader för skulder till ECBS	0,0	–
Summa	–1,9	–23,4
RÄNTENETTO	317,2	541,9

4. Valutakursdifferenser

Posten innehåller realiserade valutakursvinster och valutakursförluster samt värderingsförluster från försäljning av poster i utländsk valuta. År 2014 uppstod vinster från valutakursdifferenser för 15,8 miljoner euro.

5. Prisdifferenser på värdepapper

Här ingår realiserade vinster och förluster samt värderingsförluster från försäljning av värdepapper. Varje värdepappersslag värderas separat i bokföringen. Till följd av prisdifferenserna på värdepapper realiserades 2014 en vinst på 34,2 miljoner euro.

6. Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER

Realiserade nettovinster till följd av valutakursdifferenser och prisdifferenser, sammanlagt 50,0 miljoner euro, avsattes enligt redovisningsprinciperna. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

7. Avgifts- och provisionsnetto

I posten ingår avgifter och provisioner som hänförelse till investeringsverksamheten.

8. Nettoandel av monetära inkomster

Monetära inkomster	31.12.2014 Mn euro	31.12.2013 Mn euro
Finlands Banks inbetalda monetära inkomster till poolen	189,3	409,6
Finlands Banks andel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln	178,6	298,8
Nettoandel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln	-10,7	-110,9
Justeringar av monetära inkomster tilldelade under tidigare år	12,1	0,3

De monetära inkomsterna för varje nationell centralbank har beräknats på centralbankens faktiska avkastning från reserverade tillgångar som den håller som motvärden till skuldbasen. Skuldbasen består huvudsakligen av följande poster: utelöpande sedlar, skulder i euro till kreditinstitut relaterade till penningpolitiska transaktioner, skulder för de nationella centralbankerna inom Eurosystemet relaterade till emittering av ECB:s skuldebrev, nettoskuld inom Eurosystemet på grund av TARGET2-transaktioner och nettoskuld inom Eurosystemet för tilldelade eurosedlar. Ränta som utbetalats på skulder som ingår i skuldbasen avräknas från de monetära inkomsterna före sammanräkning med motsvarande inkomster för de övriga nationella centralbankerna.

De reserverade tillgångarna består huvudsakligen av följande poster: fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner, värdepapper som innehas i penningpolitiska syften, fordringar på ECB motsvarande överförda valutareserver, nettofordran på grund av TARGET2-transaktioner, nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet och en med kapitalfördelningsnyckeln beräknad andel av den nationella centralbankens guld.

Ingen avkastning beräknas på guld. Enligt ECB:s beslut av den 2 juli 2009 om genomförandet av programmet för köp av säkerställda obligationer (ECB/2009/16) och ECB:s beslut av den 3 november 2011 om genomförandet av det andra programmet för köp av säkerställda obligationer (ECB/2011/17) beräknas avkastningen på värdepapper som innehas i penningpolitiska syften på den senaste tillgängliga marginalräntan

för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner. Om den nationella centralbankens reserverade tillgångar överstiger eller understiger värdet av bankens skuldbas, kompenseras skillnaden med den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Eurosystemets sammanräknade monetära inkomster fördelas på de nationella centralbankerna enligt kapitalfördelningsnyckeln. Finlands Banks faktiska nettoandel är lika med de monetära inkomster som banken betalat in till poolen (189 miljoner euro) minus Finlands Banks andel av de monetära inkomsterna enligt fördelningsnyckeln (179 miljoner euro).

9. Andel av ECB:s vinst

ECB delade ut en vinst för räkenskapsåret 2013 på 61 miljoner euro. Finlands Banks redovisade andel 2014 uppgick till 1,1 miljoner euro.

10. Avsättning för motpartsrisiker i penningpolitiska transaktioner

Enligt ECB-rådets beslut med stöd av artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB fördelades avsättningen för motpartsrisiker relaterade till penningmarknadstransaktioner, som upprättats 2008, på de nationella centralbankerna i euroområdet i förhållande till deras andel i fördelningsnyckeln för ECB:s kapital det år då förlusten uppstått. ECB-rådet beslutade att helt upplösa avsättningen vid utgången av 2013.

11. Övriga intäkter från centralbanksverksamheten

Här ingår monetära inkomster som ECB fördelat i form av interimistisk vinstutdelning för räkenskapsåret 2014 och avkastning på värdepappersportföljen enligt programmet för värdepappersmarknaderna (SMP-portföljen), det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP3) och programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar (ABSPP), sammanlagt 15,1 miljoner euro. Vidare ingår utdelningar för 2,6 miljoner euro, som huvudsakligen består av aktier i BIS.

12. Övriga intäkter

I posten ingår 26,1 miljoner euro i Finansinspektionens tillsyns- och åtgärdsavgifter och 5,3 miljoner euro i fastighetsintäkter samt expeditiionsavgifter och provisioner.

13. Personalkostnader

Personalkostnader	31.12.2014 Mn euro	31.12.2013 Mn euro
Löner och arvoden	40,0	40,8
Arbetsgivarersättningar till pensionsfonden	7,7	7,9
Övriga lönebikostnader	2,7	2,9
Summa	50,4	51,7

Medeltal anställda	2014 Anställda	2013 Anställda
Finlands Bank	389	398
Finansinspektionen	193	208
Summa	582	606

Direktionsmedlemmarnas grundlöner	2014 Euro
Erkki Liikanen	259 996
Pentti Hakkarainen	234 664
Seppo Honkapohja	191 320
Summa	685 980

Till direktionsmedlemmarna utbetalades totalt 41 343 euro i naturaförmåner (lunchförmån, telefonförmån och bilförmån).

Alltsedan 2005 bestäms direktionsmedlemmarnas pensionsförmåner enligt Finlands Banks pensionsstadga, utan specialvillkor och enligt samma förutsättningar och villkor som för den övriga personalen. Finlands Banks pensionsstadga följer lagen om statens pensioner (StaPL) i tillämpliga delar. En direktionsmedlem kan efter avslutad mandatperiod få ersättning för inkomstbortfall, om personen till följd av karensbestämelsen inte kan ta emot annat arbete eller pensionen från Finlands Bank är lägre än ersättningen för inkomstbortfall. Den fulla ersättningen för inkomstbortfall är 60 % av lönen och den betalas i ett år, efter samordning med pensionen från Finlands Bank, så att dessa tillsammans begränsas till högst 60 % av lönen.

14. Återbäring av pensionsfondsavgift

Under 2014 betalade Finlands Banks pensionsfond tillbaka 57,2 miljoner euro i pensionsfondsavgifter till Finlands Bank.

15. Administrationskostnader

Administrationskostnader	2014 Mn euro	2013 Mn euro
Materielkostnader	0,6	0,6
Kostnader för maskiner och inventarier	2,9	3,5
Kostnader för fastigheter	9,3	10,5
Personalrelaterade kostnader	3,8	3,7
Kostnader för köpta tjänster	11,8	9,2
Övriga administrationskostnader	2,1	1,9
Summa	30,5	29,4

Här redovisas hyror, möteskostnader, PR-kostnader, kostnader för köpta tjänster och kontorsartiklar. Som administrationskostnader redovisas också kostnaderna för utbildning, tjänsteresor och rekrytering.

16. Avskrivningar av anläggningstillgångar

Avskrivningar av anläggnings- tillgångar	31.12.2014 Mn euro	31.12.2013 Mn euro
Markområden	–	–
Byggnader	2,5	2,4
Maskiner och inventarier	2,5	2,6
Konst och numismatisk samling	–	–
Summa	5,0	5,0

Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar	31.12.2014 Mn euro	31.12.2013 Mn euro
Datasystem	2,9	2,7
Summa	2,9	2,7

I avskrivningarna ingår inte avskrivningar av uppskrivningar på markområden och byggnader.

17. Sedelproduktionskostnader

Kostnaderna för anskaffning av sedlar var 11,3 miljoner euro.

18. Övriga kostnader

Största delen av övriga kostnader hänför sig till drift och underhåll av fastigheter.

19. Pensionsfondens intäkter

I posten ingår 75,1 miljoner euro i intäkter från Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet. Posten innehåller också Finlands Banks och Finansinspektionens arbetsgivarandelar och arbetstagarnas andel av premieinkomsten, 10,4 miljoner euro.

20. Pensionsfondens kostnader

I posten ingår 0,1 miljoner euro i kostnader för Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet, 26,6 miljoner euro i utbetalda pensioner, förvaltningskostnader och avskrivningar av fondens anläggningstillgångar.

21. Förändring av avsättningar

I posten redovisas 125 miljoner euro i nya avsättningar för att trygga realvärdet av eget kapital och 50 miljoner euro i nya generella avsättningar. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

22. Årets resultat

Vinsten för räkenskapsåret 2014 blev 150,2 miljoner euro. Direktionen föreslår för bankfullmäktige att 137,5 miljoner euro av vinsten reserveras för statens behov.

Åtaganden utanför balansräkningen

I denna post ingår Finlands Banks derivatinstrument. De utgör huvudsakligen säkring mot valutakursrisker.

Derivatinstrument	31.12.2014	31.12.2013
	Mn euro	Mn euro
Det nominella värdet av futurkontrakt i utländsk valuta		
Köpekontrakt	–	–
Säljkontrakt	–	–
Marknadsvärde av FX-swappar	7,9	3,7
Marknadsvärde av GIRS-kontrakt	–	0,0
Marknadsvärde av IRS-kontrakt	–	–
Marknadsvärde av FX-forward-kontrakt	–	–
Summa	7,9	3,7

ISSN 1237-4342 (tryckt)
ISSN 1796-9808 (webbpublikation)